

An Bhruiséil, 20 Meán Fómhair 2023
(OR. en)

13215/23

ECOFIN 902
FIN 937
UEM 250

NÓTA CLÚDAIGH

ó:	Ardrúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna s(h)íniú ag Martine DEPREZ, Stiúrthóir
dáta a fuarthas:	19 Meán Fómhair 2023
chuig:	Thérèse BLANCHET, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2023) 545 final
Ábhar:	TUARASCÁIL ÓN gCOIMISIÚN CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA AGUS CHUIG AN gCOMHAIRLE maidir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2023) 545 final.

Faoi iamh: COM(2023) 545 final

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 19.9.2023
COM(2023) 545 final

**TUARASCÁIL ÓN gCOIMISIÚN CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA AGUS
CHUIG AN gCOMHAIRLE**

maidir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta

Ábhar

Acrainmneacha.....	4
1. Achoimre Feidhmiúcháin.....	5
2. Staid na himeartha maidir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta.....	8
2.1. Staid na himeartha maidir le cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta.....	8
2.2. Trédhearcacht mhéadaithe sa mheasúnú ar iarrataí ar íocaíocht.....	19
2.3. Garspriocanna agus spriocanna faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a aisiompú.....	21
2.4. Athbhreithniú ar phleananna téarnaimh agus athléimneachta.....	21
2.5. Staid na himeartha maidir le maoiniú na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta ...	26
2.6. Rialuithe agus iniúchadh i gcur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta.....	28
2.7. For-rochtain ar chur chun feidhme agus ar thrédhearcacht na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta.....	31
3. Rannchuidiú na Saoráide le Cuspóirí na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta.....	42
3.1. An méid a chuir an tSaoráid leis an aistriú glas (i.e. Colún 1).....	43
3.2. An méid atá crutha ag an tSaoráid leis an aistriú digiteach (i.e. Colún 2).....	48
3.3. An méid a chuireann an tSaoráid le fás cliste, inbhuanaithe agus uilechuimsitheach (i.e. Colún 3).....	53
3.4. An méid a chuireann an tSaoráid le comhtháthú sóisialta agus críochach (i.e. Colún 4).....	58
3.5. Rannchuidiú na Saoráide leis an tsláinte, agus le hathléimneacht eacnamaíoch, shóisialta, agus institiúideach, d'fhonn, inter alia, ullmhacht i gcomhair géarchéimeanna agus cumas freagartha i gcomhair géarchéimeanna a mhéadú (i.e. Colún 5).....	64
3.6. Rannchuidiú na Saoráide le beartais don chéad ghlúin eile, do leanaí agus don óige, amhail oideachas agus scileanna (i.e. Colún 6).....	72
3.7. An méid a chuireann an tSaoráid le beartas sóisialta, lena n-áirítear comhionannas inscne chomh maith le leanaí agus an óige.....	76
3.8. Rannchuidiú le tionscadail trasteorann agus ilnáisiúnta.....	83
3.9. Rannchuidiú le cur chun feidhme moltaí tírshonracha.....	87
4. REPowerEU.....	89
4.1. Bearta a chuimsítear i gcaibidlí REPowerEU.....	89
4.2. REPowerEU a mhaoiniú.....	93
5. Conclúid.....	97

Fíoracha:

Fíor 1: Dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna a bhí le críochnú roimhe seo, le haghaidh R1 2020 go R1 2023.....	12
Fíor 2: Dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna atá le críochnú amach anseo, le haghaidh R2 2023 go R2 2024.....	12
Fíor 3: Dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna a bhaineann le hathchóirithe agus le hinfheistíocht.....	12
Fíor 4: Dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna in aghaidh an Cholúin RRF.....	13
Fíor 5: Cineál na ngarspriocanna agus na spriocanna moillithe.....	14
Fíor 6: Staid an dul chun cinn i dtreo na dtáscairí comhchoiteanna	16
Fíor 7: Teacht chun cinn an choigiltis maidir le hídiú fuinnimh phríomhúil bliantúil in MWh in aghaidh na bliana.....	16
Fíor 8: Teacht chun cinn líon na bhfiontar a fhaigheann tacaíocht.....	17
Fíor 9: Teacht chun cinn na rannpháirtithe san oideachas nó san oiliúint	17
Fíor 10: Próiseas chun íocaíocht a chur ar fionraí.....	19
Fíor 11: Leathadh na bhfaighteoirí deiridh is mó in aghaidh an Bhallstáit.....	32
Fíor 12: Ranníocaíocht na méideanna a fuarthas agus na mbeart gaolmhar a bhfaigheann na 100 faighteoir deiridh is mó tacaíocht ina leith i dtreo na sé cholún beartais.....	33
Fíor 13: An sciar de chistí RRF atá ag rannchuidiú le gach colún beartais	37
Fíor 14: Miondealú ar an gcaiteachas lena dtacaítear leis an aistriú glas de réir an réimse beartais	38
Fíor 15: An sciar de leithdháileadh RRP atá sa rannchuidiú le cuspóirí aeráide	39
Fíor 16: Líon na mbeart i gcolún 1 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais.....	40
Fíor 17: Miondealú ar an gcaiteachas a thacaíonn leis an aistriú digiteach de réir an réimse beartais	43
Fíor 18: An sciar de leithdháileadh RRP atá sa rannchuidiú le cuspóirí aeráide	44
Fíor 19: Líon na mbeart i gcolún 2 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais.....	44
Fíor 20: Miondealú ar an gcaiteachas lena dtacaítear le fás cliste, inbhuanaithe agus ionchuimsitheach de réir an réimse beartais	48
Fíor 21: Líon na mbeart i gcolún 3 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais.....	49
Fíor 22: Miondealú ar an gcaiteachas a thacaíonn le comhtháthú sóisialta agus críochach de réir an réimse beartais	52
Fíor 23: Líon na mbeart i gcolún 4 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais.....	53
Fíor 24: Miondealú ar an gcaiteachas lena dtacaítear le sláinte agus le hathléimneacht de réir an réimse beartais	58
Fíor 25: Líon na mbeart i gcolún 5 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais.....	59
Fíor 26: Miondealú ar an gcaiteachas lena dtacaítear le beartais don chéad ghlúin eile, de réir an réimse beartais	65

Fíor 27: Líon na mbeart i gcolún 6 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais.....	65
Fíor 28: An sciar de chaiteachas sóisialta RRF de réir príomhchatagóirí sóisialta.....	69
Fíor 29: An sciar (in %) de bhearta lena ndírítear ar chomhionannas inscne sna RRPanna a glacadh	70
Fíor 30: Leibhéal reatha de chur chun feidhme CSRanna 2019-2020.....	78
Fíor 31: Cur chun feidhme CSRanna 2019-2022: measúnú bliantúil i ngach bliain i ndiaidh a chéile i gcomparáid leis an gcur chun feidhme go dtí seo.....	78

Táblaí:

Tábla 1: Iarrataí ar íocaíocht a phróiseáil	9
Tábla 2: Staid na himeartha maidir le hiarrataí ar íocaíocht RRF a chur chun feidhme	10
Tábla 3: Líon agus tréimhse mheánach na G&Sanna a bhfuil spriocdháta cur chun feidhme moillithe nó luath tuairiscithe acu, le haghaidh athchóirithe agus infheistíochtaí	14
Tábla 4: Tábla forléargais ar na pleananna téarnaimh agus athléimneachta modhnaithe agus caibidlí REPowerEU a cuireadh isteach	21
Tábla 5: Bunús dlí a úsáideann na Ballstáit chun a bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a mhodhnú	22
Tábla 6: Athrú ar thacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta faoi Airteagal 18 de Rialachán RRF	22
Tábla 7: Iasachtaí arna n-iarraidh ag na Ballstáit faoin 31 Lúnasa 2023	23
Tábla 8: Tionscadail ilnáisiúnta a bhaineann le bearta faoi cholún an Aistrithe Ghlais	75
Tábla 9: Tionscadail dhigiteacha ilnáisiúnta	76
Tábla 10: Forléargas ar ábhar na gcaibidlí REPowerEU arna nglacadh	80
Tábla 11: Tacaíocht neamh-inaisíochta bhreise a bhí ar fáil in aghaidh an Bhallstáit	84
Tábla 12: Aistriú an leithdháilte faoi BAR	85

Acrainmneacha

BAR	Cúlchiste Coigeartaithe Brexit
CIDanna	Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle
COVID-19	Galar coróinvíris 2019
CSRanna	Moltaí tírshonracha
ECEC	Oideachas agus cúram na luath-óige
EFC	An Coiste Eacnamaíoch agus Airgeadais
EPLOanna	Oifigí Idirchaidrimh Pharlaimint na hEorpa
CTA	Córas Trádála Astaíochtaí
EUR	Euro (€)
MWh	Meigeavata
NGEU	NextGenerationEU
T&N	Taighde agus nuálaíocht
RES	Foinsí in-athnuaite fuinnimh
RRF	An tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta
RRPanna	Pleananna Téarnaimh agus Athléimneachta
FBManna	Fiontair bheaga agus mheánmhéide
TSI	An Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil

1. Achoimre Feidhmiúcháin

Dhá bhliain go leith i ndiaidh a bunaithe, tá an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ('RRF') fós i gcoilár na freagartha Eorpaí maidir le hathléimneacht gheilleagair na mBallstát a mhéadú. Ó foilsíodh an tuarascáil bhliantúil dheireanach (Márta 2022), tá athrú suntasach tagtha ar an gcomhthéacs eacnamaíoch agus geopholaitiúil. Mar thoradh ar an bhfogha gan chúis a thug an Rúis faoin Úcráin, tháinig méadú mór ar na praghsanna fuinnimh in 2022, rud a léirigh an leochaileacht a bhaineann leis an spleáchas ar bhreoslaí iontaise na Rúise, agus rud a spreag boilsciú go leibhéil nach bhfacthas le blianta fada agus lenar cruthaíodh géarchéim 'costas maireachtála' do mhórán teaghlach.

Sa chomhthéacs sin, b'éigean an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a chur in oiriúint chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin nua sin agus an taithí a gnóthaíodh thar 2 bhliain a chorprú i gcur chun feidhme na hionstraime nuálaí seo atá bunaithe ar fheidhmíocht. Inniu, agus muid ag druidim le lárphointe shaolré ghairid na Saoráide, déantar machnamh sa tuarascáil seo ar an dul chun cinn atá déanta maidir le cur chun feidhme agus forbairt na Saoráide, ó ghlacadh Rialachán RRF¹ i mí Feabhra 2021, tríd an leasú ar Rialachán RRF i mí Feabhra 2023 lenar cuireadh caibidlí REPowerEU le Pleananna Téarnaimh agus Athléimneachta ('RRPanna')², go dtí eisíoc na n-íocaíochtaí is déanaí suas go dtí an 1 Meán Fómhair 2023.

Léirítear sa tuarascáil go bhfuil dul chun cinn mór déanta maidir le (i) cur chun feidhme leanúnach na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta, (ii) an trédhearcacht maidir lena cur chun feidhme a mhéadú, agus (iii) leasanna airgeadais an Aontais a chosaint trí iarrachtaí rialaithe agus iniúchóireachta a mhéadú.

Tá cur chun feidhme an Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta faoi lánseol, laistigh de na srianta dochta mar gheall ar a saolré. Go dtí an 1 Meán Fómhair 2023, tá 31 iarraidh ar íocaíocht faighte ag an gCoimisiún ó 19 mBallstát agus tá méid iomlán de EUR 153.4 billiún eisíochta aige. Ghlac an Chomhairle an measúnú dearfach ar phleananna tosaigh na mBallstát uile. Ina theannta sin, tá an measúnú dearfach ar cheithre phlean athbhreithnithe le caibidlí REPowerEU glactha cheana féin ag an gComhairle agus tá 16 phlean athbhreithnithe á measúnú ag an gCoimisiún faoi láthair. Tugtar sonraí sa tuarascáil faoi go leor samplaí d'athchóirithe nithiúla agus d'infheistíochtaí nithiúla arna maoiniú ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, rud a chuireann leis na sé cholún beartais a shainítear i Rialachán RRF, lena n-áirítear an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach.

Ag an am céanna, tá an Coimisiún ag cuidiú leis na Ballstáit aghaidh a thabhairt ar dhúshláin cur chun feidhme, i gcás ina dtagann siad chun cinn. Tá dúshláin roimh roinnt Ballstát maidir le cistí a riar, go páirteach mar gheall ar shaincheisteanna acmhainneachta

¹ Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17).

² Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, IO L 63, 28.2.2023, lch. 1.

riaracháin nó baic infheistíochta. Tá deacrachtaí ag roinnt Ballstát eile maidir leis na pleananna téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme mar a ceapadh ar dtús mar gheall ar imthosca eacnamaíocha athraitheacha amhail boilsciú ard nó baic soláthair. Tá an Coimisiún ag tacú leis na Ballstáit uile dlús a chur le cur chun feidhme agus athbhreithniú a bpleananna, lena n-áirítear tríd an Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil³.

In 2023, rinne an Coimisiún iarrachtaí suntasacha chun an tsoiléireacht agus an trédhearcacht maidir le cur chun feidhme na Saoráide a mhéadú. D'fhoilsigh an Coimisiún, an 21 Feabhra 2023, a mhodheolaíochtaí maidir le (i) measúnú a dhéanamh ar chomhlíonadh sásúil na ngarspriocanna agus na spriocanna agus (ii) na méideanna a cuireadh ar fionraí i gcás nach gcomhlíontar garsprioc nó sprioc a ríomh. Inniu, i gcomhar leis an tuarascáil seo, foilsíonn an Coimisiún a chreat chun déileáil le cásanna féideartha ina ndearna Ballstát na garspriocanna agus spriocanna ar mheas an Coimisiún go raibh siad comhlíonta go sásúil a aisiompú ina dhiaidh sin.

Ina theannta sin, ceanglaítear leis na leasuithe ar Rialachán RRF ar na Ballstáit faisnéis a fhoilsiú maidir leis an 100 faighteoir deiridh a fhaigheann na méideanna is mó de mhaoiniú RRF. Sholáthair an Coimisiún an treoir ba ghá go tapa, agus d'iarr sé ar na Ballstáit na sonraí sin a chur ar fáil a luaithe agus is féidir agus iad a nuashonrú dhá uair in aghaidh na bliana, agus chomhdhlúthaigh sé an fhaisnéis a foilsíodh maidir leis an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta. Úsáidfear an fhaisnéis sin freisin chun cur leis an léarscáil ar thionscadail arna maoiniú ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, léarscáil a foilsíodh den chéad uair an 9 Márta 2023 agus ar a ndéantar nuashonrú go rialta ó shin. Cuireann na gnéithe sin go léir le chéile go mór le cuntasacht chinntí an Choimisiúin a bhaineann le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta.

In 2023, agus moltaí ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ó Chúirt Iniúcháirí na hEorpa á gcur san áireamh freisin, neartaigh an Coimisiún stóinseacht a chreata rialaithe a thuilleadh chun dearbhú breise a thabhairt maidir le húsáid rialta cistí RRF agus maidir le cosaint éifeachtach leasanna airgeadais an Aontais. Go dtí an 1 Meán Fómhair 2023, rinne an Coimisiún 14 iniúchadh ex-post rioscabhunaithe ar gharspriocanna agus ar spriocanna chun dearbhú breise a fháil go bhfuil an fhaisnéis a sholáthraíonn an Ballstát maidir lena gcomhlíonadh sásúil ceart (7 gcinn in 2022 agus 7 gcinn in 2023). I ndiaidh don Choimisiún leordhóthanacht chórais rialaithe na mBallstát maidir le leasanna airgeadais an Aontais a chosaint a fhíorú tráth an mheasúnaithe ar an bplean téarnaimh agus athléimneachta, rinne sé 27 n-iniúchadh ar chórais na mBallstát freisin (16 cinn in 2022 agus 11 cheann go dtí seo in 2023) agus beidh iniúchadh déanta aige ar na Ballstáit go léir uair amháin ar a laghad faoi dheireadh 2023. Ó 2023 i leith, díriodh go sonrach ar oibleagáidí na mBallstát maidir le comhlíonadh rialacha soláthair phoiblí agus stáitchabhrach de bhun Airteagal 22(2), pointe (a) de Rialachán RRF. Tá an dearbhú dearbhaithe maidir leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, a eascraíonn as an gcreat rialaithe sin, ag teacht go hiomlán leis na cinn a d'eisigh Ard-Stiúrtóireachtaí eile amhail ó 2022.

³ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument_ga

Beidh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ag dul isteach sa dara leath dá saolré gan mhoill, mar ionstraim lenar cruthaíodh an cumas atá aici athchóirithe struchtúracha a dhreasú, tionchar na n-infheistíochtaí a mhéadú agus leibhéal leordhóthanach solúbthachta a choinneáil ar bun chun dul in oiriúint do chúinsí atá ag athrú. Tagann an méid sin atá bainte amach as príomhghné fheidhmíocht bhunaithe na Saoráide, rud a nascann eisíocaíochtaí le cur chun feidhme na n-athchóirithe agus na n-infheistíochtaí de réir a chéile trí gharspriocanna agus spriocanna comhaontaithe. Ní bheadh an méid atá bainte amach indéanta murach úinéireacht agus cinneadh na mBallstát a bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a bhaint amach, agus murach ionchur institiúidí amhail Parlaimint na hEorpa agus Cúirt Iniúchóirí na hEorpa agus páirtithe leasmhara sóisialta agus áitiúla.

Tá an obair críochnaithe go fóill, áfach, agus tá tréimhse dhúshlánach cur chun feidhme os ár gcomhair. Baineann an t-athbhreithniú leanúnach ar na pleananna náisiúnta leas as an taithí ollmhór a bailíodh go dtí seo agus cuirfidh sé leis dlús le cur chun feidhme na hionstraime. Le trédhearcacht mhéadaithe maidir leis an gcur chun feidhme, le hacmhainní breise REPowerEU, agus le fócas ar chumas riaracháin na mBallstát a scaoileadh, leagtar síos an chéim maidir le tuilleadh dlúis a chur leis an gcur chun feidhme in 2024, agus sna blianta ina dhiaidh sin, go dtí deireadh 2026.

2. Staid na himeartha maidir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta

Cuirtear i láthair go mion sa tuarascáil seo staid na himeartha maidir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta (roinn 2), rannchuidiú na saoráide le cuspóirí RRF (roinn 3) agus staid na himeartha maidir le caibidlí REPowerEU (roinn 4). In iarscríbhinn, tugtar breac-chuntas sna físeanna tíre ar an dul chun cinn maidir le gach plean téarnaimh agus athléimneachta.

Tá an fhaisnéis a sholáthraítear sa tuarascáil seo bunaithe ar ábhar na bpleananna arna nglacadh, arna measúnú ag an gCoimisiún, maidir leis na sonraí a thuairiscigh na Ballstáit go dtí mí Aibreáin 2023 mar chuid dá n-oibleagáidí tuairiscithe leathbhliantúla, maidir le sonraí ón Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta⁴ amhail an 1 Meán Fómhair 2023 agus maidir le forbairtí ar chur chun feidhme na Saoráide go dtí an 1 Meán Fómhair 2023⁵, mura sonraítear a mhalairt.

2.1. Staid na himeartha maidir le cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta

Glacadh na bPleananna Téarnaimh agus Athléimneachta

Ó foilsíodh an Tuarascáil Bhliantúil dheireanach an 1 Márta 2022, ghlac an Chomhairle na cúig Chinneadh Cur Chun Feidhme eile ón gComhairle maidir le pleananna téarnaimh agus athléimneachta na Bulgáire agus na Sualainne an 4 Bealtaine 2022, na Polainne an 17 Meitheamh 2022, na hÍsiltíre an 4 Deireadh Fómhair 2022 agus na hUngáire an 16 Nollaig 2022. Rinne an Coimisiún measúnú ar gach plean go caoithiúil ar bhealach comhsheasmhach, trédhearcach, de réir na 11 chritéar a leagtar amach in Airteagal 19(3) de Rialachán RRF. Le linn an phróisis measúnaithe, bhí an Coimisiún i ndlúth-theagmháil leis na Ballstáit chun measúnú cuimsitheach a dhéanamh. Thug an Coimisiún tacaíocht do na Ballstáit pleananna uailmhianacha a chur chun cinn ina mbeadh garspriocanna soiléire agus réalaíocha chun faireachán a dhéanamh ar an dul chun cinn a bheidh déanta acu le linn an chur chun feidhme. Agus na pleananna téarnaimh agus athléimneachta go léir formheasta agus glactha, díritear an aird ar fad anois ar chur chun feidhme na bpleananna agus ar na hathbhreithnithe leanúnacha.

Socruithe oibríochtúla

Shínigh an Coimisiún socruithe oibríochtúla le 24 Bhallstát go dtí seo. I gcomhréir le Rialachán RRF, sonraítear leis na comhaontuithe déthaobhacha sin freisin na módúlachtaí maidir le faireachán, comhar agus gnéithe a bhaineann le cur chun feidhme. Ina theannta sin,

⁴ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=ga

⁵ Léirítear leis na sonraí i roinn 3 den tuarascáil bhliantúil seo na pleananna téarnaimh agus athléimneachta is déanaí don Eastóin agus don Fhrainc a glacadh an 16 Meitheamh 2023 agus an 14 Iúil 2023 faoi seach, ach ní léirítear leo na pleananna is déanaí do Mhálta agus don tSlóvaic a glacadh an 14 Iúil 2023 toisc nach raibh sonraí maidir leis an dá Bhallstát sin ar fáil go hiomlán fós.

leagtar amach ar bhealach níos mionsonraithe sna socruithe oibríochtúla an sásra fíorúcháin i dtaca le gach garsprioc agus sprioc, agus i gcás inar gá, áirítear leo céimeanna faireacháin breise chun obair leantach a dhéanamh ar chur chun feidhme an phlean. Chun trédhearcacht a chur chun cinn, cuireann an Coimisiún na socruithe oibríochtúla ar fáil ar a shuíomh gréasáin⁶.

Tá tabhairt i gcrích agus síniú na socruithe oibríochtúla ina bpríomhchéimeanna maidir le cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta. Cé nach bhfuil gá le socruithe oibríochtúla sínithe chun réamh-mhaoiniú a fháil, is réamhchoinnioll iad don Bhallstát lena mbaineann maidir lena chéad iarraidh ar íocaíocht a chur isteach. Ag brath ar chreat náisiúnta an Bhallstáit, d'fhéadfadh an próiseas chun na socruithe oibríochtúla a thabhairt i gcrích a bheith níos faide ná mar atá i gcásanna eile. An 1 Meán Fómhair 2023, ní raibh ach trí Bhallstát fós i mbun a socruithe oibríochtúla a thabhairt chun críche nó ar tí iad a shíniú (DE, NL, HU)⁷.

Iarrataí ar íocaíocht

Faoi 1 Meán Fómhair 2023, bhí 31 iarraidh ar íocaíocht faighte ag an gCoimisiún ó 19 mBallstát agus tá méid iomlán de EUR 153.4 billiún eisíoctha aige. Áirítear leis sin an EUR 56.6 billiún i réamh-mhaoiniú RRF a deonaíodh do 21 Bhallstát go dtí an 31 Nollaig 2021. Baineann EUR 106.3 billiún den mhéid iomlán a eisíocadh leis na Ballstáit le tacaíocht neamh-inaisíoctha agus baineann EUR 47.1 billiún le hiasachtaí. I dTábla 1 agus Tábla 2 tugtar forléargas ar na hiarrataí ar íocaíocht arna gcur isteach ag na Ballstáit agus ar na heisíocaíochtaí comhfhreagracha arna ndéanamh ag an gCoimisiún, i ndiaidh measúnú dearfach ar na garspriocanna agus na spriocanna arna gcumhdach san iarraidh ar íocaíocht faoi seach.

Tábla 1: Iarrataí ar íocaíocht a phróiseáil⁸

	Méid a iarradh	An líon G&Sanna	Dáta cur isteach	Dáta íocaíochta
an Spáinn	EUR 10 mbilliún	52	11 Samhain 2021	27 Nollaig 2021
an Fhrainc	EUR 7.4 billiún	38	26 Samhain 2021	an 4 Márta 2022
an Ghréig	EUR 3.6 billiún	15	29 Nollaig 2021	an 8 Aibreán 2022
an Iodáil	EUR 21 bhilliún	51	30 Nollaig 2021	13 Aibreán 2022
an Phortaingéil	EUR 1.1 billiún	38	25 Eanáir 2022	an 9 Bealtaine 2022
an Chróit	EUR 700 milliún	34	15 Márta 2022	28 Meitheamh 2022
an tSlóvaic	EUR 398.7 milliún	14	29 Aibreán 2022	29 Iúil 2022
an Spáinn	EUR 12 bhilliún	40	30 Aibreán 2022	29 Iúil 2022
an Rómáin	EUR 2.6 billiún	21	31 Bealtaine 2022	27 Deireadh Fómhair 2022
an Laitvia	EUR 201 mhilliún	9	17 Meitheamh 2022	an 7 Deireadh Fómhair 2022
an Iodáil	EUR 21 bhilliún	45	29 Meitheamh 2022	an 8 Samhain 2022
an Chipir	EUR 85 mhilliún	14	28 Iúil 2022	an 2 Nollaig 2022

⁶ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility/country-pages_ga

⁷ Maidir leis an nGearmáin, shíniigh an Coimisiún na socruithe oibríochtúla an 4 Meán Fómhair. Maidir leis an Ungáir, táthar ag súil go sineofar iad in R3 2023. Maidir leis an Ísiltír, ní shineofar iad ach amháin nuair a ghlacfar le hathbheithniú ar an bplean.

⁸ Scoithdháta an 1 Meán Fómhair 2023

	Méid a iarradh	An líon G&Sanna	Dáta cur isteach	Dáta íocaíochta
an Bhulgáir	EUR 1.37 billiún	22	31 Lúnasa 2022	16 Nollaig 2022
an Chróit	EUR 700 milliún	25	19 Meán Fómhair 2022	16 Nollaig 2022
an Phortaingéil	EUR 1.8 billiún	20	30 Meán Fómhair 2022	an 8 Feabhra 2023
an Ghréig	EUR 3.56 billiún	28	30 Meán Fómhair 2022	19 Eanáir 2023
an tSlóivéin	EUR 49.6 milliún	12	20 Deireadh Fómhair 2022	20 Aibreán 2023
an tSlóvaic	EUR 708.8 milliún	16	25 Deireadh Fómhair 2022	22 Márta 2023
an Spáinn	EUR 6 bhilliún	29	11 Samhain 2022	31 Márta 2023
an tSeicia	EUR 928.2 milliún	37	25 Samhain 2022	22 Márta 2023
an Liotuáin	EUR 542 mhilliún	33	30 Samhain 2022	10 Bealtaine 2023
an Danmhairg	EUR 301.5 milliún	25	16 Nollaig 2022	26 Aibreán 2023
an Rómáin	EUR 2.8 billiún	51	16 Nollaig 2022	Glacadh réamh-mheasúnú an Choimisiúin
Málta	EUR 52.3 milliún	19	19 Nollaig 2022	an 8 Márta 2023
an Ostair	EUR 700 milliún	44	22 Nollaig 2022	20 Aibreán 2023
Lucsamburg	EUR 25 mhilliún	26	28 Nollaig 2022	16 Meitheamh 2023
an Iodáil	EUR 19 mbilliún	55	30 Nollaig 2022	Glacadh réamh-mheasúnú an Choimisiúin
an Ghréig	EUR 1.72 billiún	42	16 Bealtaine 2023	Measúnú leanúnach an Choimisiúin
an Eastóin	EUR 286 mhilliún	29	30 Meitheamh 2023	Measúnú leanúnach an Choimisiúin
an Chróit	EUR 700 milliún	45	24 Iúil 2023	Measúnú leanúnach an Choimisiúin
an Fhrainc	EUR 10.3 billiún	55	31 Iúil 2023	Measúnú leanúnach an Choimisiúin

Nóta: Cuirtear sonraí i láthair in ord croineolaíoch dháta chur isteach na hiarrata ar íocaíocht agus tá na méideanna glan ó réamh-mhaoiniú.

Foinse: An Coimisiún Eorpach

Tábla 2: Staid na himeartha maidir le hiarrataí ar íocaíocht RRF a chur chun feidhme

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
27 bplean formheasta ag an gCoimisiún agus glactha ag an gComhairle																											
21 réamh-mhaoiniú eisíochta (EUR 56.6 billiún)		▲					*										▲		▲		▲						▲
24 Shocrú Oibríochtúla sínithe																											
31 iarraidh ar íocaíocht curtha faoi bhráid an Choimisiúin								3x	3x	2x	3x	3x										2x	2x		2x		

athléimneachta. Sonraítear an oibleagáid sin a thuilleadh i Rialachán Tarmligthe (AE) 2021/2106 ón gCoimisiún, lena leagtar síos na spriocdhátaí don tuairisciú débhlíantúil tráth nach déanaí ná an 30 Aibreán agus an 15 Deireadh Fómhair. Tuairiscíonn na Ballstáit a ndul chun cinn maidir le baint amach a ngarspriocanna agus a spriocanna a bhí le críochnú le 12 mhí anuas agus atá le críochnú amach anseo. Cé go ndéanann na Ballstáit féintuairisciú ar na sonraí agus nach ndéanann an Coimisiún iad a fhíorú, soláthraíonn sé athbhreithniú cuimsitheach ar chúrsaí maidir le cur chun feidhme na bpleananna uile agus éascaíonn sé faireachán ar an dul chun cinn i gcur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta.

Leanann na Ballstáit dul chun cinn maith maidir le cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a thuairisciú, agus tuairiscíodh nach bhfuil mionlach na ngarspriocanna agus na spriocanna críochnaithe go fóill nó gur cuireadh moill orthu. Léirítear leis an mbabhta tuairiscithe dhébhlíantúil go bhfuil formhór na ngarspriocanna agus na spriocanna a bhí le críochnú faoi mí Aibreáin 2023 comhlíonta¹⁰ nó tuairiscítear go bhfuil siad críochnaithe¹¹ (Fíor 1). Is ábhar misnigh é dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna atá le teacht freisin, agus tuairiscíodh go bhfuil líon suntasach garspriocanna¹² agus spriocanna ar an mbóthar ceart nó críochnaithe cheana féin (Fíor 2).

Tá méadú ag teacht ar an gcothromaíocht idir líon na n-athchóirithe agus na n-infheistíochtaí a tuairiscíodh a bheith comhlíonta nó críochnaithe. Bhí dul chun cinn na n-athchóirithe – go háirithe glacadh téacsanna dlí agus ullmhúchán beartas ábhartha – níos feiceálaí i mbabhtaí tuairiscithe roimhe sin, toisc go raibh na hathchóirithe i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát a dtús-ualú go minic chun creat ina mbeidh tionchar níos airde ag tionscadail infheistíochta ina dhiaidh sin a chruthú. Thairis sin, teastaíonn tamall maith chun spriocanna a bhaineann le hinfeistíocht a chur i gcrích amhail, mar shampla, bonneagar a thógáil, agus is gnách nach mbíonn spriocanna den sórt sin sna chéad sceidil d’iarrataí ar íocaíocht fiú dá mbeadh a gcur chun feidhme iarbhair tosaithe cheana féin. Tá an dul chun cinn ar infheistíocht níos feiceálaí anois, áfach, agus níos mó garspriocanna agus spriocanna a bhaineann le hathchóiriú ar an mbóthar ceart lena gcríochnú sna 12 mhí amach romhainn (Fíor 3). Is forbairt í sin a rabhthas ag súil leis sa tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, toisc go dtéann an cur chun feidhme ar aghaidh de réir a chéile ó gharspriocanna agus ó spriocanna a dhírítear níos mó ar athchóiriú go cinn a dhírítear níos mó ar infheistíocht.

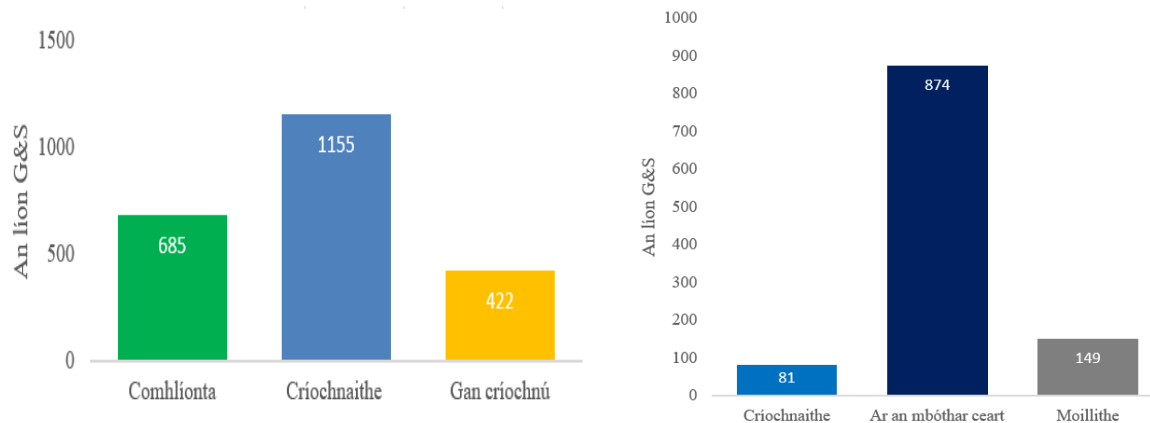
Fíor 1: Dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna a bhí le críochnú roimhe seo, le haghaidh R1 2020 go R1 2023

Fíor 2: Dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna atá le críochnú amach anseo, le haghaidh R2 2023 go R2 2024

¹⁰ Maidir le garspriocanna agus spriocanna ar mheas an Coimisiúin go bhfuil siad comhlíonta go sásúil cheana i gcomhthéacs iarrataí ar íocaíocht, tá an stádas ‘comhlíonta’ acu.

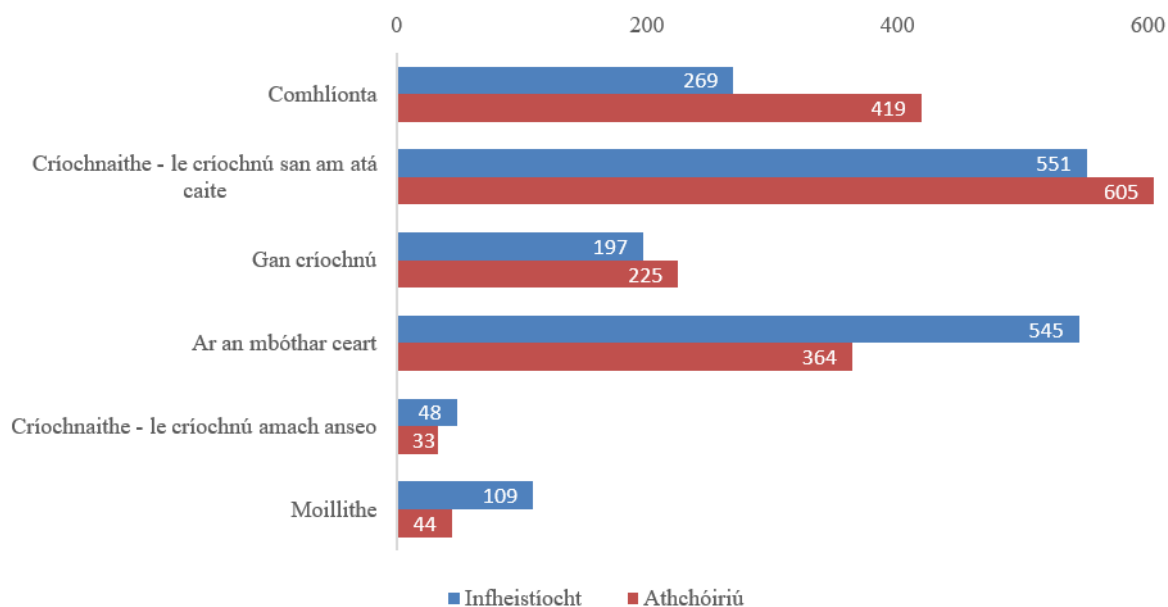
¹¹ Is féidir stádas dul chun cinn gach garsprice agus sprice cúlhbheathnaithe (i.e. na cinn a bhfuil sé beartaithe iad a bhaint amach suas go dtí an ráithe roimh an dáta tuairiscithe) a bheith ‘críochnaithe’ nó ‘gan críochnú’.

¹² Is féidir stádas na ngarspriocanna agus na spriocanna réamhbheathnaitheacha (i.e. na cinn a bhfuil sé beartaithe iad a bhaint amach i ráithe an dáta tuairiscithe agus na trí ráithe ina dhiaidh sin) a bheith ‘críochnaithe’, ‘ar an mbóthar ceart’, nó ‘moillithe’.

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Fíor 3: Dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna a bhaineann le hathchóirithe agus le hinfheistíocht

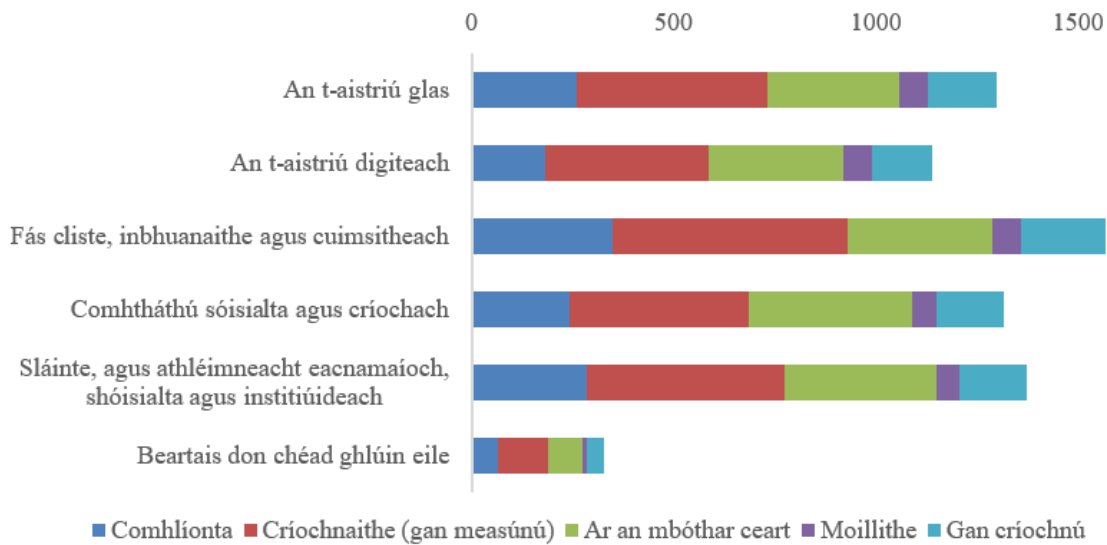

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Is cosúil go gcuirtear garspriocanna agus spriocanna chun feidhme mar an gcéanna sna sé cholún beartais RRF ar fad¹³, de réir na sonraí tuairiscithe débhlíantúla. Tuairiscíodh an dul chun cinn is mó maidir le bearta a chuireann le colún 3 maidir le ‘fás cliste, inbhuanaithe agus uilechuimsitheach’, colún 5 maidir le ‘sláinte, agus athléimneacht eacnamaíoch, shóisialta agus institiúideach’ agus colún 4 maidir le ‘comhtháthú sóisialta agus críochach’ (Fíor 4). Tacaítear leis na colúin sin – mar aon le colún 1 ar ‘aistriú glas’ – leis an líon is mó beart, mar sin ní haon ionadh gurb iad is mó a ndéantar dul chun cinn maidir leo.

¹³ Léirítear sa chairt sin líon measta na ngarspriocanna agus na spriocanna bunaithe ar an modheolaíocht clibeála colúin don Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta. Bunaithe ar mhodheolaíocht an Choimisiúin, déantar gach beart a chlibeáil faoi réimse beartais phríomhúil amháin agus faoi réimse beartais thánaistigh amháin, bunaithe ar liosta réimsí beartais, atá nasctha leis na sé cholún. Dá bhrí sin, baineann gach garsprioc agus sprioc le cúpla colún.

Fíor 4: Dul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna in aghaidh an Cholúin RRF

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Cé nach bhfuil i gceist le líon na G&Sanna a thuiriscítear mar a bheith moillithe ach líon beag ar an iomlán, is cosúil¹⁴ go bhfuil níos mó moilleanna ar chur chun feidhme (Fíor 5) ag baint leis na réimsí a bhaineann le hullmhú beartais, seirbhísí agus próisis phoiblí nua, chomh maith le huasghráduithe bonneagair, bunaithe ar an tuairisciú débhlíantúil. Ós rud é go gcuimhdáitear leis na trí limistéar sin líon mór garspriocanna agus spriocanna sa tréimhse tuairiscithe sin, d'fhéadfadh sé nach bhfuil na moilleanna suntasach nó go bhfuil siad neamh-chomhréireach i gcomparáid leis na réimsí eile.

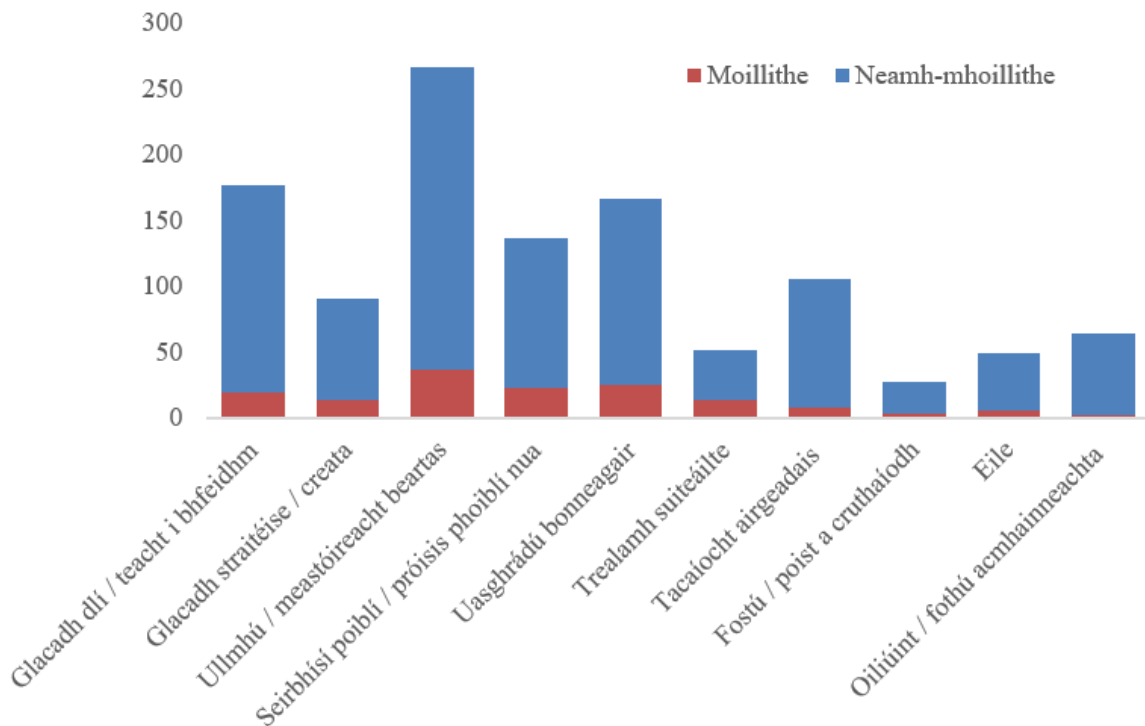
Agus míniú á thabhairt acu ar na moilleanna, thuiriscigh na Ballstáit deacrachtaí maidir leis an spriocdháta le haghaidh sínithe conarthaí agus agaí moille gan choinne in oibreacha foirgníochta a chomhlíonadh. Go ginearálta, níor chuir na Ballstáit mínithe mionsonraithe ar fáil go comhsheasmhach maidir le moilleanna agus cheap siad nach raibh siad suntasach den chuid ba mhó.

Cé gur cuireadh moill ar spriocdhátaí táscacha roinnt garspriocanna agus spriocanna, tugadh cinn eile chun cinn. De réir an bhabhta is déanaí de shonraí tuairiscithe dhébhlíantúil, is mó an tionchar a bhíonn ag na moilleanna ar an spriocdháta le haghaidh cur chun feidhme arna dtuairisciú ag na Ballstáit ar na garspriocanna agus na spriocanna a bhí le cur chun feidhme ar dtús in 2022 (Tábla 3), le tréimhse mheánach 181 lá de mhoilleanna tuairiscithe. Is cosúil, faoi láthair, nach bhfuil a oiread moille ag baint le garspriocanna agus spriocanna a raibh sé beartaithe iad a chur chun feidhme ar dtús in 2023. Is fiú a thabhairt faoi deara freisin, i gcás roinnt garspriocanna agus spriocanna, gur tugadh spriocdháta an chur chun feidhme chun tosaigh¹⁵.

¹⁴ D'fhorbair an Coimisiún Eorpach aicmiú na ngarspriocanna agus na spriocanna san fhíor thuas agus ní thuiriscíonn na Ballstáit amhlaidh sa chleachtadh tuairiscithe dhébhlíantúil.

¹⁵ Tá spriocdháta tuairiscithe G&Sanna den sórt sin aon cheathrú ar a laghad (i.e. 91 lá) níos luaithe ná mar a samhláíodh ar dtús in CID an Bhallstáit.

Fíor 5: Cineál na ngarspriocanna agus na spriocanna moillithe

Nóta: D’fhorbair an Coimisiún Eorpach aicmiú na ngarspriocanna agus na spriocanna san fhíor thuas agus ní thairiscíonn na Ballstáit amhlaidh sa chleachtadh tuairiscithe dhébhliantúil.

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Tábla 3: Líon agus tréimhse mheánach na G&Sanna a bhfuil spriocdháta cur chun feidhme moillithe nó luath tuairiscithe acu, le haghaidh athchóirithe agus infheistíochtaí

			Spriocdháta tosaigh an chur chun feidhme				
			2020	2021	2022	2023	2024
G&Sanna ar chuir na Ballstáit moill ar spriocdháta tuairiscithe an chur chun feidhme ina leith	Athchóirithe	An líon G&Sanna	8	51	135	40	2
		Tréimhse mheánach na moille (laethanta)	48.5	91	181	182.5	320
	Infheistíochtaí	An líon G&Sanna	0	32	139	59	7
		Tréimhse mheánach na moille (laethanta)	neamhbhainteach	120	181	274	275
G&Sanna ar thug na Ballstáit spriocdháta tuairiscithe an chur chun feidhme chun tosaigh ina leith	Athchóirithe	An líon G&Sanna	5	20	20	14	1
		Tréimhse mheánach na tréimhse roimh ré (laethanta)	115	149	246	308	366
	Infheistíochtaí	An líon G&Sanna	0	7	20	21	4
		Tréimhse mheánach na tréimhse roimh ré (laethanta)	neamhbhainteach	131	318	365	458

Nóta: Tá an tábla seo bunaithe ar shonraí féintuairiscithe a sholáthraítear i gcomhthéacs an tuairiscithe dhébhliantúil, ina ndéanann na Ballstáit tuairiscíú ar dhul chun cinn na ngarspriocanna agus na spriocanna réamhbhreathnaitheacha suas go dtí R2 2024. Mar thoradh air sin, níl aon sonraí ar fáil maidir le moilleanna féideartha le haghaidh garspriocanna agus spriocanna atá le cur chun feidhme in 2025 agus 2026. Meastar go gcuirtear garspriocanna agus spriocanna chun feidhme roimh ré nuair a chuirtear chun feidhme iad sa ráithe roimh an ráithe a bhí ina sprioc ar dtús.

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Feidhmíocht na Saoráide bunaithe ar na táscairí comhchoiteanna

Taispeántar leis na táscairí comhchoiteanna an dul chun cinn atá déanta maidir le cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta i dtreo chomhchuspóirí agus fheidhmíocht fhoriomlán na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. Cé go bhfuil comhlíonadh na ngarspriocanna agus na spriocanna ina phríomhfhéadach maidir le cur chun feidhme gach plean téarnaimh agus athléimneachta faoi chuimsiú an na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta, sraith de 14 tháscaire is ea na táscairí comhchoiteanna a bunaíodh le Rialachán Tarmligthe 2021/2106¹⁶ ón gCoimisiún an 28 Meán Fómhair 2021 chun feidhmíocht fhoriomlán agus dul chun cinn na Saoráide i dtreo a cuspóirí a thaispeáint¹⁷.

Tuairiscíonn na Ballstáit go débhlíantúil maidir lena ndul chun cinn i dtreo na dtáscairí comhchoiteanna. De réir Rialachán tarmligthe 2021/2106, tuairiscíonn na Ballstáit faoin 28 Feabhra (lena gcumhdaítear an tréimhse tuairiscithe ó mhí Iúil go mí na Nollag sa bhliain roimhe sin) agus faoin 31 Lúnasa (lena gcumhdaítear tréimhse tuairiscithe ó mhí Eanáir go mí an Mheithimh sa bhliain chéanna). Foilsíonn an Coimisiún na sonraí na dtáscairí comhchoiteanna maidir leis an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta¹⁸, i ndiaidh dó cúpla seiceáil sonraí a dhéanamh chun inchomparáideacht na sonraí a áirithiú¹⁹. I gcomhréir le ceanglais an Rialacháin Tarmligthe ón gCoimisiún, i gcás ina bhfoilsítear sonraí ar leibhéal gach Ballstáit, cuirtear na sonraí sin i láthair i dtéarmaí coibhneasta.

Léirítear leis na sonraí a thuairiscigh na Ballstáit go dtí seo go bhfuil dul chun cinn suntasach déanta cheana féin maidir leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta i dtreo na dtáscairí comhchoiteanna agus sna colúin bheartais go léir. Go dtí seo, rinneadh athbhreithniú agus foilsíú ar shonraí trí bhabhta tuairiscithe ar an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta, lena gcumhdaítear an dul chun cinn a baineadh amach sa tréimhse ó mhí Feabhra 2020 go mí na Nollag 2022. Ós rud é go bhfuil na táscairí comhchoiteanna ceaptha chun an dul chun cinn a rinneadh ar an talamh a ghabháil, is minic nach léirítear sna sonraí céimeanna níos luaithe cur chun feidhme na mbeart sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta. I bhFíor 6 léirítear staid reatha an dul chun cinn i dtreo na dtáscairí comhchoiteanna, rud a léiríonn rudaí tábhachtacha atá bainte amach i dtreo chuspóirí na Saoráide agus príomhthosaíochtaí an Aontais.

Mar shampla, tá thart ar 22 mhilliún Megawatt ('MWh') de choigilteas maidir le hídiú fuinnimh bliantúil bainte amach cheana féin faoi mhí na Nollag 2022 a bhuí le tacaíocht ó tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (Fíor 7). Tá ár n-ídiú fuinnimh a laghdú agus éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú i measc príomhthosaíochtaí de chuid an Aontais agus is réamhchoinníoll iad maidir leis an aistriú chuig fuinneamh glan agus gabhtar le táscaire

¹⁶ Rialachán Tarmligthe (AE) 2021/2106 ón gCoimisiún an 28 Meán Fómhair 2021 lena bhforlíontar Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta trí tháscairí coiteanna agus eilimintí mionsonraithe an scórchláir téarnaimh agus athléimneachta a leagan amach.

¹⁷ Cumhdaítear leo gnéithe is coiteann d'fhorhóir na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, ach níl siad ceaptha chun gach gné de na pleananna a ghabháil, i bhfianaise a n-ilchineálachta suntasaí agus a lín teoranta.

¹⁸ Féach https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html

¹⁹ Níl aon bhunús ag an gCoimisiún le hiniúchadh ná fíorú a dhéanamh ar cháilíocht na sonraí arna gcur isteach ag na Ballstáit ná le tuairisciú sonracha ó na Ballstáit a athrú ná a dhiúltú.

comhchoiteann (1) an laghdú ar ídiú fuinnimh phríomhúil bliantúil a baineadh amach le tacaíocht RRF. Chun comhthéacs a thabhairt, comhfhreagraíonn an coigilteas fuinnimh a baineadh amach go dtí seo, a bheag nó a mhór, don acmhainneacht leictreachais suiteáilte sa Bheilg. Samplaí is ea laghduithe ar ídiú fuinnimh i bhfoirgnimh, i scoileanna, in ospidéal nó i bhfiontair.

Go dtí mí na Nollag 2022, chuidigh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta le 1.43 milliún fiontar trí thacaíocht airgeadaíochta nó chomhchineáil (Fíor 8). Bhí tionchar trom ag géarchéim COVID-19 ar gheilleagar iomlán an Aontais agus bhí fiontair bheaga agus mheánmhéide (‘FBManna’) thíos go háirithe leis an ngéarchéim. Ag féachaint ar an tacaíocht a thugtar chun borradh a chur faoi gheilleagair an Aontais agus chun cuidiú le fiontair, léirítear i dtáscaire comhchoiteann (9) líon na bhfiontar a dtugtar tacaíocht ina leith ó bhearta faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta.

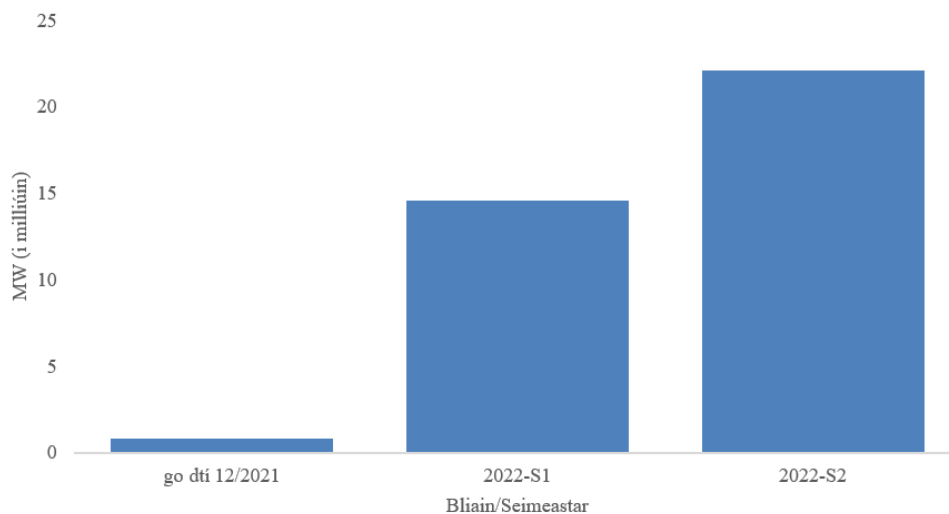
Fíor 6: Staid an dul chun cinn i dtreo na dtáscairí comhchoiteanna²⁰

(1) Coigilteas maidir le hídiú fuinnimh phríomhúil bliantúil Méid lomlán: 22.132.138 MWh/bliain	(2) Acmhainneacht oibríochtúil bhreise suiteáilte le haghaidh fuinnimh inathnuaite Méid lomlán: 1.061 MWh (hidrigín 0 MWh)	(3) Bonneagar breoslaí malartacha (pointí athbhreoslaithe/athluchtaith e) Méid lomlán: 512.543
(4) An daonra a thairbhíonn de bhearta cosanta i gcoinne tuilte, falscaithe, agus tubaistí nádúrtha eile a bhaineann leis an aeráid Méid lomlán: 5.875.129	(5) Teaghaisí breise ina bhfuil rochtain ar an idirlíon ama soláthar trí líonraí fíor-ardacmhainneachta Méid lomlán: 17.787.329	(6) Fiontair a dtacaítear leo chun táirgí digiteacha, seirbhísí digiteacha agus próisis iarratais a fhorbairt Méid lomlán: 379.435
(7) Úsáideoirí seirbhísí digiteacha, táirgí digiteacha agus próiseas digiteach poiblí nua agus uasghrádaithe Méid lomlán: 247.798.959	(8) Taighdeoirí atá ag obair i saoráidí taighde tacaíthe Méid lomlán: 5.211	(9) Fiontair a fhaigheann tacaíocht (lena n-áirítear: fiontair bheaga – micrifhiontair, fiontair mheánmhéide, fiontair mhóra san áireamh) Méid lomlán: 1.429.820
(10) Líon na rannpháirtithe san oideachas nó san oiliúint Méid lomlán: 6.888.121	(11) Líon na ndaoine atá i bhfostaíocht nó atá ag gabháil do ghníomhaíochtaí cuardaigh poist Méid lomlán: 688.091	(12) Acmhainn saoráidí cúraim sláinte nua nó nuachóirithe Méid lomlán: 18.646.974
(13) Acmhainn seomra ranga saoráidí cúraim leanaí agus oideachais nua nó nuachóirithe Méid lomlán: 555.062	(14) Líon na ndaoine óga idir 15 agus 29 mbliana d’aois a fhaigheann tacaíocht Méid lomlán: 4.115.196	

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

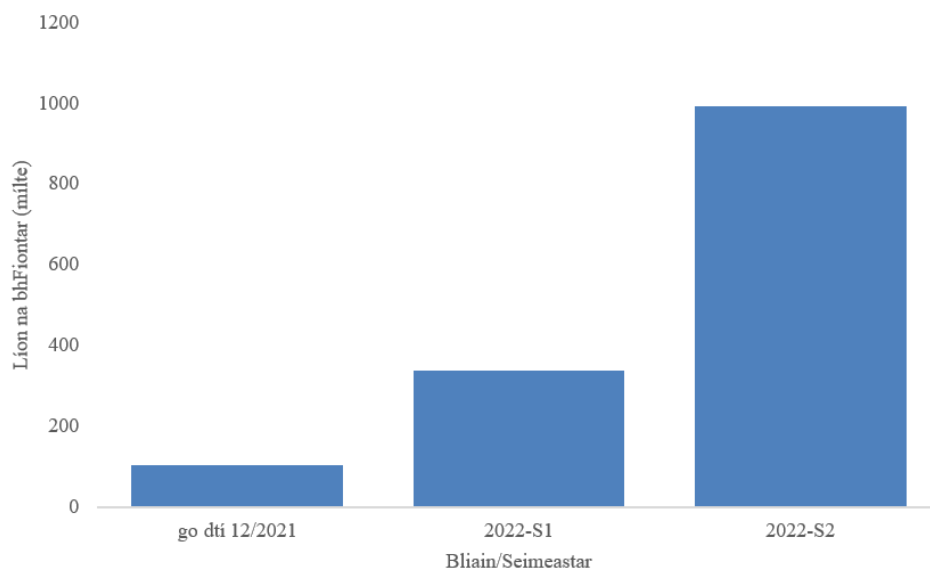
²⁰ Comhfhreagraíonn na sonraí san fhíor thíos do na sonraí a chuir na Ballstáit ar fáil i mbabhta tuairiscithe mhí Feabhra 2023, lena gcumhdaítear an tréimhse ó mhí Feabhra 2020 agus mí na Nollag 2022. Le haghaidh tuilleadh faisnéise, féach an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

Fíor 7: Teacht chun cinn an choigiltis maidir le hídiú fuinnimh phríomhúil bliantúil in MWh in aghaidh na bliana

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

Fíor 8: Teacht chun cinn líon na bhfiontar a fhaigheann tacaíocht

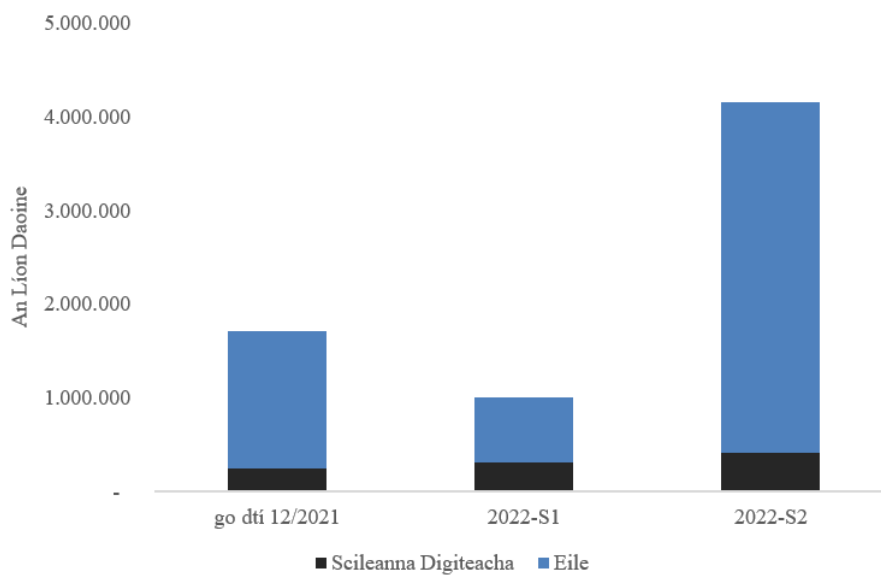

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

Sa dara leath de 2022, cuireadh oiliúint ar bhreis agus 4 mhiliún duine le tacaíocht RRF (Fíor 9). Cuireadh isteach go mór mar gheall ar ghéarchéim COVID -19 freisin ar chórais oideachais agus oiliúna an Aontais, agus léirítear táscaire comhchoiteann (10) rannchuidiú an Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta leis an oideachas agus leis an oiliúint agus le forbairt scileanna, trí líon na rannpháirtithe san oideachas agus san oiliúint a thaispeáint de dheasca tacaíocht a fuarthas trí bhearta RRF. Tá athchóirithe agus infheistíochtaí san oideachas agus san oiliúint ríthábhachtach chun saoránaigh a ullmhú do dhúshlán an lae inniu, go háirithe an t-aistriú digiteach agus an t-aistriú glas, agus lena áirithiú go mbeidh an deis acu na scileanna a theastaíonn uathu a fhorbairt. Dírítear go háirithe ar oiliúint chun

feabhas a chur ar scileanna digiteacha, i bhfianaise a thábhachtaí is atá siad ag éirí ar an margadh saothair agus sa tsochaí.

Fíor 9: Teacht chun cinn na rannpháirtithe san oideachas nó san oiliúint

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

2.2. Trédhearcacht mhéadaithe sa mheasúnú ar iarrataí ar íocaíocht

Ní féidir cistí RRF a eisíoc ach ar choinníoll go gcomhlíonfar go sásúil na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a chumhdaítear leis an iarraidh ar íocaíocht, faoi Airteagal 24 de Rialachán RRF. Is gné lárnach den tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta é measúnú an Choimisiúin ar na garspriocanna agus na spriocanna agus teastaíonn anailís mhionsonraithe lena shuí ar chomhlíon na Ballstáit a n-oibleagáidí ar bhealach sásúil.

Ina Theachtaireacht maidir le comóradh dhá bhliain na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta a foilsíodh an 21 Feabhra 2023²¹, mhéadaigh an Coimisiún an intuarthacht agus an trédhearcacht trí na huirlisí cur chun feidhme a úsáideadh le linn an mheasúnaithe ar iarrataí ar íocaíocht a chur i láthair. Tugtar cur síos mionsonraithe sa Teachtaireacht agus sna hiarscríbhinní a ghabhann léi ar an gcreat a úsáidtear chun garspriocanna agus spriocanna a mheasúnú agus ar an modheolaíocht maidir le híocaíochtaí a chur ar fionraí.

Creat chun garspriocanna agus spriocanna a mheasúnú faoi Rialachán RRF

D'fhoilsigh an Coimisiún a chreat i mí Feabhra 2023 chun measúnú a dhéanamh ar chomhlíonadh sásúil na ngarspriocanna agus na spriocanna, chun tacú leis na húdaráis náisiúnta, le páirtithe leasmhara agus leis an bpobal i gcoitinne maidir lena dtuiscint ar an dóigh a ndéantar meastóireacht ar chur chun feidhme na mbeart a bhfaightear tacaíocht ina leith ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta roimh gach eisíocaíocht.

²¹ Féach [COM\(2023\) 99 final](#).

Déantar comhlíonadh sásúil na ngarspriocanna agus na spriocanna a mheasúnú ar bhonn na gCinntí Cur Chun Feidhme ón gComhairle lena bhformheastar na pleananna téarnaimh agus athléimneachta. Braitheann an Coimisiún ar an tuairisc ar gach garsprioc agus sprioc i bhfianaise a comhthéacs agus a cuspóra chun na ceanglais a chaithfidh na Ballstáit a chomhlíonadh a chinneadh. Suíonn sé ansin, bunaithe ar na fírinní cuí arna soláthar ag na Ballstáit, ar comhlíonadh garsprioc shonrach nó sprioc shonrach go sásúil. I líon teoranta cúinsí agus i gcomhréir le cur i bhfeidhm an phrionsabail *de minimis*, féadfar glacadh le híoslialltaí a bhaineann leis na méideanna, leis na ceanglais fhoirmiúla, leis an uainiú nó leis an tsubstaint. An mhodheolaíocht iomlán lena léirítear an creat a bhfuil an Coimisiún ag brath air chun an measúnú ar an iarraidh ar íocaíocht a dhéanamh, cuirtear i láthair í in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Teachtaireacht a foilsíodh an 21 Feabhra 2023²².

Próiseas um íocaíochtaí a chur ar fionraí

I mí Feabhra 2023, d'fhoilsigh an Coimisiún freisin a mhodheolaíocht chun an méid a chuirfead ar fionraí mura gcomhlíontar garsprioc nó sprioc go sásúil a chinneadh, agus prionsabail na córa comhionainne agus na comhréireachta á n-urramú go hiomlán. Freastalaítear leis an Rialachán RRF ar imthosca eisceachtúla ina bhféadfadh sé go mbeadh moilleanna ar chur chun feidhme beart sna Ballstáit, rud a rachadh i gcion ar chomhlíonadh tráthúil roinnt garspriocanna agus spriocanna. Níor cheart go gcuirfí cosc leis na cásanna ar íocaíochtaí a dhéanamh le haghaidh na ngarspriocanna agus na spriocanna a comhlíonadh go sásúil²³. Déantar foráil sa Rialachán dá bhrí sin maidir le sásra chun am breise a thabhairt do na Ballstáit (suas le 6 mhí) chun an garsprioc nó an sprioc ábhartha a chur chun feidhme. I gcás den sórt sin, foráiltear deis don Choimisiún leis an Rialachán RRF íocaíochtaí a chur ar fionraí go páirteach nó go hiomlán, agus ar an dóigh sin comhlíonadh phrionsabal na bainistíochta fóna airgeadais a áirithiú freisin.

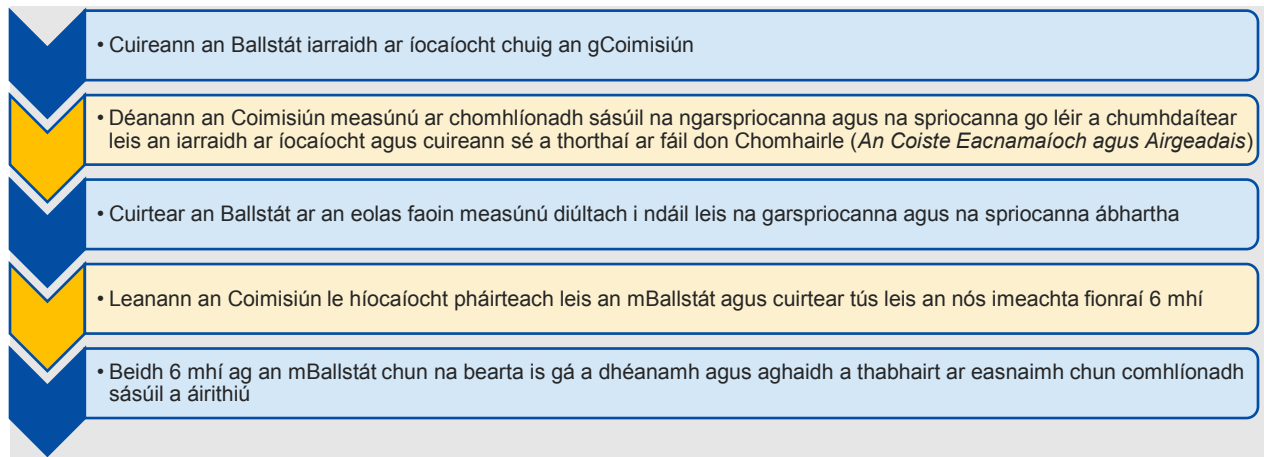
Leis an bhfionraí íocaíochta, is féidir leis na Ballstáit iarraidh ar íocaíocht a chur isteach fiú mura bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna go léir comhlíonta go fóill. Leis an nós imeachta fionraí (Fíor 10) tugtar am do na Ballstáit chun na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a chomhlíonadh a mheastar nach bhfuil siad comhlíonta fós laistigh de 6 mhí i ndiaidh cinneadh fionraí a ghlacadh. Ar deireadh, mura mbeidh an Ballstát ábalta an garsprioc nó an sprioc ábhartha a chomhlíonadh laistigh den tréimhse 6 mhí sin, laghdófar a ranníocaíocht airgeadais nó a thacaíocht iasachta go buan, i gcomhréir le hAirteagal 24(6) den Rialachán RRF. An mhodheolaíocht iomlán lena sonraítear ríomh an mhéid atá le cur ar fionraí, cuirtear i láthair í in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Teachtaireacht a foilsíodh an 21 Feabhra 2023.

²² Féach [COM\(2023\) 99 final](#).

²³ Ní féidir fionraí i bpáirt a dhéanamh i gcás nach gcomhlíontar na garspriocanna nó na spriocanna a bhaineann le córas rialaithe Ballstáit, cinn atá riachtanach chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint. Mar thoradh ar chás den sórt sin cuirtear an tráthchuid iomlán agus gach tráthchuid amach anseo ar fionraí i gcónaí, go dtí go leigheasfar an neamhchomhlíonadh.

In 2023, tháinig an Coimisiún ar na chéad chásanna i ndáil le comhlíonadh neamhshásúil²⁴. I ngach cás, thug an Coimisiún breac-chuntas i litir chuig an mBallstát lenar bhain ar an gcúis gur measadh nach raibh na garspriocanna nó na spriocanna comhlíonta agus ar an méid gaolmhar a bhí le cur ar fionraí i gcomhréir leis na nósanna imeachta dá bhforáiltear i Rialachán RRF. Is é saincheart an Bhallstáit lena mbaineann an fhaisnéis sin a roinnt leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais (CEA). Go dtí seo, roinn na Ballstáit lena mbaineann a litir le CEA.

Fíor 10: Próiseas chun íocaíocht a chur ar fionraí

Foinse: An Coimisiún Eorpach

2.3. Garspriocanna agus spriocanna faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a aisiompú

I gcomhréir leis an dara habairt d’Airteagal 24(3) de Rialachán RRF, ‘*[t]uigfear, ar chomhlíonadh sásúil na ngarspriocanna agus na spriocanna, nár aisiompaigh an Ballstát lena mbaineann bearta a bhaineann le garspriocanna agus spriocanna a comhlíonadh go sásúil roimhe sin*’.

Inniu, mar aon leis an tuarascáil seo, foilsíonn an Coimisiún a chreat chun an fhoráil sin a chur i bhfeidhm (féach Iarscríbhinn II). Tugtar aghaidh leis an gcreat ar mholadh ó Chúirt Iniúchóirí na hEorpa²⁵ agus soláthraítear ann soiléireacht dhlíthiúil agus trédhearcacht maidir leis an bpróiseas atá le leanúint i gcás aisiompaithe, lena n-áirithítear cur chun feidhme leanúnach na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais. Is féidir leis an gCoimisiún an mhodheolaíocht sin a athbhreithniú agus a leasú de réir mar a ghnóthaíonn sé níos mó taithí ar a cur i bhfeidhm.

2.4. Athbhreithniú ar phleananna téarnaimh agus athléimneachta

Aithnítear sa phlean REPowerEU go bhféadfadh ról tábhachtach a bheith ag an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta maidir le fuinneamh slán, inacmhainne agus glan a bhaint amach agus tháinig an Rialachán leasaithe RRF i bhfeidhm i mí Feabhra

²⁴ Maidir leis an iarraidh ar íocaíocht ón Liotuáin, féach https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_1286.

²⁵ Tuarascáil speisialta 07/2023: Dearadh chóras rialaithe an Choimisiúin don tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta

2023, mar chuid de fhreagairt an Choimisiúin ar na forbairtí fuinnimh agus geopholaitiúla a rinneadh le déanaí. Dá bhrí sin, leasaíodh Rialachán RRF chun tacú le hathchóirithe agus infheistíochtaí nua nó méadaithe a dhírítear ar sholáthairtí fuinnimh a éagsúlú (go háirithe breoslaí iontaise), coigilteas fuinnimh a mhéadú, dlús a chur leis an aistriú chuig fuinneamh glan agus, ar deireadh, athléimneacht, slándáil agus inbhuanaitheacht chóras fuinnimh an Aontais a mhéadú. Chun go mbeidh siad ábalta úsáid a bhaint as na cistí breise, iarrtar le Rialachán leasaithe RRF ar na Ballstáit athbhreithniú a dhéanamh ar a bpleananna téarnaimh agus athchóirithe agus infheistíochtaí nua nó ‘méadaithe’ a bhaineann le fuinneamh a chur leis trí ‘chaibidil thiomnaithe REPowerEU’. Tugtar isteach leis an Rialachán leasaithe freisin sraith cuspóirí REPowerEU ba cheart a bhaint amach leis na bearta breise sin (féach Airteagal 21(c) den Rialachán leasaithe RRF).

Tá tús áite á thabhairt fós do chur chun feidhme tapa na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus níor cheart go gcuirfí bac le ar na Ballstáit le cur isteach chaibidlí REPowerEU na hamlínte dá bhforáiltear i gCinntí Cur Chun Feidhme ón gComhairle a urramú. Ba cheart do na Ballstáit leanúint le gach iarracht is féidir a dhéanamh chun iarrataí ar íocaíocht a chur isteach in am agus chun dul chun cinn maidir le hathchóirithe agus infheistíochtaí a áirithiú, rud a éascóidh eisíoc tráthúil na gcistí.

Ó tháinig Rialachán leasaithe RRF i bhfeidhm i mí Feabhra 2023, chuir 20 Ballstát a bpleananna téarnaimh agus athléimneachta modhnaithe isteach in éineacht le caibidlí REPowerEU, rud a chuirfear le haistriú na mBallstát i dtreo foinsí fuinnimh in-athnuaite, lena méadófar éifeachtúlacht fuinnimh agus lena laghdófar spleáchas na hEorpa ar bhreoslaí iontaise na Rúise.

Staid na himeartha maidir le modhnú na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus caibidlí REPowerEU a chur isteach

Féadfaidh na Ballstáit iarraidh réasúnaithe a chur faoi bhráid an Choimisiúin chun togra a dhéanamh maidir leis na pleananna téarnaimh agus athsholáthair atá acu cheana a leasú nó a athsholáthar faoi cheithre fhoras um athbhreithniú²⁶. Ar an gcéad dul síos, ba cheart do na Ballstáit athchóirithe agus infheistíochtaí nua nó ‘méadaithe’ a bhaineann le fuinneamh a mholadh trí ‘chaibidil thiomnaithe REPowerEU’. Ar an dara dul síos, féadfaidh na Ballstáit, faoi Airteagal 18(2), a mholadh a mbearta a choigeartú suas nó síos chun an ranníocaíocht uasta airgeadais nuashonraithe a foilsíodh an 30 Meitheamh 2022 a chur san áireamh. Ar an tríú dul síos, tá an deis ag na Ballstáit leasú ar a bplean a iarraidh mura féidir garspríoc nó spríoc amháin nó níos mó ina bplean a bhaint amach a thuilleadh mar gheall ar imthosca oibiachtúla, i gcomhréir le hAirteagal 21 de Rialachán RRF. Ar deireadh, bhí go dtí an 31 Lúnasa 2023 ag na Ballstáit chun tacaíocht a iarraidh faoi chomhpháirt iasachta na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta agus chun athbhreithniú a dhéanamh ar a bpleananna dá réir sin, agus iad á gcur isteach lena measúnú ag an gCoimisiún. Tugtar tuilleadh faisnéise faoin gcomhpháirt iasachta sa chéad roinn eile.

²⁶ Chun tuilleadh faisnéise a fháil maidir leis an bpróiseas chun pleananna atá ann cheana a mhodhnú agus na módúlachtaí chun caibidlí REPowerEU a ullmhú, féach an Treoir maidir le Fógra ón gCoimisiún maidir le Pleananna Téarnaimh agus Athléimneachta i gcomhthéacs REPowerEU ([2023/C 80/01](#))

Faoin 1 Meán Fómhair 2023, tá 25 phlean téarnaimh agus athléimneachta modhnaithe agus 20 caibidil REPowerEU faighte ag an gCoimisiún (Tábla 4). Ghlac an Chomhairle ocht bplean téarnaimh agus athléimneachta modhnaithe (an Ghearmáin, an Eastóin, Éire, an Fhrainc, Lucsamburg, Málta, an tSlóvaic agus an Fhionlainn), lena n-áirítear caibidlí REPowerEU (an Eastóin, an Fhrainc, Málta agus an tSlóvaic). Tráth ullmhaithe na tuarascála bliantúla seo, bhí measúnú á dhéanamh ag an gCoimisiún ar na modhnuithe a bhí molta ag 16 Bhallstát. I dTábla 5 tugtar breac-chuntas ar na bunúis dlí a úsáideann na Ballstáit chun a bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a leasú, i gcomhréir le Rialachán RRF.

Tábla 4: Tábla forléargais ar na pleananna téarnaimh agus athléimneachta modhnaithe agus caibidlí REPowerEU a cuireadh isteach²⁷

	Dáta cur isteach	Caibidil REPowerEU curtha isteach	Dáta an mheasúnaithe dhearfaigh ón gCoimisiún	Dáta an ghlactha ag an gComhairle
an Bheilg	20 Iúil 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Bhulgáir				
an tSeicia	30 Meitheamh 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Danmhairg	31 Bealtaine 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Ghearmáin	an 9 Nollaig 2022	Níl	17 Eanáir 2023	14 Feabhra 2023
an Eastóin	an 9 Márta 2023	Tá	12 Bealtaine 2023	16 Meitheamh 2023
Éire	22 Bealtaine 2023	Níl	26 Meitheamh 2023	14 Iúil 2023
an Ghréig	31 Lúnasa 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Spáinn	an 6 Meitheamh 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Fhrainc	20 Aibreán 2023	Tá	26 Meitheamh 2023	14 Iúil 2023
an Chróit	31 Lúnasa 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Iodáil	11 Iúil 2023	Níl	28 Iúil 2023	Níor glacadh go fóill iad
	an 7 Lúnasa 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Chipir	an 1 Meán Fómhair 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Laitvia				
an Liotuáin	30 Meitheamh 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
Lucsamburg	11 Samhain 2022	Níl	an 9 Nollaig 2022	17 Eanáir 2023
an Ungáir	31 Lúnasa 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
Málta	26 Aibreán 2023	Tá	26 Meitheamh 2023	14 Iúil 2023
an Ísiltír	an 6 Iúil 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Ostair	14 Iúil 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Pholainn	31 Lúnasa 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Phortaingéil	26 Bealtaine 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an Rómáin				
an tSlóivéin	14 Iúil 2023	Tá	Measúnú ar siúl	
an tSlóvaic	26 Aibreán 2023	Tá	26 Meitheamh 2023	14 Iúil 2023
an Fhionlainn	26 Eanáir 2023	Níl	28 Feabhra 2023	an 7 Márta 2023
an tSualainn	24 Lúnasa 2023	Tá	Measúnú ar siúl	

Foinse: An Coimisiún Eorpach

²⁷ Scoithdháta an 1 Meán Fómhair 2023 (agus an dáta sin san áireamh).

Tábla 5: Bunús dlí a úsáideann na Ballstáit chun a bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a mhodhnú

	Caibidil REPowerEU a chur leis (Airteagal 21c)	Coigeartú i ndiaidh nuashonrú a dhéanamh ar an ranníocaíocht uasta airgeadais (Airteagal 18(2))	Leasú mar gheall ar imthosca oibiachtúla (Airteagal 21)	Bearta a chur leis chun iasachtaí breise RRF a ghlacadh (Airteagal 14)
an Bheilg	•	•	•	•
an Bhulgáir				
an tSeicia	•	•	•	•
an Danmhairg	•			
an Ghearmáin			•	
an Eastóin	•	•	•	
Éire			•	
an Ghréig	•		•	•
an Spáinn	•	•	•	•
an Fhrainc	•	•	•	
an Chróit	•	•	•	•
an Iodáil	•	•	•	
an Chipir	•	•	•	
an Laitvia				
an Liotuáin	•	•	•	•
Lucsamburg		•		
an Ungáir	•		•	•
Málta	•	•	•	
an Ísiltír	•		•	
an Ostair	•		•	
an Pholainn	•	•	•	•
an Phortaingéil	•	•	•	•
an Rómáin				
an tSlóivéin	•	•	•	•
an tSlóvaic	•	•	•	
an Fhionlainn		•		
an tSualainn	•	•		

Foinse: An Coimisiún Eorpach

Tacaíocht neamh-inaisíoctha athbhreithnithe faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta

Faoi Airteagal 18(2) de Rialachán RRF, féadfaidh na Ballstáit a bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a nuashonrú chun an ranníocaíocht uasta airgeadais nuashonraithe a foilsíodh an 30 Meitheamh 2022 a chur san áireamh. Féadfaidh na Ballstáit a bhfuil ranníocaíocht uasta airgeadais laghdaithe acu athbhreithniú a dhéanamh ar a bpleananna dá réir sin. Na Ballstáit a bhfuil ranníocaíocht airgeadais uasta mhéadaithe acu, féadfaidh siad na hacmhainní breise sin a úsáid chun infheistíochtaí agus athchóirithe a áirítear ina bpleananna athbhreithnithe nó ina gcaibidil REPowerEU a mhaoiniú. I dTábla 6 thíos tugtar forbhreathnú ar athrú na mBallstát ar thacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha faoi Airteagal 18.

Tábla 6: Athrú ar thacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha faoi Airteagal 18 de Rialachán RRF

Athrú ar thacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta faoi Airteagal 18 (in EUR, praghsanna reatha)	
an Bheilg	-1,400,569,368
an Bhulgáir	-578,533,524
an tSeicia	603,614,884
an Danmhairg	-122,251,741
an Ghearmáin	2,405,023,531
an Eastóin	-106,027,582
Éire	-74,597,916
an Ghréig	-343,234,449
an Spáinn	7,701,317,190
an Fhrainc	-1,919,823,196
an Chróit	-785,114,933
an Iodáil	143,242,804
an Chipir	-90,187,539
an Laitvia	-128,150,411
an Liotuáin	-125,059,297
Lucsamburg	-10,834,458
an Ungáir	-1,363,094,805
Málta	-58,127,595
an Ísiltír	-1,253,935,169
an Ostair	289,454,205
an Pholainn	-1,330,690,569
an Phortaingéil	1,633,096,593
an Rómáin	-2,119,187,698
an tSlóivéin	-285,970,648
an tSlóvaic	-322,838,535
an Fhionlainn	-263,289,938
an tSualainn	-107,279,840

Foinse: An Coimisiún Eorpach

Iasachtaí faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta

Chun infheistíochtaí agus athchóirithe nua a áirítear i gcaibidil REPowerEU a mhaoiniú, féadfaidh na Ballstáit tairbhe a bhaint freisin as coinníollacha maoinithe an-fhabhrach maidir le hiasachtaí RRF, a bhí le hiarraidh acu faoin 31 Lúnasa 2023. I dTábla 7 thíos tugtar forléargas ar na hiarrataí (lena n-áirítear méid na n-iasachtaí) a chuir an Ballstát isteach faoin spriodhata dlíthiúil. Roinneadh an fhaisnéis sin freisin le Parlaimint na hEorpa agus leis an gComhairle an 1 Meán Fómhair 2023.

Tábla 7: Iasachtaí arna n-iarraidh ag na Ballstáit faoin 31 Lúnasa 2023

	Méid na n-iasachtaí geallta faoi na chéad phleananna téarnaimh agus athléimneachta (in EUR, praghsanna reatha)	Méid na n-iasachtaí breise a iarradh le hathbhreithniú ar phleananna téarnaimh agus athléimneachta (in EUR, praghsanna reatha)	Méid na n-iasachtaí iomlána atá le gealladh* (in EUR, praghsanna reatha)	6.8 % den uasteorainn OIN comhlíonta nó sáraithe
an Bheilg		264,200,000	264,200,000	Níl
an Bhulgáir				Níl
an tSeicia		818,100,000	818,100,000	Níl
an Danmhairg				Níl
an Ghearmáin				Níl
an Eastóin				Níl

	Méid na n-iasachtaí geallta faoi na chéad phleananna téarnaimh agus athléimneachta (in EUR, praghsanna reatha)	Méid na n-iasachtaí breise a iarradh le hathbhreithníú ar phleananna téarnaimh agus athléimneachta (in EUR, praghsanna reatha)	Méid na n-iasachtaí iomlána atá le gealladh* (in EUR, praghsanna reatha)	6.8 % den uasteorainn OIN comhlíonta nó sáraithe
Éire				Níl
an Ghréig	12,727,538,920	5,000,000,000	17,727,538,920	Tá
an Spáinn		84,267,050,000	84,267,050,000	Níl
an Fhrainc				Níl
an Chróit		4,442,508,187	4,442,508,187	Tá
an Iodáil	122,601,810,400		122,601,810,400	Tá
an Chipir	200,320,000		200,320,000	Níl
an Laitvia				Níl
an Liotuáin		1,722,000,000	1,722,000,000	Níl
Lucsamburg				Níl
an Ungáir		3,920,000,000	3,920,000,000	Níl
Málta				Níl
an Ísiltír				Níl
an Ostair				Níl
an Pholainn	11,506,500,000	23,034,803,518	34,541,303,518	Tá
an Phortaingéil	2,699,000,000	3,191,756,353	5,890,756,353	Níl
an Rómáin	14,942,153,000		14,942,153,000	Tá
an tSlóivéin	705,370,000	587,000,000	1,292,370,000	Níl
an tSlóvaic				Níl
an Fhionlainn				Níl
an tSualainn				Níl
AE 27	165,382,692,320	127,247,418,058	292,630,110,378	

Nóta: *Tá na hiarrataí ar iasacht a cuireadh isteach faoin 31 Lúnasa 2023 fós le measúnú ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 19 de Rialachán RRF agus tá na pleananna athbhreithnithe le formheas ag an gComhairle. Dá bhrí sin, ní thugtar sa tábla seo ach réamhléargas ar mhéid iomlán na n-iasachtaí a gealladh faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta.

Foinse: An Coimisiún Eorpach

Faoi REPowerEU, beidh na Ballstáit ábalta réamh-mhaoiniú a fháil in dhá thráinse, idir 2023 agus 2024. Beifear ábalta é sin a dhéanamh i ndiaidh caibidil REPowerEU a chur isteach, ar choinníoll go nglacfaidh an Chomhairle na Cinntí ábhartha Cur Chun Feidhme ón gComhairle faoin 31 Nollaig 2023. Maidir le bearta a áirítear i gcaibidlí REPowerEU, beidh na Ballstáit ábalta réamh-mhaoiniú suas le 20 % de na foinsí maoiniúcháin breise REPowerEU a iarraidh ó lamhátais an Chórais Trádála Astaíochtaí ('CTA') agus na haistrithe ó Chúlchiste Coigeartaithe Brexit ('BAR'), an leithdháileadh méadaithe faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta arna nuashonrú faoi mhí an Mheithimh 2022, agus faoin gcomhpháirt iasachta RRF atá fágtha.

2.5. Staid na himeartha maidir le maoiniú na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta

Staid imeartha Mhaoiniú NextGenerationEU

Faoi NextGenerationEU, féadfaidh an Coimisiún suas le EUR 806.9 billiún a thiomsú idir lár 2021 agus 2026 trí Bhannaí an Aontais a eisiúint. Fágann sé sin go bhfuil an tAontas ar cheann de na heisitheoirí fiachais is mó atá ainmnithe in euro sa tréimhse seo. In

ainneoin luaineacht an mhargaidh le bliain anuas, bhí an Coimisiún ábalta a ghealltanais eisíocaíochta go léir a chomhlíonadh go tráthúil faoi NextGenerationEU agus leanúint lena chuspóirí maidir le cistí a thiomsú sna margaí ar bhealach éifeachtach éifeachtúil.

I mí an Mheithimh 2022, d'fhógair an Coimisiún a phlean maoiniúcháin don tréimhse ó mhí an Mheithimh go deireadh mhí na Nollag 2022. De réir an phlean maoiniúcháin sin, thiomsaigh an Coimisiún EUR 50 billiún sa bhreis i maoiniú fadtéarmach de NextGenerationEU, arna chomhlánú le heisiúintí gearrthéarmacha Bhillí an Aontais. Meascán de bhannaí traidisiúnta agus de bhannaí glasa a bhí sna bannaí a eisíodh, agus lánurraim á tabhairt do chreat bhannaí glasa NextGenerationEU. Leis na hidirbhearta sin, is é EUR 171 bhilliún méid iomlán bhannaí NextGenerationEU gan íoc, ar tiomsaíodh EUR 36.5 billiún de trí bhannaí glasa a eisiúint. Ba é EUR 17 mbilliún méid iomlán Bhillí an Aontais gan íoc ag deireadh mhí na Nollag²⁸.

I mí na Nollag 2022, d'fhógair an Coimisiún a phlean maoiniúcháin don tréimhse ó mhí Eanáir go dtí deireadh mhí an Mheithimh 2023, plean ina raibh oibríochtaí maoiniúcháin fadtéarmacha suas le EUR 80 billiún. Faoi dheireadh, eisíodh EUR 78 mbilliún mar Bhannaí an Aontais, lena raibh aibíocht thart ar 14 bliana ar an meán. Sa chéad leath de 2023, d'eisigh an Coimisiún Billí 3 mhí an Aontais agus Billí 6 mhí an Aontais trí cheantanna démhíosúla chun riachtanais mhaoiniúcháin ghearrthéarmacha a chomhlíonadh, agus bhí EUR 17.9 billiún i mbillí an Aontais gan íoc ag deireadh mhí an Mheithimh 2023. Úsáideadh dhá cheant déag chun 24 cinn de Bhillí an Aontais a eisiúint lena bhain meánmhéid thart ar EUR 1 bhilliún an ceann.

De thoradh na n-eisiúintí rathúla sin, d'éirigh leis an Aontas leanúint le pleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát a mhaoiniú gan stró trí eisíocaíochtaí tráthúil na bhfáltais. Rinne an Coimisiún na heisíocaíochtaí ar fad leis na Ballstáit faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a luaithe a bhí siad dlite, taobh istigh de shé lá oibre tar éis údarú na heisíocaíochta, ar an meán. Ní raibh aon mhoill ann.

Creat Bannaí Glasa

In 2020 d'fhógair an Coimisiún go n-eiseofaí 30 % de bhannaí NextGenerationEU (NGEU) mar bhannaí glasa. Léirítear leis sin tiomantas an Choimisiúin do mhaoiniú inbhuanaithe, rud a thugann sócmhainn ghlas leachtach ardmholta nua don mhargadh, a thugann rochtain ar infheistíochtaí glasa do réimse leathan infheistíochtaí, agus a neartaíonn ról an Aontais Eorpaigh agus an euro sna margaí airgeadais inbhuanaithe.

Le fáltais bhanna glasa NextGenerationEU maoinítear an sciar den chaiteachas atá ábhartha ó thaobh na haeráide de sa tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Ní mór

²⁸ Is iad Bannaí an Aontais príomhionstraim maoiniúcháin an Choimisiúin faoina chur chuige aontaithe um maoiniú. Tá aibíochtaí 3 bliana agus os a chionn ag baint leo. Eisíonn an Coimisiún Bannaí an Aontais lena bhfuil aibíochtaí tagarmhairc (3, 5, 7, 10, 15, 20, 25, 30 bliain) chun a phlean maoiniúcháin a chur chun feidhme. Thosaigh an Coimisiún ag eisiúint Bhillí an Aontais, urrúis a bhfuil aibíocht níos giorra ná bliain amháin leo, i mí Mheán Fómhair 2021. Le clár Bhillí an Aontais tugtar solúbthacht bhreise don Choimisiún mar eistíochtaí, agus tacaíonn sé le leachtacht a chuid urrúis. Tá aibíochtaí idir 3 -6 mhí le Billí an Aontais

do gach Ballstát 37 % ar a laghad de luach iomlán a bplean téarnaimh agus athléimneachta náisiúnta a thabhairt i gcomhair infheistíochtaí agus athchóirithe atá ábhartha ó thaobh na haeráide de. Sháraigh na Ballstáit an sprioc sin, agus tá thart ar 40 % i gceist le caiteachas measta na haeráide anois.

D’eisigh an Coimisiún a chéad bhanna glasa de chuid NextGenerationEU i mí Dheireadh Fómhair 2021. Tríd an mbanna 15 bliana sin, bhailigh an Coimisiún EUR 12 bhilliún, rud a fhágann gurb é an t-idirbheart banna ghlais is mó ar domhan é go dtí seo.

Baineann caiteachas ar bhannaí glasa NextGenerationEU den chuid is mó go dtí seo le héifeachtúlacht fuinnimh (47.6 % den chaiteachas leithdháilte) agus le hiompar agus bonneagar glan (42 %). Is é oiriúnú don athrú aeráide an tríú catagóir caiteachais is mó (le 5.6 % den chaiteachas) i measc naoi gcatagóir caiteachais ar féidir fáiltais ó bhannaí glasa NextGenerationEU a leithdháileadh orthu.

2.6. Rialuithe agus iniúchadh i gcur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta

Ionstraim atá bunaithe ar fheidhmíocht is ea an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Tá íocaíochtaí ón gCoimisiún leis na Ballstáit bunaithe ar chomhlíonadh sásúil na ngarspriocanna agus na spriocanna réamhshainithe a leagtar amach sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta. I gcás gach RRP, leagtar síos leis an gCinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an tacar gaolmhar de gharspriocanna agus de spriocanna agus an méid ábhartha le haghaidh gach tráthchoda. Mar thoradh air sin, tá dlíthiúlacht agus rialtacht na n-íocaíochtaí faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta bunaithe ar chomhlíonadh sásúil na ngarspriocanna agus na spriocanna agus orthu sin amháin. Is iad na Ballstáit tairbhíthe chistí RRF, agus nuair a íoctar amach na cistí téann siad sa bhuiséad náisiúnta.

Tá creat rialaithe na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta curtha in oiriúint do chineál uathúil na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta mar chlár caiteachais an Aontais agus tá sé bunaithe ar dhá phríomhchólún: ar lámh amháin, dlíthiúlacht agus rialtacht na n-idirbheart, a bhfuil an príomhfhreagracht ar an gCoimisiún astu, agus ar an lámh eile cosaint leasanna airgeadais an Aontais, arb iad na Ballstáit is mó atá freagrach astu ach ar a ndéanann an Coimisiún seiceálacha sonracha freisin.

Tá stóinseacht chreat rialaithe na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta neartaithe a thuilleadh ag an gCoimisiún, lena n-áirítear a chuid oibre iniúcháireachta. Ní shainiúntar i dtorthaí ná i mbarúlacha na hiniúcháireachta rioscaí criticiúla ná ardrioscaí lena gcáileofaí an Dearbhú Dearbhaithe arna sholáthar ag Ard-Stiúrthóireacht ECFIN ina Tuarascáil Bhliantúil ar Ghníomhaíochtaí²⁹, lena gcumhdaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta.

²⁹ Tuarascáil Bhliantúil ar Ghníomhaíochtaí 2022 – Gnóthaí Eacnamaíocha agus Airgeadais, le fáil ag

Rialuithe ar dhlíthiúlacht agus ar rialtacht na ngealltanais agus na n-íocaíochtaí

Tá dhá shraith i dtimpeallacht rialaithe an Choimisiúin: rialuithe ex-ante sula ndéantar an íocaíocht agus iniúchtaí ex-post ina dhiaidh sin.

Nuair a chuireann Ballstát iarraidh ar íocaíocht isteach, déanann an Coimisiún measúnú i rialú ex-ante chomhlíonadh sásúil gach garsprice agus gach sprice ar thug an Ballstát le fios ina leith go bhfuil sé comhlíonta go sásúil. Lena fhíorú ar comhlíonadh nó nár comhlíonadh na garspriocanna agus na spriocanna go sásúil, déanann foirne tíre tiomnaithe ar fud an Choimisiúin an fhianaise a sholáthraíonn an Ballstát a mheasúnú. Féadfaidh an Coimisiún faisnéis bhreise a iarraidh agus féadfaidh sé a chinneadh rialuithe breise a dhéanamh chun an dearbhú comhlántach is gá a fháil maidir leis na garspriocanna agus na spriocanna a bhaint amach sula ndéanfar an íocaíocht. Mura bhfuil cuid de na garspriocanna agus na spriocanna comhlíonta go sásúil, is féidir an íocaíocht a chur ar fionraí i bpáirt.

In 2022, rinne an Coimisiún measúnú ar 13 iarraidh ar íocaíocht lena n-áirítear 366 gharsprioc agus sprioc agus tháinig sé ar an gconclúid go raibh na garspriocanna agus na spriocanna go léir comhlíonta go sásúil. Dá bhrí sin, ní raibh aon fhionraí ná laghdú ar íocaíochtaí ag teastáil in 2022.

Ina theannta sin, déanann an Coimisiún iniúchtaí ex-post rioscabhunaithe ar gharspriocanna agus ar spriocanna chun dearbhú breise a fháil go raibh an fhaisnéis a sholáthraíonn an Ballstát ceart. I gcomhréir lena straitéis iniúcháireachta, le haghaidh 2022 rinne an Coimisiún seacht n-iniúchadh ex-post ar gharspriocanna agus ar spriocanna maidir leis na chéad iarrataí ar íocaíocht a chuir an Fhrainc, an Iodáil, an Phortaingéil, an Chróit agus an Rómáin isteach chomh maith leis an dara hiarraidh ar íocaíocht a chuir an Chróit agus an Spáinn isteach. Bunaithe ar mheasúnú riosca, cumhdaíodh leis an obair iniúcháireachta gach ceann de na 15 gharsprioc agus sprioc a sainathníodh mar ‘ardriosca’ agus 12 ceann a sainathníodh mar ‘mheánriosca’. In 2023, tá seacht n-iniúchadh eile á ndéanamh ar iarrataí ar íocaíocht ón Ostair, ón tSeicia, ón Danmhairg, ón nGréig, ón tLucsamburg, ón tSlóvaic agus ón Spáinn. Bunaithe ar na tuarascálacha deiridh um iniúcháireacht a eisíodh go dtí seo, chinn an Coimisiún go bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna a ndearnadh iniúcháireacht orthu comhlíonta go sásúil. Dá measadh an Coimisiún ex-post nach bhfuil garsprioc nó sprioc comhlíonta go sásúil, bheadh ceartuithe airgeadais tionscanta aige chun an chuid mhíchuí den íocaíocht a rinneadh a aisghabháil.

Rialuithe chun cosaint leordhóthanach leasanna airgeadais an Aontais a áirithiú, ar an modh arna leagan síos le hAirteagal 22 de Rialachán RRF

Ní mór do gach Ballstát córais rialúcháin éifeachtacha agus éifeachtúla a chur ar bun agus a choinneáil ar bun agus gníomhaíocht iomchuí a ghlacadh chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint. Bhí ar gach Ballstát sonraí maidir lena chóras rialúcháin

náisiúnta a thabhairt ina bplean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta, agus d'fhéadfadh an Coimisiún measúnú a dhéanamh ar na córais sin mar chórais 'leordhóthanacha' nó 'neamhleora'. Dá measfaí nach leor na socrúithe a mhol an Ballstát, ní dhéanfaí an plean a fhormheas. Agus measúnú á dhéanamh ag an gCoimisiún ar na cúig phlean téarnaimh agus athléimneachta a formheasadh in 2022, i ndiaidh dó an tuarascáil bhliantúil roimhe sin a ghlacadh, tháinig sé ar an gconclúid go raibh córas rialaithe leordhóthanach acu, amhail córas na 22 phlean téarnaimh agus athléimneachta eile. Mar a tharla i measúnuithe roimhe seo, shainaithe an Coimisiún roinnt easnamh i ngach ceann de na cúig phlean téarnaimh agus athléimneachta a ndearnadh measúnú dearfach orthu in 2022. Mar sin, chuir sé de cheangal ar na Ballstáit lena mbaineann bearta feabhais breise a dhéanamh trí gharspriocanna sonracha a chur le hiniúcháireacht agus rialú ina bpleananna téarnaimh agus athléimneachta faoi seach. Áirítear na garspriocanna agus na spriocanna comhfhreagracha san Iarscríbhinn a ghabhann leis an gCinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle agus ní mór iad a chomhlíonadh sula bhféadfar aon íocaíocht rialta a dhéanamh. I ndiaidh dó an iarraidh chomhfhreagrach ar íocaíocht a fháil, déanann an Coimisiún measúnú ar chomhlíonadh sásúil na ngarspriocanna sonracha sin maidir le hiniúcháireacht agus rialú agus déanann sé anailís ar na dearbhuithe bainistíochta agus na hachóimrí iniúcháireachta a cuireadh isteach.

Ina theannta sin, agus i gcomhréir lena straitéis iniúcháireachta, déanann an Coimisiún iniúchtaí córais lena mbaintear leas as faisnéis atá ar fáil laistigh den Choimisiún agus as achoimrí iniúcháireachta agus as dearbhuithe bainistíochta arna gcur isteach ag na Ballstáit, in éineacht lena n-iarraí ar íocaíocht. I gcomhthéacs na n-iniúchtaí ar an gcóras, seiceálann an Coimisiún na nósanna imeachta atá i bhfeidhm sna Ballstáit chun calaois, éilliú agus coinbhleacht leasa a chosc, a bhrath agus a cheartú, chomh maith le maoiniú dúbailte. Áirítear leis sin freisin seiceálacha rioscabhunaithe ar na córais chun sonraí maidir le tairbhíthe, conraitheoirí, fochonraitheoirí agus úinéirí tairbhíúla a bhailiú agus a stóráil. Cumhachtaítear an Coimisiún chun cistí a aisghabháil nó ceartuithe airgeadais a sheoladh má tá calaois, éilliú nó coinbhleacht leasa sainaitheanta ag na Ballstáit nó i gcás ina ndéanann na Ballstáit sárúithe tromchúiseacha ar na hoibleagáidí a áirítear sna comhaontuithe maoiniúcháin agus iasachta.

Rinne an Coimisiún 16 iniúchadh ar an gcóras in 2022³⁰ agus 11 cheann eile in 2023 go dtí seo³¹, agus d'eisigh sé moltaí ábhartha maidir le spriocdhátaí dochta cur chun feidhme, agus beidh iniúchadh déanta aige ar na Ballstáit go léir uair amháin ar a laghad faoi dheireadh 2023. I gcomhthéacs na n-iniúchtaí sin, seiceálann an Coimisiún freisin go ndéantar soláthar i gcórais na mBallstát le haghaidh comhlíonadh rialacha an Aontais agus rialacha náisiúnta, lena n-áirítear gnéithe sonracha den nós imeachta soláthair phoiblí agus rialacha maidir le stáitchabhair, agus go seiceáiltear an comhlíonadh sin leo. Agus obair leantach á dhéanamh maidir le moltaí ó Chúirt Iniúchóirí na hEorpa, chuir an Coimisiún

³⁰ Cumhdaítear leis an Bhulgáir, an Chipir, an tSeicia, an Danmhairg, an Eastóin, an Fhionlainn, an Ghréig, Éire, an Iodáil, an Laitvia, Málta, an Pholainn, an tSlóvaic, an tSlóivéin, agus an Spáinn.

³¹ Cumhdaítear leis an Ostair, an Bheilg, an Chróit, an Fhrainc, an Ghearmáin, an Ungáir, an Iodáil, Lucsamburg, an Phortaingéil, an Rómáin, agus an tSualainn.

dlús lena chuid oibre iniúcháireachta chun, mar shampla, iniúchtaí córais níos spriocdhírthe an tráth agus an áit a mbraitear laigí nó rioscaí.

Ina theannta sin, tá an Coimisiún ag déanamh **iniúchtaí freisin ar an obair a dhéanann na húdaráis náisiúnta iniúcháireachta sna Ballstáit**. Is é is cuspóir do na hiniúchtaí um chomhlíonadh sin measúnú a dhéanamh ar iontaofacht na hoibre a dhéantar ar an leibhéal náisiúnta, maidir le hiniúchtaí ar gharspriocanna agus ar spriocanna agus ar iniúchtaí a dhéantar ar na córais rialaithe náisiúnta chun comhlíonadh rialacha an Aontais agus rialacha náisiúnta agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais a áirithiú.

2.7. For-rochtain ar chur chun feidhme agus ar thrédhearcacht na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta

Idirphlé agus malartuithe idirinstiúideacha

Tá an Coimisiún i ndlúthchaidreamh le Parlaimint na hEorpa agus leis an gComhairle ó thús chur chun feidhme RRF. Leanann an Coimisiún ag roinnt, gan mhoill, gach plean téarnaimh agus athléimneachta agus gach plean modhnaithe arna gcur isteach ag na Ballstáit, chomh maith le gach réamh- mheasúnú ar iarrataí ar íocaíocht, le Parlaimint na hEorpa agus leis an gComhairle ar théarmaí comhionanna. Áirithítear leis sin sreabhadh trédhearcach faisnéise ina bhfuil leibhéal ard rannpháirtíochta idir na hinstiúidí le linn chéim an cur chun feidhme.

Maidir le Parlaimint na hEorpa, tá plé rialta á dhéanamh ag an gCoimisiún léi chun ábhair chothrománacha a bhaineann leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a phlé. Ó bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, tugadh cuireadh don Choimisiún páirt a ghlacadh in aon déag Chomhphlé Téarnaimh agus Athléimneachta ardleibhéil agus rinne sé amhlaidh. Thairis sin, téann an Coimisiún i dteagmháil go rialta le Feisirí Parlaimint na hEorpa i mBuanmheitheal Chomhchoistí ECON-BUDG agus ghlac sé páirt i 32 chruinniú ar an iomlán. Ina theannta sin, tugtar cuireadh don Choimisiún ar bhonn rialta páirt a ghlacadh i gcoistí éagsúla eile chun tuairimí a mhalartú maidir le hábhair a bhaineann leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, lena n-áirítear coistí REGI, CONT agus ENVI. Foilsíonn an Coimisiún gach cur i láthair a thugtar i gcomhthéacs an Bhuanghrúpa Oibre, ar shuíomh gréasáin tiomnaithe³².

Tá sainghrúpa neamhfhoirmiúil bunaithe ag an gCoimisiún freisin chun malartú a dhéanamh leis na Ballstáit maidir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta agus eagraíonn sé malartuithe tuairimí agus dea-chleachtas go minic. Is fóram tábhachtach é an grúpa sin le plé a dhéanamh i measc na saineolaithe ó na Ballstáit chomh maith le gnéithe leathana an Choimisiúin maidir leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Leis na hábhair a phléitear san fhormáid sin taispeántar a lán cúrsaí éagsúla, idir chúrsaí airgeadais agus rialachas agus iniúchadh agus rialú, chomh maith le

³² [Faisnéis arna soláthar do Parlaimint na hEorpa nó don Chomhairle maidir leis na Pleananna Téarnaimh agus Athléimneachta \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/press_corner/2020/08/20200810_en)

saincheisteanna a bhaineann le réimsí beartais ar leith. Mar shampla, díriodh an 19^ú cruinniú i mí an Mhárta 2023 ar chuidiú leis na Ballstáit *breithnithe comhionannais* a áireamh agus a phríomhshruthú i gcaibidil REPowerEU agus sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta athbhreithnithe. Tugadh aghaidh freisin ar shaincheisteanna maidir le hacmhainneacht riaracháin ag an 20^ú cruinniú i mí na Bealtaine 2023 agus déanfar tuilleadh plé orthu ag cruinniú eile atá sceidealaithe d'fhómhar 2023. Déanann an sainghrúpa malartú dea-chleachtas a éascú agus a chur chun cinn maidir le go leor gnéithe de chur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. Foilsíonn an Coimisiún gach doiciméad ábhartha, amhail cláir oibre, miontuairiscí, tuarascálacha, tuairimí, moltaí agus eile, ar shuíomh gréasáin tiomnaithe³³.

Go dtí seo, tá 21 chruinniú de shainghrúpa neamhfhoirmiúil na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta eagraithe ag an gCoimisiún. I mí na Nollag 2022, d'eagraigh an Coimisiún an chéad chruinniú fisiciúil ar feadh lá iomlán leis na saineolaithe go léir ó na Ballstáit. Sa 16^ú cruinniú sin den ghrúpa, chuir na Ballstáit a ndea-chleachtas i láthair maidir le trí ábhar: (1) ról an údaráis chomhordúcháin agus rialachas chur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta, (2) rannpháirtíocht na bpáirtithe leasmhara in ullmhú agus i gcur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, agus (3) gnéithe cumarsáide agus infheictheachta na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. Táthar ag súil le cruinniú fisiciúil eile den sainghrúpa i bhFómhar 2023.

Ceanglais chumarsáide agus infheictheachta

Maidir le cistí eile de chuid an Aontais, tá oibleagáid ar na Ballstáit a áirithiú go n-admhóidh faighteoirí mhaoiniú an Aontais faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta bunús an mhaoiniúcháin agus go n-áiritheoidh siad infheictheacht an mhaoiniúcháin. Chuige sin, leagtar síos le hAirteagal 34(2) de Rialachán RRF, arna oibríochtú le hAirteagal 10 de na Comhaontuithe Maoiniúcháin idir an Coimisiún agus na Ballstáit, roinnt ceanglas maidir le cumarsáid agus infheictheacht. Áirítear orthu sin straitéis cumarsáide a chur ar bun, suaitheantas an Aontais a thaispeáint, más infheidhme, lena mbeidh ráiteas maoiniúcháin iomchuí agus spás gréasáin aonair a bhunú agus a choinneáil ar bun. In ainneoin na n-oibleagáidí cumarsáide agus infheictheachta sin, léirítear le suirbhé Eorabharaiméadair 2022³⁴, cé go bhfuil eolas maith i measc shaoránaigh an Aontais go bhfuil na pleananna téarnaimh agus athléimneachta ann dá dtíortha (le difríochtaí ar fud na mBallstát), nó dóthain feasachta ann go bhfuil na pleananna téarnaimh agus athléimneachta á maoiniú (go hiomlán nó go páirteach) ag an Aontas. Léirítear leis sin gur gá do na Ballstáit dlús a chur lena n-iarrachtaí. Leanann an Coimisiún le plé a dhéanamh leis na Ballstáit lena áirithiú go gcomhlíonfaidh siad a n-oibleagáidí. Tá comhlíonadh na gceanglas cumarsáide ina chuid chórasach freisin de na hiniúchtaí ex-post ar na garspriocanna agus ar na spriocanna arna ndéanamh ag an gCoimisiún. Tugann an Coimisiún treoir do na Ballstáit trí mhalartuithe déthaobhacha agus trí líonra INFORM an Aontais Eorpaigh ina dtugtar cumarsáidithe ó na Ballstáit agus ón gCoimisiún le chéile ar fud chistí an Aontais, lena n-áirítear an tSaoráid

³³ [Clár de ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin agus d'eintitis eile den saghas céanna \(europa.eu\)](#)

³⁴ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2653>

Téarnaimh agus Athléimneachta. Sa chomhthéacs sin, leanann an Coimisiún de thacaíocht a thabhairt do na Ballstáit maidir le cur chun feidhme na straitéisí cumarsáide a áirítear sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta. Tá ocht mBallstát rannpháirteach faoi láthair i dtionscadal ilnáisiúnta a bhfaightear tacaíocht ina leith ón Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil maidir le hacmhainneachtaí a fhorbairt chun tairbhí na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a chur in iúl go héifeachtach.

Léarscáil idirghníomhach de thionscadail a bhfaightear tacaíocht ina leith ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta

Éilítear le cur chun feidhme luathaithe na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta agus baint amach éifeachtúil a chuspóirí leibhéal trédhearcachta atá ag éirí níos airde i gcónaí maidir lena feidhmiú agus maidir le húsáid nithiúil an mhaoiniúcháin ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ag na Ballstáit. Chun na críche sin, foilsíonn an Coimisiún faisnéis go rialta ar an suíomh gréasáin atá tiomnaithe don tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta³⁵ (lena n-áirítear ar na pleananna téarnaimh agus athléimneachta aonair sna leathanaigh tíre tiomnaithe³⁶) agus tá an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta curtha ar bun aige³⁷, lena soláthraítear faisnéis fíor-ama maidir leis na heisíocaíochtaí agus an dul chun cinn a dhéanann na Ballstáit, chomh maith le sonraí, táscairí agus anailísí téamacha breise.

Chun infheictheacht agus trédhearcacht na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta a mhéadú a thuilleadh, sheol an Coimisiún léarscáil idirghníomhach de thionscadail a³⁸ bhfaightear tacaíocht ina leith ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta i ngach Ballstát. Tugtar forléargas sa léarscáil ar athchóirithe agus ar infheistíochtaí áirithe, léirítear a suíomh geografach inti agus cuirtear faisnéis ar fáil inti maidir lena staid imeartha. Tá naisc ar an léarscáil freisin le hacmhainní ar líne lena soláthraítear faisnéis níos mionsonraithe, amhail suíomhanna gréasáin náisiúnta RRF agus, i gcás ina bhfuil siad ar fáil, suíomhanna gréasáin na dtionscadal sonracha arna maoiniú ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Seoladh an léarscáil go hoifigiúil an 31 Márta 2023. Déanfar í a nuashonrú go rialta agus cuirfear faisnéis bhreise inti go rialta maidir le cur chun feidhme. Rinneadh an chéad nuashonrú an 24 Bealtaine 2023, rud a fhágann go raibh os cionn 430 tionscadal ar an iomlán curtha ar taispeáint ag an bpointe sin ar fud na mBallstát uile.

Léarscáil de thionscadail a bhfaightear tacaíocht ina leith ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta

³⁵ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_ga

³⁶ Rinneadh na [leathanaigh tíre](#) a athchóiriú an 19 Meán Fómhair 2023 chun an ról a bhí ag an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta maidir le plean REPowerEU a chur chun feidhme a léiriú agus chun athruithe eile ar phleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát a chur san áireamh.

³⁷ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html

³⁸ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_en#map

Faighiteoirí deiridh faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta

Neartaíodh an trédhearcaht le Rialachán REPowerEU maidir le cistí RRF a úsáid trí oibleagáid nua a chur ar na Ballstáit sonraí a fhoilsiú maidir leis na faighiteoirí deiridh. I gcomhthéacs na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta, tuigtear gurb é an faighiteoir deiridh an t-eintiteas deireanach a fhaigheann cistí faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta nach conraitheoir ná fochonraitheoir é, mar shampla, saoránaigh, údaráis réigiúnacha nó áitiúla, nó FBManna, agus dá réir sin d'fhéadfadh sé a bheith ina dhuine dlítheanach nó ina dhuine nádúrtha. Ceanglaítear le hAirteagal 25a nua de Rialachán leasaithe RRF ar na Ballstáit tairseach a bheidh ar fáil go poiblí agus a bheidh éasca le húsáid a chruthú ina bhfoilseoidh siad sonraí maidir leis an 100 faighiteoir deiridh a fhaigheann an méid is mó maoiniúcháin chun bearta a chur chun feidhme faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, agus na sonraí sin a nuashonrú dhá uair sa bhliain³⁹. Cuirtear de chúram ar an gCoimisiún ansin na sonraí a lárú agus a fhoilsiú in éineacht leis na naisc le tairseacha náisiúnta na mBallstát ar an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

Chun na críche sin, sholáthair Coimisiún treoir do na Ballstáit chun foilsiú sonraí maidir leis an 100 faighiteoir deiridh is mó a éascú agus chun inchomparáideacht, comhsheasmhacht agus cóir chomhionann a áirithiú, lena n-áirítear i gcomhthéacs an 20^ú agus an 21^ú cruinnithe de chuid an tsainghrúpa neamhfhoirmiúil maidir leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a chur chun feidhme. Ba cheart do na Ballstáit tuairisciú a dhéanamh ar aon bheart a áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta i gcás inar eisíocadh faighiteoir deiridh cheana féin, is cuma ar chuir an Ballstát iarraidh ar íocaíocht isteach cheana féin agus go bhfuair sé maoiniú faoin tSaoráid, ós rud é go bhfaigheann na Ballstáit íocaíochtaí tráthrialta ex-post a luaithe a bheidh sé measta ag an gCoimisiún go bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha comhlíonta go sásúil. Chun comhsheasmhacht agus comhleanúnachas a áirithiú i gcur i láthair na sonraí maidir leis an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta, d'iarr an Coimisiún ar na Ballstáit freisin sonraí struchtúrtha a sholáthar trína uirlis TF don tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, Fenix, agus teimpléad tiomnaithe.

Sholáthair 15 Bhallstát sonraí go dtí seo maidir leis an 100 faighiteoir deiridh a fhaigheann an méid is mó maoiniúcháin chun bearta a chur chun feidhme ina bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, agus foilsíodh na sonraí sin freisin ar an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta⁴⁰. Ina threoir maidir le pleananna téarnaimh agus athléimneachta i gcomhthéacs REPowerEU a foilsíodh i mí Feabhra 2023, mhol an Coimisiún go ndéanfaí an chéad chleachtadh tuairiscithe faisnéise i gcomhthráth le tuairisciú débhlíantúil Aibreán 2023. Lean go leor Ballstát an treoir sin agus tá sonraí foilsithe cheana féin maidir leis an 100 faighiteoir deiridh is mó ar a dtairseacha náisiúnta. As na 16 Bhallstát a sholáthair sonraí, d'fhoilsigh an chuid is mó acu (12 Bhallstát, is iad an Ostair, an Chróit, an

³⁹ Sonraítear sa Rialachán freisin an fhaisnéis ba cheart do na Ballstáit a fhoilsiú, mar atá ainm iomlán an fhaighiteora, an uimhir aitheantais CBL nó cánach (nó aitheantóir uathúil difriúil) i gcás duine dlítheanach, an méid a fuarthas agus na bearta gaolmhara a bhfuair an faighiteoir maoiniú ina leith.

⁴⁰ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/disbursements.html?table=finalRecipientByCountry

Chipir, an tSeicia, an Ghearmáin, an Ungáir, an Iodáil, an Laitvia, an Liotuáin, an Phortaingéil, an tSlóvaic, an tSlóivéin, an tSualainn) na sonraí ar a dtairseacha náisiúnta agus chuir siad sonraí struchtúrtha faoi bhráid an Choimisiúin, agus tá na sonraí foilsithe ag trí Bhallstát (an Eastóin, an Fhionlainn agus an Pholainn) ar a dtairseach náisiúnta. Ós rud é go bhfuil sé d'oibleagáid ar gach Ballstát na sonraí a fhoilsiú agus a nuashonrú dhá uair sa bhliain, ag tosú ó theacht i bhfeidhm Rialachán REPowerEU an 1 Márta 2023, táthar ag súil go leanfaidh agus go bhfoilseoidh na Ballstáit eile sonraí maidir leis an 100 faighteoir deiridh is mó faoina bplean téarnaimh agus athléimneachta in 2023.

Molann an Coimisiún do na Ballstáit nach bhfuil na sonraí maidir leis an 100 faighteoir deiridh is mó curtha isteach acu fós é sin a dhéanamh gan mhoill chun ceanglais dhlíthiúla an Rialacháin a chomhlíonadh agus chun an trédhearcacht is gá a áirithiú maidir le faighteoirí chistí na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta.

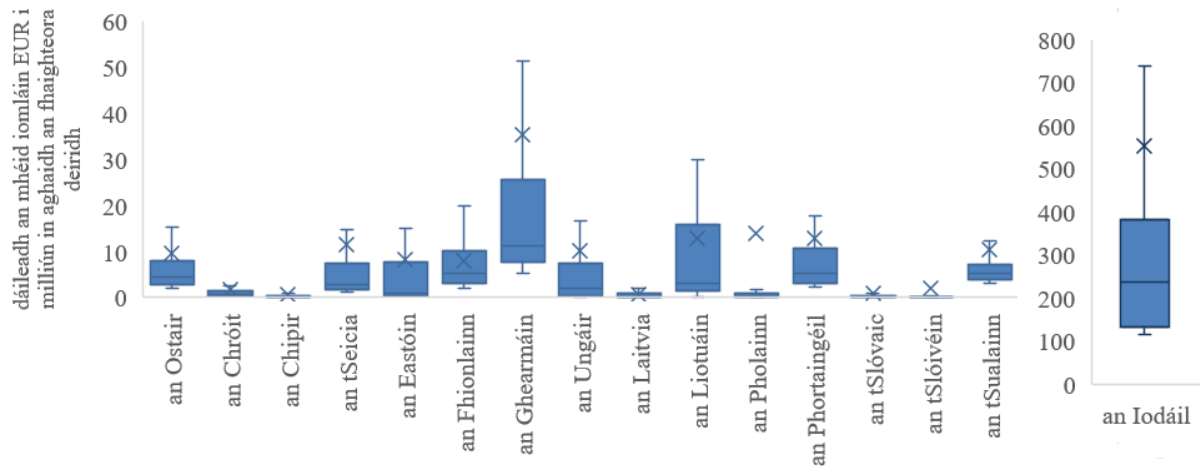
Leis an anailís ar na sonraí maidir leis na faighteoirí deiridh is mó i ngach Ballstát is féidir léargas agus ceachtanna luachmhara a sholáthar chun an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a chur chun feidhme. Éascaítear leis na sonraí trédhearcacht fheabhsaithe maidir le cá háit a sheoltar an maoiniú ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus tionchar na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta ar an talamh, agus comhlánaítear leo tuilleadh na sonraí atá ar fáil cheana maidir le cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, mar shampla, maidir le garspriocanna agus spriocanna comhlíonta agus maidir leis na heisiocaíochtaí in aghaidh an cholúin.

Tá difríochtaí suntasacha ag baint le méid na n-íocaíochtaí leis an 100 faighteoir deiridh is mó ar fud na mBallstát sin ina bhfuil sonraí ar fáil. Mínítear é sin le leithdháileadh na mBallstát éagsúil agus le cineál ilchineálach na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta. Is é EUR 20 billiún an méid is mó a fhaigheann faighteoir deiridh liostaithe agus is é EUR 2,450 an méid is lú. Tá beagnach EUR 49 milliún i gceist leis meánluach na méideanna uile a fuarthas agus tá an luach meánach i bhfad níos ísle ag thart ag EUR 3 mhilliún. Laistigh de gach Ballstát, is féidir difríocht chomhchosúil a fheiceáil maidir leis an dóigh a scaiptear an maoiniú ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ar fud an 100 faighteoir deiridh is mó agus maidir leis na méideanna is airde agus is ísle faoi seach a fhaightear (féach Fíor 11).

Fíor 11: Fíor Leathadh na bhfaighteoirí deiridh is mó in aghaidh an Bhallstáit^{41,42}

⁴¹ Taispeántar sa léaráid boscaí an t-airmheán, dhá insí agus dhá stríoc de dháileadh athraitheach leanúnach. Freagraíonn na hinsí íochtaracha agus uachtair don chéad agus don tríú ceathairil (an 25ú agus an 75ú peircintíl). Síneann na stríoca uachtaracha (íochtaracha) ón inse go dtí an luach is mó nach bhfuil níos faide ná 1.5 (ar a mhéad) ná an raon idircheathairíle (IQR). Ina theannta sin, cuirtear marcóirí meánacha san áireamh chun sceabha an dáilte a léiriú.

⁴² Mar gheall ar a leithdháileadh airgeadais níos mó faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, fuair an 100 faighteoir deiridh a fhaigheann na méideanna is mó faoi phlean téarnaimh agus athléimneachta na hIodáile méideanna atá i bhfad níos mó ná na Ballstáit eile ina bhfuil sonraí ar fáil. Dá bhrí sin, agus chun inléiteacht na fíorach a mhéadú, taispeántar faighteoirí deiridh faoi phlean na hIodáile leo féin.

Foinse: Ríomh an Choimisiúin Eorpaigh féin bunaithe ar shonraí na bhfaighteoirí deiridh arna soláthar ag na Ballstáit

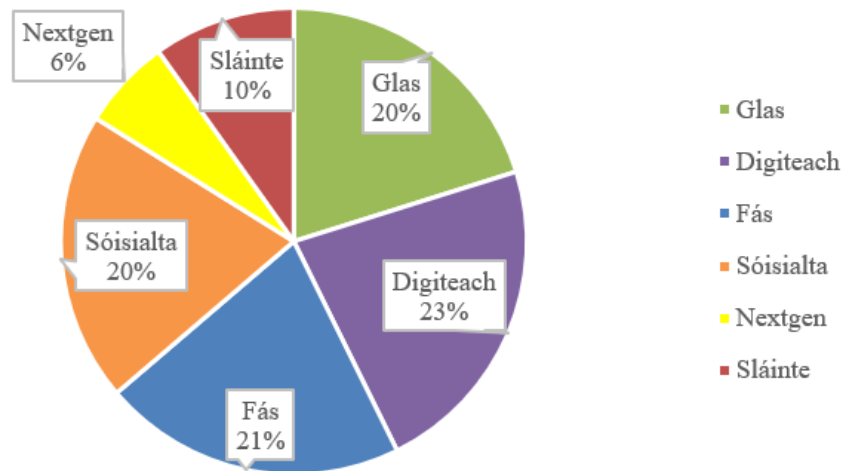
Is eintitis phoiblí iad an chuid is mó de na deich bhfaighteoir deiridh is mó, agus tá na bearta a bhfuair siad maoiniú ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ina leith scaipthe go réasúnta cothrom ar fud cholúin bheartais na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. De réir mheastacháin an Choimisiúin, is eintitis phoiblí iad beagnach dhá thrian de na deich bhfaighteoir deiridh is mó ar an meán agus tá thart ar 27 % díobh ina n-eintitis phríobháideacha (tá cineál na bhfaighteoirí deiridh eile measctha)⁴³. Ar an iomlán, is ionann sciar na gcistí a fhaigheann na deich bhfaighteoir deiridh is mó i ngach Ballstát (sna 16 Bhallstát ina bhfuil sonraí ar fáil) agus 12.7 % de chistí uile na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta a fhaigheann na 16 Bhallstát sin. Ag féachaint go sonrach ar eintitis phríobháideacha i measc na ndeich bhfaighteoir is mó, is ionann sciar na gcistí a fuair siad agus thart ar 1.9 % de chistí uile na RRF na 16 Bhallstát sin. Chomh maith leis na faighteoirí sin, tá i bhfad níos mó infheistíochtaí agus scéimeanna ann a dhírítear go sonrach ar FBManna sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta go léir. Le hanailís ar na bearta gaolmhara a bhfuil maoiniú faighte ag na faighteoirí deiridh ina leith is féidir léiriú soiléir a thabhairt freisin maidir le cad iad na spriocanna beartais agus na hearnálacha leathana a bhfuil tacaíocht faighte ina leith ó mhaoiniú faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta leo. Léirítear sna sonraí atá⁴⁴ ar fáil don 100 faighteoir deiridh is mó go bhfuil na bearta gaolmhara scaipthe ar fud na sé cholúin beartais ar bhealach atá cothromaithe den chuid is mó (féach Fíor 12), lena n-artaítear an coincheap go soláthraítear tacaíocht ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta do na Ballstáit a léiríonn freagairt chuimsitheach agus chothromaithe ar an staid eacnamaíoch agus shóisialta. Léirítear leis na sonraí atá ar fáil go dtí seo freisin go raibh baint ag na faighteoirí deiridh is mó faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta den chuid is mó le bearta cur chun feidhme a chuireann leis an aistriú digiteach, agus díreach ina dhiaidh sin infheistíochtaí i bhfás cliste, inbhuanaithe agus cuimsitheach, i gcomhtháthú sóisialta agus críochach agus in infheistíochtaí glasa, lena léirítear an tábhacht a chuir na Ballstáit i leith spreagadh an téarnaimh eacnamaíoch agus shóisialta i ndiaidh ghéarchéim COVID-19 chomh

⁴³ De réir Airteagal 25a den Rialachán leasaithe maidir leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, níl sé de cheangal ar na Ballstáit sonraí a sholáthar lena ndéantar idirdhealú idir faighteoirí deiridh ar eintitis phoiblí nó eintitis phríobháideacha iad. Tá na fíoracha a chuirtear i láthair anseo bunaithe ar mheastacháin an Choimisiúin féin.

⁴⁴ Ní áirítear leis sin sonraí maidir le faighteoirí deiridh san Eastóin, san Fhionlainn agus sa Pholainn, i gcás nár cuireadh sonraí struchtúrtha a bhaineann leis na colúin bheartais agus na réimsí beartais gaolmhara ar fáil don Choimisiún.

maith le geilleagair, sochaithe agus riaracháin phoiblí an Aontais a ullmhú don aistriú glas agus don aistriú digiteach, i gcomhlántacht le cistí an bheartais chomhtháthaithe⁴⁵.

Fíor 12: Fíor Ranníocaíocht na méideanna a fuarthas agus na mbeart gaolmhar a bhfaigheann na 100 faighteoir deiridh is mó tacaíocht ina leith i dtreo na sé cholún beartais⁴⁶

Foinse: Ríomh an Choimisiúin Eorpach fëin bunaithe ar shonraí na bhfaighteoirí deiridh arna soláthar ag na Ballstáit

Baineann na híocaíochtaí is mó le tionscadail bhonneagair, digitiú agus soghluaisteacht, agus is iad na faighteoirí deiridh is minice a fuair tacaíocht airgeadais i leith beart san oideachas agus i leith infheistíochtaí eile i gcaipiteal daonna. Baineann na suimeanna maoiniucháin is mó a fuair na faighteoirí deiridh sna Ballstáit sin ina bhfuil sonraí ar fáil le hinfeistíochtaí i mbonneagar críochach agus i seirbhísí críochacha, i ríomhsheirbhísí rialtais agus i seirbhísí poiblí digiteacha, agus i soghluaisteacht inbhuanaithe, arb iad sin réimsí beartais ina mbíonn na hinfeistíochtaí mór agus níos costasaí de ghnáth. Agus líon na mbeart gaolmhar á mheas in ionad na suimeanna a fuarthas, tagann sé chun cinn gur minic a fuair an 100 faighteoir deiridh is mó maoiniú ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta chun bearta a chur chun feidhme i réimsí an oideachais ghinearálta, an ghairmoideachais agus an ardoideachais, na ríomhsheirbhísí rialtais agus seirbhísí poiblí digiteacha, an chaipitil dhaonna sa digitiú, agus na héifeachtúlachta fuinnimh. Tagann sé sin leis an mbéim a chuir go leor Ballstát ina bpleananna ar bhearta oideachais agus oiliúna agus ar uas-sciliú agus athsciliú a chur ar fhostaithe, ar dhaoine dífhostaithe agus ar an daonra i gcoitinne don aistriú digiteach, chomh maith leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach a chur chun cinn.

⁴⁵ Cumhdaítear leis an mbeartas comhtháthaithe cineálacha comhchosúla infheistíochtaí, a oibríonn i sineirgíocht leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Ó thús na paidéime, d'eisiocadh ón mbeartas comhtháthaithe EUR 217.3 billiún chun tacú, i measc nithe eile, leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach agus chun feabhas a chur ar athléimneacht na mBallstát.

⁴⁶ Tá na fíoracha sin bunaithe ar an modheolaíocht clibeála colúin a forbraíodh don Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta, trína gcuirtear gach beart sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta i leith réimse beartais phríomhuil agus thánaistigh lena léiriú gur féidir le bearta cur le níos mó ná cuspóir beartais amháin. Is iad seo a leanas na sé cholún beartais: an t-aistriú glas; an t-aistriú digiteach; fás cliste, inbhuanaithe agus cuimsitheach; comhtháthú sóisialta agus críochach; sláinte, agus athléimneacht eacnamaíoch, shóisialta agus institiúideach; beartais don chéad ghlúin eile.

Ag féachaint chun cinn, leanfaidh an Coimisiún le hathbhreithniú a dhéanamh ar na sonraí atá ar fáil chun go mbeidh sé ábalta foghlaim ó cheachtanna maidir leis chur chun feidhme na Saoráide. Úsáidfear na sonraí ón 100 faighteoir is mó freisin chun an léarscáil idirghníomhach thuasluaite ar thionscail RRF a chothú.

Imeachtaí Bliantúla RRF

Is iad Imeachtaí Bliantúla an phríomhthréimhse chumarsáide ar chur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta ar an leibhéal náisiúnta. Tá an ceanglas ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit gníomhaíochtaí comhpháirteacha cumarsáide a reáchtáil maidir le maoiniú RRF arna chumhdach in Airteagal 34 de Rialachán RRF agus in Airteagal 10 de na Comhaontuithe Maoiniúcháin. Tugtar le chéile sna himeachtaí sin príomhinstiúidí, príomhpháirithe leasmhara (lena n-áirítear comhpháirithe sóisialta agus ionadaithe na sochaí sibhialta) agus príomhfhaighteoirí tacaíochta RRF, i measc dreamanna eile, chun an dul chun cinn maidir le cur chun feidhme na dtionscadal éagsúla arna moladh ag na Ballstáit ina bpleananna náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta a phlé. Tugtar cuireadh freisin d'oifigí Idirchaidrimh Pharlaimint na hEorpa sna Ballstáit, d'ionadaithe náisiúnta Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus do Choiste na Réigiún páirt a ghlacadh sna himeachtaí sin.

Faoin 1 Meán Fómhair 2023, bhí 22 Imeacht Bhliantúil tionólta i 22 Bhallstát. Tá comhar maidir le cumarsáid RRF dea-bhunaithe idir Oifigigh an tSeimeastair Eorpaigh in Ionadaíochtaí an Choimisiúin agus sna riaracháin náisiúnta. Le comhiarrachtaí maidir leis na himeachtaí Bliantúla a eagrú le hionadaithe ardleibhéal ó na Ballstáit agus ón gCoimisiún méadaítear infheictheacht na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. Soláthraítear deiseanna den scoth leis na himeachtaí sin l le haghaidh rannpháirtíocht an phreasa, rud a leathnaíonn an lucht spéise lasmuigh de na páirtithe leasmhara rialta agus a chuireann for-rochtain i bhfad níos leithne ar fáil. Go deimhin, rinneadh formhór na n-imeachtaí a bheoshruithú freisin agus rinneadh tairfeadtaí de na himeachtaí, chomh maith le hábhar cumarsáide eile, atá ar fáil sna leathanaigh tíre aonair ar an suíomh gréasáin atá dírithe ar an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus ar an Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta. Tá sé beartaithe tuilleadh imeachtaí a reáchtáil níos déanaí in 2023 agus an bhliain seo chugainn de réir mar a chuirfear cur chun feidhme na pleananna téarnaimh agus athléimneachta, lena n-áirítear caibidlí nua-ghlactha REPowerEU, ar aghaidh.

Comhairliúchán le páirtithe leasmhara

Tá cuir chuige éagsúla glactha ag na Ballstáit maidir le comhairliúchán le páirtithe leasmhara i gcomhthéacs na pleananna téarnaimh agus athléimneachta dá gcuid féin a ullmhú agus a chur chun feidhme. Ceanglaítear leis an Rialachán RRF ar na Ballstáit achoimre a chur ar fáil, mar chuid dá bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, ar chomhairliúcháin na bpáirtithe leasmhara a rinneadh, lena n-áirítear comhpháirithe sóisialta, eagraíochtaí sochaí sibhialta chomh maith le húdaráis áitiúla agus réigiúnacha. Leis an Rialachán RRF athbhreithnithe, ceanglaítear ar na Ballstáit achoimre bhreise a sholáthar maidir le toradh an phróisis comhairliúcháin a rinneadh le páirtithe leasmhara, lena n-áirítear údaráis áitiúla agus réigiúnacha, ar na bearta a áirítear i gcaibidil REPowerEU. Ba cheart go

n-áireofaí san achoimre freisin tuairisc ar an dóigh ar cuireadh an t-aiseolas a fuarthas san áireamh i ndearadh bhearta an phlean REPowerEU agus léiriú ar an dóigh a leanfar lena chur san áireamh le linn an chur chun feidhme. Ar an iomlán, thug na páirtithe leasmhara aiseolas ilchineálach don Choimisiún maidir leis na próisis chomhairliúcháin ar an leibhéal náisiúnta, idir chomhairliúcháin rialta agus chomhairliúcháin ghráinneacha agus chomhairliúcháin níos teoranta. Cheap na húdaráis áitiúla agus réigiúnacha go minic go raibh a rannpháirtíocht sna bearta beartais iomadúla sna cláir míchothrom. Is é is cúis leis sin go páirteach difríocht i luas chur chun feidhme na n-athchóirithe agus na n-infheistíochtaí agus castacht agus éagsúlacht na mbearta sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta i roinnt Ballstát. I ndáil leis sin, is deis é go deimhin caibidil REPowerEU a chur san áireamh chun an bealach a réiteach do rannpháirtíocht níos mó na bpáirtithe leasmhara uile, lena n-áirítear comhpháirtithe sóisialta, eagraíochtaí sochaí sibhialta chomh maith le húdaráis áitiúla agus réigiúnacha.

Le linn chéim an chur chun feidhme, d'iarr an Coimisiún, agus tá sé á iarraidh fós, ar na Ballstáit uile oibriú go gníomhach agus go héifeachtach le comhpháirtithe sóisialta, le húdaráis áitiúla agus réigiúnacha agus le páirtithe leasmhara eile, go háirithe ionadaithe eagraíochtaí sochaí sibhialta, trí mhalartuithe rialta. Is deis é cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta chun páirt a ghlacadh freisin sa chlár oibre níos leithne maidir leis an mbeartas eacnamaíoch, fostaíochta, sóisialta agus inbhuanaitheachta a chomhordú agus cuideoidh sé le dúshlán a shainaithint agus réitigh a shainiú go rialta. Is cinnte go bhfuil rannpháirtíocht éifeachtach ríthábhachtach mar go gcuideoidh ionchur agus rannpháirtíocht na bpáirtithe leasmhara le fíontacht, rath agus tráthúlacht na n-athchóirithe agus na n-infheistíochtaí atá beartaithe a áirithiú. Ina theannta sin, tá na gníomhaithe ábhartha lena mbaineann ag feidhmiú mar ardán cothrománach chun tuairimí a mhalartú maidir leis an gcur chun feidhme agus chun dlúthchomhar a áirithiú. I mí Eanáir 2023, d'fhoilsigh an Coimisiún Teachtaireacht chun an t-idirphlé sóisialta san Aontas⁴⁷ a neartú, chomh maith le togra le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le ról an idirphlé shóisialta a ghlac an Chomhairle an 12 Meitheamh 2023. Iarrtar sa mholadh ar na Ballstáit páirt a thabhairt do chomhpháirtithe sóisialta ar bhealach córasach, fiúntach agus tráthúil, comhpháirtithe sóisialta a bhfuil baint acu le ceapadh agus cur chun feidhme beartas fostaíochta agus sóisialta agus, más ábhartha, ceapadh agus cur chun feidhme beartas eacnamaíoch agus beartas poiblí eile, lena n-áirítear i gcomhthéacs an tSeimeastair Eorpaigh.

For-rochtain ar an bpreas

Ó bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, tá cumarsáid fhorleathan á déanamh ag an gCoimisiún leis an bpreas maidir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. Rinne an Coimisiún cinnte de go ndéanfadh sé teagmháil le comhfhreagrú náisiúnta agus le hiriseoirí speisialaithe chun cumhdach leathan a áirithiú agus tuiscint leathan ag an bpobal i gcoitinne ar na príomhcheisteanna a bhaineann leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus a chur chun feidhme ar an talamh a áirithiú,

⁴⁷ Teachtaireacht maidir leis an *idirphlé sóisialta a neartú san Aontas Eorpach: leas a bhaint as a lánacmhainneacht chun aistriú na córa a bhainistiú*, an 25 Eanáir 2023, COM/2023/40 final agus togra le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le hidirphlé sóisialta a neartú san Aontas Eorpach, an 25 Eanáir 2023, COM/2023/38 final.

agus d'eisigh sé os cionn 200 preaseisiúint agus ábhar preasa agus d'eagraigh sé go leor preasagallamh agus seisiúin faisnéise teicniúla sa Bhruiséil agus sna Ballstáit araon, agus tacaíocht á fáil aige ó Ionadaíochtaí an Choimisiúin. Ina theannta sin, thug an Coimisiún aiseolas fairsing agus tráthúil i scríbhinn agus ó bhéal d'iriseoirí náisiúnta agus idirnáisiúnta araon, ag tabhairt aghaidh ar a n-ardspéis leanúnach san ionstraim.

Gníomhaíochtaí cumarsáide breise RRF ag Ionadaíochtaí an Choimisiúin Eorpaigh sna Ballstáit

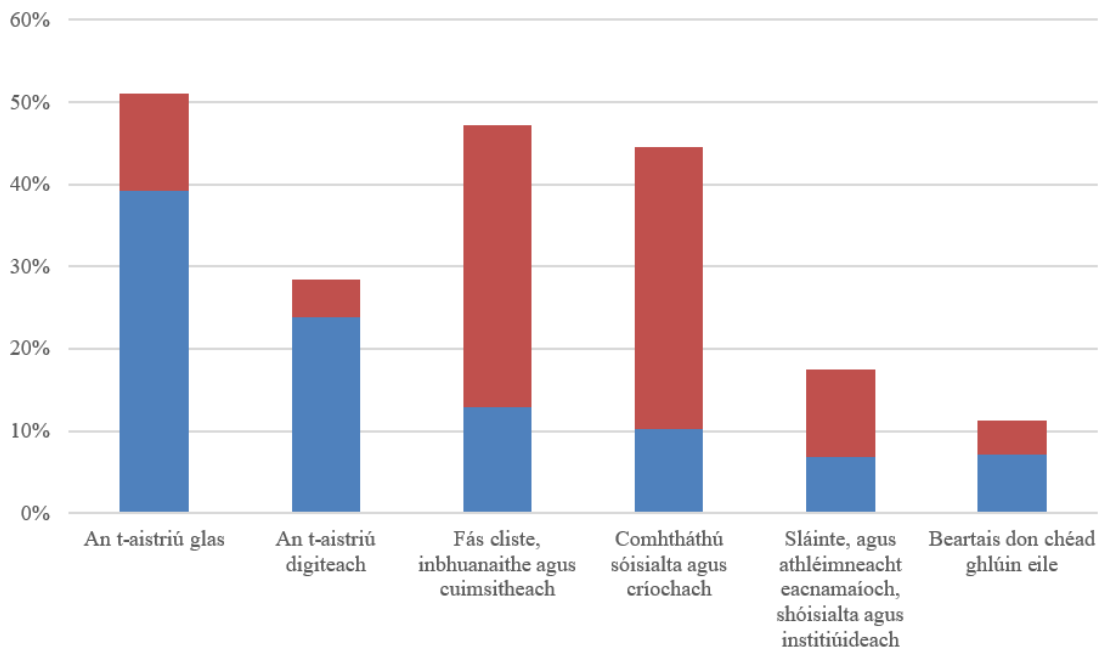
Ina theannta sin, is príomhthasc cumarsáide de chuid Ionadaíochtaí uile an Choimisiúin Eorpaigh sna Ballstáit é cumarsáid a dhéanamh maidir le tairbhí na bpleananna náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta. Seachas na 'himeachtaí bliantúla', cuirtear go leor gníomhaíochtaí for-rochtana eile chun feidhme i ndlúthchomhar le hOifig an tSeimeastair Eorpaigh agus le foirne eile laistigh de na hIonadaíochtaí. Ina lán cásanna freisin, tá páirtithe leasmhara, údaráis náisiúnta agus réigiúnacha agus comhpháirtithe seachtracha eile páirteach sna hiarrachtaí cumarsáide. Ag plé poiblí agus imeachtaí na meán, déantar tionchar na bpleananna náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta ar an ngeilleagar agus ar chaighdeán saoil na saoránach a phlé go forleathan.

3. Rannhuidiú na Saoráide le Cuspóirí na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta

De bhun Airteagal 3 de Rialachán RRF, ba cheart do na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí a áirítear sna RRPanna rannhuidiú leis na sé cholún beartais⁴⁸ lena sainítear raon feidhme na Saoráide agus cás sonrach agus dúshláin shonracha an Bhallstáit á gcur san áireamh ag an am céanna. Le Rialachán RRF cuirtear de cheangal freisin ar gach Ballstát 37 % ar a laghad de leithdháileadh iomlán a phlean téarnaimh agus athléimneachta a chur i dtreo bearta a chuireann le cuspóirí aeráide agus 20 % ar a laghad den leithdháileadh iomlán a chur i dtreo cuspóirí digiteacha, bunaithe ar mheastachán costála ex-ante na mbeart sin.

D'fhorbair an Coimisiún modheolaíocht chun tuairisciú a dhéanamh ar an méid a chuireann gach plean le sé cholún na Saoráide, i gcás inar clibeáladh gach beart (fobheart) de réir réimse beartais phríomhúil amháin agus réimse beartais thánaistigh amháin (de réir liosta de réimsí beartais arna bhunú ag an gCoimisiún) a bhaineann le ceann amháin de na sé cholún, rud a léiríonn gur féidir athchóiriú nó infheistíocht a nascadh le roinnt colún. A mhéid is féidir, tá an beart tuairiscithe comhsheasmhach le bearta clibeála eile (aeráid, digiteach agus caiteachas sóisialta). An sciar de chistí RRF a chuireann le gach colún beartais i bhFíor 13.

Fíor 13: An sciar de chistí RRF atá ag rannhuidiú le gach colún beartais

Nóta: Cuireann gach beart le dhá cheann de na sé cholún beartais, dá bhrí sin, is ionann an ranníocaíocht iomlán le gach colún atá léirithe ar an gcairt seo agus 200 % de na cistí RRF arna leithdháileadh ar na Ballstáit. Ní hionann na céatáidín a

⁴⁸ Is iad seo a leanas na sé cholún: (i) an t-aistriú glas, (ii) an t-aistriú digiteach, (iii) fás cliste, inbhuanaithe agus cuimsitheach, lena n-áirítear comhtháthú eacnamaíoch, poist, táirgeacht, iomaíochas, taighde, forbairt agus nuálaíocht agus margadh inmheánach a fheidhmíonn go maith ina mbeidh fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna), (iv) comhtháthú sóisialta agus críochach, (v) sláinte, agus athléimneacht eacnamaíoch, shóisialta agus institiúideach arb é is aidhm dóibh, inter alia, feabhas a chur ar an ullmhacht agus ar an acmhainneacht freagartha do ghéarchéimeanna, agus (vi) beartais don chéad ghlúin eile, do leanaí agus don óige, amhail oideachas agus scileanna.

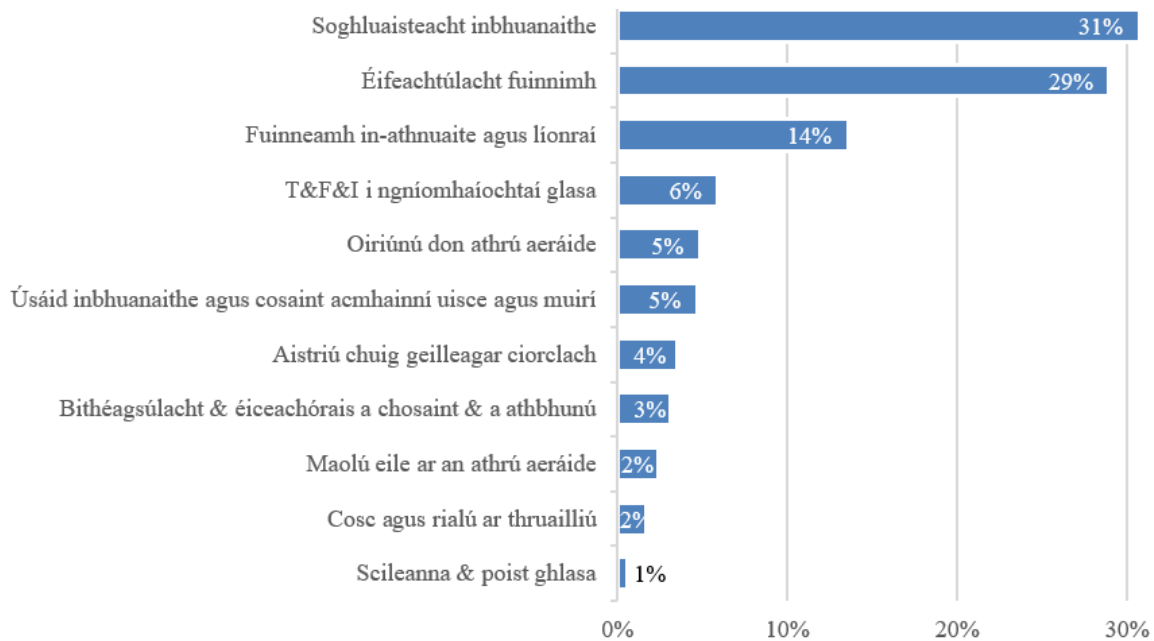
thaispeántar don méid atá curtha le cholún an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh agus na céatadáin a thaispeántar don mhéid atá curtha leis na cuspóirí aeráide agus digiteacha; déantar na modheolaíochtaí sin a ríomh de réir modheolaíochta éagsúla (atá sonraithe in Iarscríbhinn VI agus in Iarscríbhinn VII den Rialachán RRF). Is ionann na codanna a bhfuil dath gorm (ag bun) agus na bearta sin atá clibeáilte agus a sannadh don cholún mar réimse beartais phríomhúil, agus is ionann na codanna ar a bhfuil dath dearg (ag barr) agus bearta atá clibeáilte mar réimse beartais thánaistigh.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta

3.1. An méid a chuir an tSaoráid leis an aistriú glas (i.e. Colún 1)

Cabhróidh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta le baint amach spriocanna an Aontais maidir le glanastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 55 % ar a laghad faoi 2030 agus aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2050. Leis na bearta a bhfaightear tacaíocht ón Saoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ina leith, táthar ag cur le huailmhian aeráide an Aontais a chomhlíonadh, trí shoghluaisteacht inbhuanaithe a chur chun cinn, trí éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú agus trí úsáid níos airde foinsí in-athnuaite fuinnimh a chur chun cinn. Áiritheoidh siad freisin go ndéanfar dul chun cinn i dtreo oiriúnú don athrú aeráide agus cuspóirí eile comhshaoil amhail aerthruailliú a laghdú, an geilleagar ciorclach a chur chun cinn nó an bhithéagsúlacht a athbhunú agus a chosaint. Tá EUR 254 bhiliún⁴⁹ ar an iomlán – nó 50 faoin gcéad de leithdháileadh iomlán na mBallstát go dtí seo – tiomnaithe do bhearta a chuireann le colún an aistrithe ghlais. Is féidir é sin a mhiondealú in 11 réimse beartais (féach Fíor 14)⁵⁰.

Fíor 14: Miondealú ar an gcaiteachas lena dtacaítear leis an aistriú glas de réir an réimse beartais

⁴⁹ I roinn 3, tá tagairtí do mhéideanna EUR atá tiomnaithe do bhearta a chuireann le colúin RRF bunaithe ar chaiteachas measta ex-ante.

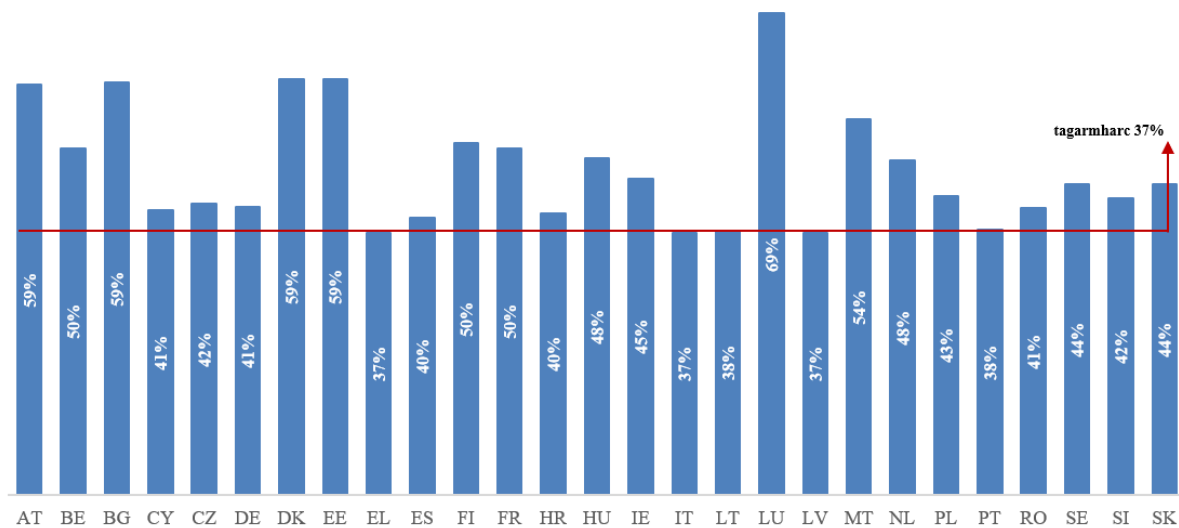
⁵⁰ Léirítear san fhíor seo caiteachas measta bunaithe ar an modheolaíocht clibeála colúin don Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta agus freagraíonn sé do na bearta ama leithdháileadh ar an gcolún an aistrithe ghlais mar cholún príomhúil nó tánaisteach.

Nóta: Léirítear sa chairt seo miondealú ar an rannchuidiú measta leis an gcolún beartais de réir liosta de réimsí beartais a bhunaigh an Coimisiún Eorpach. Baineann an céatadán le cion foriomlán an phlean atá clibeáilte faoin gcolún beartais seo.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

Sháraigh na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí lena dtacaítear le cuspóirí aeráide i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát an sprioc de 37 % den leithdháileadh iomlán a leagtar amach i Rialachán RRF (Fíor 15). Is ionann an caiteachas iomlán measta ar an aeráid sna pleananna glactha agus EUR 204 bhilliún, arb ionann é sin agus thart ar 40 % de leithdháileadh iomlán na bpleananna arna ríomh de réir na modheolaíochta clibeála aeráide⁵¹.

Fíor 15: An sciar de leithdháileadh RRP atá sa rannchuidiú le cuspóirí aeráide

Nóta: Bhí sé de cheangal a shonrú sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta a mhéid a chuireann gach beart go hiomlán (100 %), go páirteach (40 %) nó nach bhfuil aon tionchar aige (0 %) ar na cuspóirí aeráide agus údar a thabhairt leis. Ríomhadh an méid a cuireadh leis na cuspóirí aeráide trí úsáid a bhaint as Iarscríbhinn VI agus Iarscríbhinn VII den Rialachán RRF, faoi seach. Trí na comhéifeachtaí a chomhcheangal leis na meastacháin ar chostais a bhaineann le gach beart, is féidir an méid a chuireann na pleananna leis na spriocanna aeráide a ríomh.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

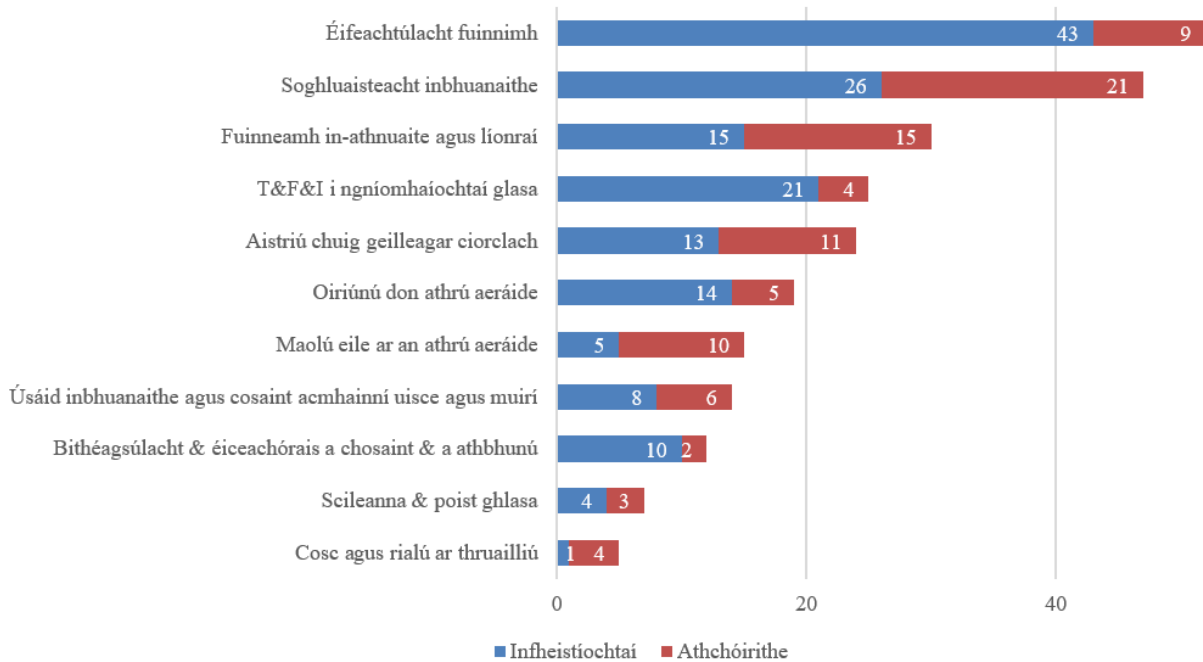
As na 705 gharisprioc agus sprioc a comhlíonadh go sásúil⁵² go dtí seo, cuireann 261 le colún 1, lena n-áirítear 246 gharisprioc agus sprioc a comhlíonadh go sásúil ón 1 Márta 2022, i.e. ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF. Ó bhí an 1 Márta 2022 ann, tá an dul chun cinn is mó déanta i réimsí beartais na héifeachtúlachta fuinnimh (63 gharisprioc agus sprioc a comhlíonadh i 52 bheart ó bhí an 1 Márta 2022 ann), soghluaisteacht inbhuanaithe (60 G&S i 47 mbeart), agus fuinneamh agus líonraí in-athnuaite (40 G&S i 30 beart) agus

⁵¹ Bhí sé de cheangal a shonrú sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta a mhéid a chuireann gach beart go hiomlán (100 %), go páirteach (40 %) nó nach bhfuil aon tionchar aige (0 %) ar chuspóirí aeráide agus údar a thabhairt leis, trí úsáid a bhaint as Iarscríbhinn VI a ghabhann le Rialachán RRF. Trí na comhéifeachtaí a chomhcheangal leis na meastacháin ar chostais a bhaineann le gach beart, is féidir ríomh a dhéanamh ar an méid a chuireann na pleananna leis an sprioc aeráide. Tabhair faoi deara go bhfuil an méid a cuireadh le colún an aistriú ghlais níos airde ná an méid a cuireadh leis na cuspóirí aeráide mar a shainítear in Iarscríbhinn VI de Rialachán RRF, ós rud é go bhfuil difríocht idir na modheolaíochtaí. Tagann na difríochtaí chun cinn go príomha toisc go meastar go gcuireann na bearta cumhdaithe go léir 100 % dá gcostas measta leis an gcolún, agus nach gcuireann cuid acu ach 40 % dá gcostas measta leis na cuspóirí aeráide mar a shainítear in Iarscríbhinn VI a ghabhann leis an Rialachán. Ina theannta sin, áirítear i gcolún an aistriú ghlais freisin comhéifeachtaí le haghaidh cuspóirí comhshaoil atá níos leithne ná cuspóirí aeráide de réir Iarscríbhinn VI de Rialachán RRF.

⁵² Is féidir le garsprioc agus sprioc cur le níos mó ná colún amháin.

réimsí beartais phríomhúil agus thánaistigh á gcur san áireamh (Fíor 16). Is iad formhór na ngarspriocanna agus na spriocanna an chéad chéim i gcur chun feidhme na mbeart a chuireann leis an aistriú glasa. Cuirtear roinnt samplaí de bhearta i gcolún an aistrithe ghlais a cuireadh i bhfeidhm ón 1 Márta 2022 i láthair sa bhosca thíos.

Fíor 16: Líon na mbeart i gcolún 1 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais

Foinse: An Coimisiún Eorpach

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún an aistrithe ghlais

Athchóirithe

- Tá reachtaíocht formheasta ag an **tSlóvaic** chun bainistiú dramhaíola a fheabhsú san earnáil tógála agus scartála.
- Thug an **Ghréig** athchóiriú isteach chun an creat ceadúnaithe le haghaidh foinsí in-athnuaite fuinnimh a chúchóiriú agus a dhigitiú agus rith sí dlí chun an córas Ráthaíochtaí Tionscnaimh a thacaíonn le fuinneamh in-athnuaite do theaghlaigh a chur chun feidhme.
- Thug an **Danmhairg** athchóiriú isteach ina gcuirtear cánachas níos airde ar astaíochtaí gás ceaptha teasa, rud a dhreasaíonn astaíochtaí níos ísle ó ghnólachtaí na Danmhairge chomh maith le hasbhaintí cánach lena gcothaítear infheistíochtaí glasa.

Infheistíochtaí

- Thug an **Bhulgáir** infheistíochtaí isteach chun tacú le seirbhísí iompair phoiblí atá glas agus éifeachtúil chomh maith le hathchóiriú chun an t-aistriú chuig fuinneamh glas a chur chun cinn. Soláthraítear EUR 110.5 milliún ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta chun cuid de líne 3 de mheitreo Shóifia a thógáil, feadh fad iomlán 3 km lena gcumhdaítear trí stáisiún, rud a chuirfidh seirbhís iompair phoiblí ghlán, thapa agus éifeachtúil ar fáil do phaisinéirí a mbíonn naise idirmhódúla acu. Táthar ag súil go n-éascófar leis an infheistíocht 7.6 milliún paisinéir a iompar in aghaidh na bliana ar an meán amhail 2026 agus go mbeidh laghdú ar gháis cheaptha teasa agus ar aerthruailliú mar thoradh air.

Medical University Station ar líne Mheitreo 3

Cóipcheart: Údaráis na Bulgáire

- D'infheistigh an **tSeicia** in iompar inbhuanaithe trí thionscadail sábháilteachta bóthair agus iarnróid a chur i gcrích agus trí dhroichid iarnróid agus tolláin a athchóiriú.
- Tá infheistíochtaí tugtha isteach ag an **gCróit** chun líonraí poiblí soláthair uisce a thógáil agus a athchóiriú.
- Tá sásraí curtha i bhfeidhm ag an **Spáinn** chun tacú le hinfeistíochtaí chun foinsí in-athnuaite fuinnimh a úsáid i bhfoirgnimh agus i bpróisis thionsclaíocha agus chun tacú le tionscnaimh arna ndéanamh ag pobail fuinnimh.

Soghluaisteacht Inbhuanaithe

Baineann na bearta lena dtacaítear le soghluaisteacht inbhuanaithe le thart ar thrían den chaitechas aeráide arna mhaoiniú ón tSaoráid, agus mar sin is é colún an aistrithe ghlais is mó a dtacaítear leis é (31 % den leithdháileadh nó EUR 79.4 billiún). Cuimsítear leis na bearta sin, i measc nithe eile, infheistíochtaí i bhfeithiclí astaíochtaí nialasacha nó ísle, infheistíochtaí i bhforbairt iompair phoiblí uirbigh, agus infheistíochtaí i mbonneagar le

haghaidh athluchtaithe. Tá tromlach an mhaoinithe dar luach EUR 42 bhiliún comhdhéanta d'infheistíochtaí i nuachóiriú an bhonneagair iarnróid, lena n-áirítear rothstoc iarnróid nua-aimseartha a cheannach. Áirítear i roinnt pleananna téarnaimh agus athléimneachta freisin athchóirithe uailmhianacha a dhírítear ar chórais chánachais a bhunú nó ar an timpeallacht rialála a athrú d'fhonn cur i bhfeidhm soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha a éascú. Leis na hathchóirithe téitear i ngleic leis an gcreat rialála foriomlán agus áirítear orthu straitéisí chun tacú le soghluaisteacht inbhuanaithe uirbeach agus iompar comhchoiteann. Áirítear ar na pleananna freisin athchóirithe lena dtugtar isteach iomaíocht i seirbhísí calafoirt agus athchóiriú ar an earnáil mhuirí agus ar uiscebhealaí intíre.

Éifeachtúlacht Fuinnimh

Baineann éifeachtúlacht fuinnimh le 29 % den chaiteachas iomlán faoi cholún an aistrithe ghlais (costas iomlán EUR 72.8 billiún). Chuimsigh na Ballstáit ina bpleananna infheistíochtaí móra in athchóirithe fuinnimh ar fhoirgnimh phríobháideacha agus phoiblí agus infheistíochtaí i bhfoirgnimh nua atá an-éifeachtúil ó thaobh fuinnimh de a thógáil. Baineann formhór na n-infheistíochtaí le héifeachtúlacht fuinnimh foirgneamh cónaithe (ag EUR 31 bhiliún), a dhírítear de ghnáth ar laghdú 30 % nó níos mó ar ídiú fuinnimh príomhúil. Seachas foirgnimh, beidh infheistíochtaí in earnálacha eile, ina gcuidiú leis na próisis táirgthe in FBManna, i bhfiontair mhóra agus i gcórais téimh cheantair a dhícharbónú, mar shampla trí chomhtháthú teicneolaíochtaí níos glaine agus níos éifeachtúla a chur chun cinn le haghaidh próisis mhonaraíochta agus le haghaidh táirgeadh teasa láraithe (EUR 7 mbilliún). Chuige sin, áirítear i roinnt pleananna téarnaimh agus athléimneachta freisin athchóirithe chun dul i ngleic le bacainní ar éifeachtúlacht fuinnimh, amhail leasuithe ar an gcreat rialála nó comhchuibhiú sásraí tacaíochta trí ionaid ilfhreastail.

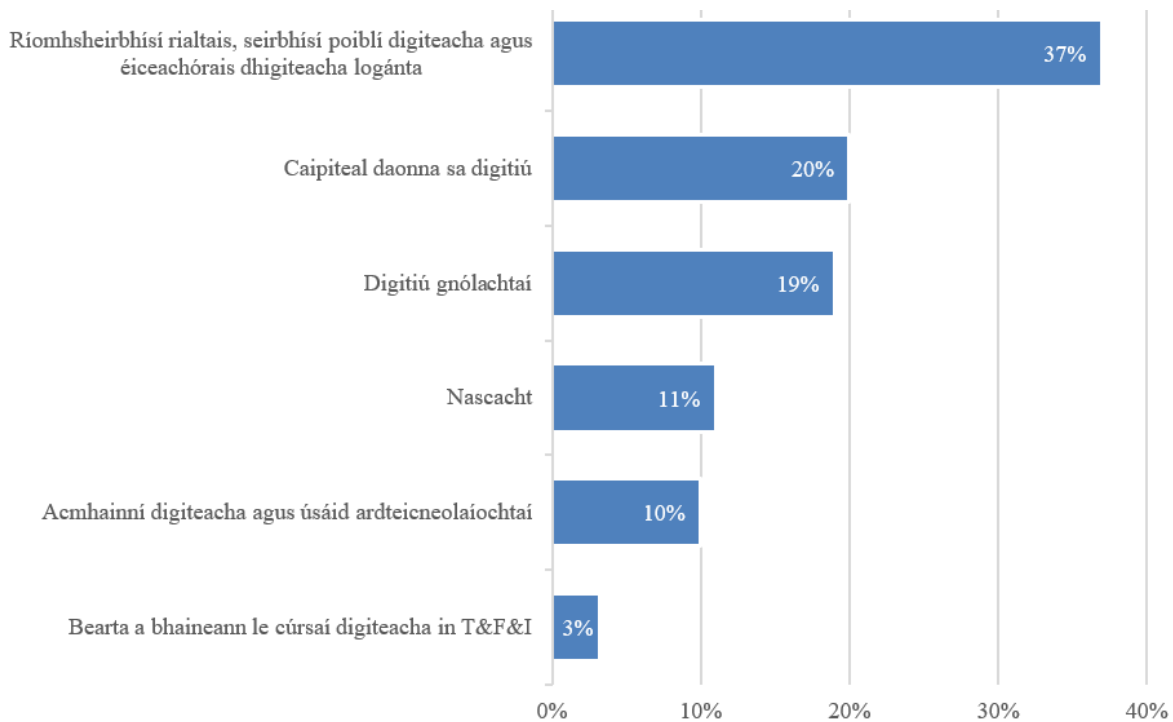
Fuinneamh In-athnuaite agus Gréasáin

Ar an iomlán, is ionann an caiteachas measta iomlán ar chumhacht ghlan – fuinneamh in-athnuaite agus gréasáin – agus 14 % den chaiteachas iomlán faoi cholún an aistrithe ghlais (costas iomlán EUR 35.3 billiún). Áirítear ar go leor pleananna téarnaimh agus athléimneachta bearta a dhírítear ar fhuinneamh glan, amhail infheistíochtaí i nginiúint fuinnimh in-athnuaite, i dteicneolaíochtaí in-athnuaite atá aibí cheana féin chomh maith le réitigh nuálacha. Caithfear thart ar dhá thrian den infheistíocht fhoriomlán sa réimse seo ar theicneolaíochtaí an fhuinnimh in-athnuaite (EUR 24 bhiliún), agus leithdháilfear an méid atá fágtha ar infheistíochtaí i ngréasáin agus i mbonneagar fuinnimh (EUR 11 bhiliún). Teastaíonn clár oibre uailmhianach um athchóiriú chun cion na bhfoinsí in-athnuaite fuinnimh a mhéadú. Chuige sin, is é is aidhm do na hathchóirithe sna pleananna timpeallacht rialála chobhsaí a chruthú agus sineirgí iomchuí a chruthú idir infheistíocht phoiblí agus príobháideach, nósanna imeachta riaracháin a shimpliú agus scéimeanna tacaíochta nua a ghlacadh nó síneadh a chur le cinn atá ann cheana.

3.2. An méid atá crutha ag an tSaoráid leis an aistriú digiteach (i.e Colún 2)

Cuireann an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta go mór leis an aistriú digiteach san Aontas. Cumhdaítear raon beart leis na pleananna, lena n-áirítear bonneagair dhigiteacha agus ardteicneolaíochtaí den chéad ghlúin eile a chur in úsáid, forbairt scileanna digiteacha don daonra agus don lucht saothair, agus tacaíocht do dhigitiú fiontar chomh maith le seirbhísí poiblí. Cuirfidh EUR 144 bhiliún ar an iomlán le colún an aistrithe dhigitigh, arna dháileadh ar fud réimsí beartais dhigitigh mar a thaispeántar i bhFíor 17⁵³.

Fíor 17: Miondealú ar an gcaiteachas a thacaíonn leis an aistriú digiteach de réir an réimse beartais

Nóta: Léirítear sa chart seo miondealú ar an rannchuidiú measta leis an gcolún beartais de réir liosta de réimsí beartais a bhunaigh an Coimisiún Eorpach. Baineann an céatadán le cion foriomlán an phlean atá clibeáilte faoin gcolún beartais seo.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

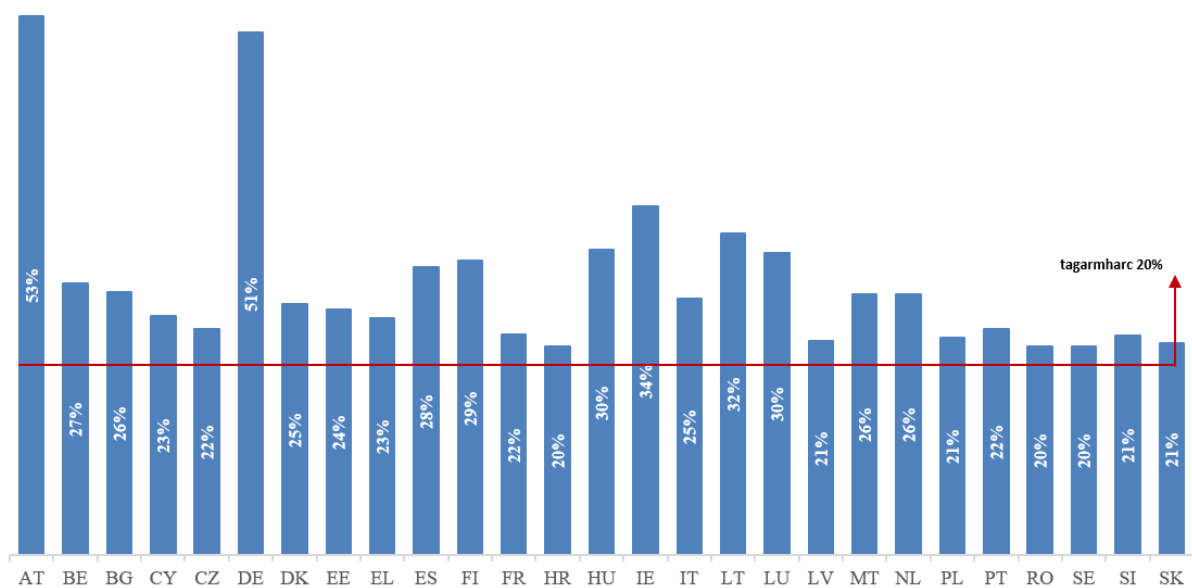
Sháraigh na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí lena dtacaítear le cuspóirí digiteacha i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát an sprioc de 20 % den leithdháileadh iomlán a leagtar amach in RFF (Fíor 18). Go dtí seo, is é EUR 130 billiún

⁵³ Léirítear san fhíor seo caiteachas measta bunaithe ar an modheolaíocht clibeála colúin don Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta agus freagraíonn sé do na bearta arna leithdháileadh ar an gcolún an aistrithe dhigitigh mar cholún príomhúil nó tánaisteach.

suim iomlán an chaiteachais mheasta ar dhigitiú sna pleananna, thart ar 26 % de leithdháileadh iomlán na bpleananna, arna ríomh de réir na modheolaíochta clibeála digitiú⁵⁴.

I measc na 705 gharsprioc agus sprioc a comhlíonadh go sásúil go dtí seo, cuireann 184 gharsprioc agus sprioc le colún 2, lena n-áirítear 178 ngarsprioc agus sprioc atá comhlíonta go sásúil ó bhí an 1 Márta 2022 ann). Tá an dul chun cinn is mó déanta i réimsí beartais na ríomhsheirbhísí rialtais, na seirbhísí poiblí digiteacha agus na n-éiceachóras digiteach áitiúil (85 gharsprioc agus sprioc a comhlíonadh i 72 bheart ó bhí an 1 Márta 2022 ann), i gcaipiteal daonna sa digitiú (40 G&S i 30 beart), agus i ndigitiú gnó (29 G&S i 20 beart) (Fíor 19). Cuirtear roinnt samplaí a bhaintear as iarrataí ar íocaíocht a ndearnadh measúnú dearfach orthu i láthair sa bhosca thíos. Dírítear iad ar phríomhréimsí atá nasctha leis an mbeartas digiteach ach tá tábhacht ag baint le réimsí eile amhail nascacht freisin.

Fíor 18: An sciar de leithdháileadh RRP atá sa rannchuidiú le cuspóirí aeráide

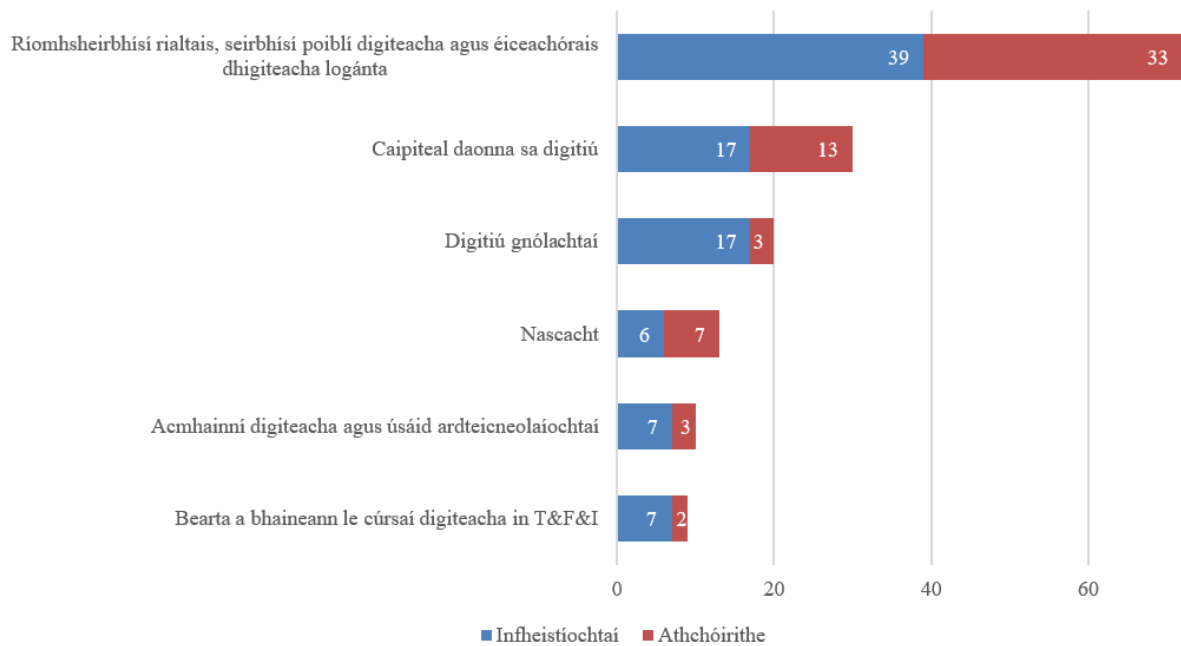

Nóta: Bhí sé de cheangal a shonrú sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta a mhéid a chuireann gach beart go hiomlán (100 %), go páirteach (40 %) nó nach bhfuil aon tionchar aige (0 %) ar na cuspóirí digiteacha agus údar a thabhairt leis. Ríomhadh an méid a cuireadh leis na cuspóirí digiteacha trí úsáid a bhaint as Iarscríbhinn VI agus Iarscríbhinn VII den Rialachán RFF, faoi seach. Trí na comhéifeachtaí a chomhcheangal leis na meastacháin ar chostais a bhaineann le gach beart, is féidir an méid a chuireann na pleananna leis na spriocanna digiteacha a ríomh.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

⁵⁴ Bhí sé de cheangal a shonrú sna RRPanna a mhéid a chuireann gach beart go hiomlán (100 %), go páirteach (40 %) nó nach bhfuil aon tionchar aige (0 %) ar chuspóirí aeráide agus/nó digiteacha agus bonn cirt a thabhairt leis, trí úsáid a bhaint as Iarscríbhinn VII de Rialachán RFF. Trí na comhéifeachtaí a chomhcheangal leis na meastacháin ar chostais a bhaineann le gach beart, is féidir ríomh a dhéanamh ar an méid a rannchuidíonn na pleananna leis an sprioc dhigiteach.

Fíor 19: Líon na mbeart i gcolún 2 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais

Foinse: An Coimisiún Eorpach

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún an aistrithe dhigitigh

Athchóirithe

- Ghlac **an Rómáin** athchóiriú chun dlús a chur le rolladh amach náisiúnta líonraí 5G, i gcomhréir le rialacháin slándála, agus chun clúdach leathanbhanda a sholáthar do limistéir bhána (bardais bheaga tuaithe, ceantair iargúlta, limistéir áitrithe faoi mhíbhuntáiste), chun dul i ngleic leis an deighilt dhigiteach tuaithe agus uirbeach, chun an t-ualach riaracháin a laghdú agus chun nósanna imeachta agus táillí a chuíchóiriú, rud a chruthóidh na réamhriachtanais maidir le rochtain chomhionann ar sheirbhísí digiteacha agus rochtain ar an idirlíon.
- D'fhorghas **an tSlóvaic** an Coincheap Náisiúnta um Fhaisnéisiú a an Riaracháin Phoiblí, lena leagtar amach an creat le haghaidh athchóirithe digiteacha i gcomhréir leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta. Go sonrach, i gcomhthéacs athchóiriú na cibearshlándála, socrófar leis an gCoincheap Náisiúnta an creat chun ceanglais maidir le cibearshlándáil a chaighdeánú agus ag an am céanna a shoiléiriú go mbeidh gá le gníomhaíochtaí sonracha breise chun caighdeáin theicniúla agus nós imeachta na cibearshlándála a shocrú.
- Bhunaigh **an tSlóivéin** an Chomhairle Forbartha Faisnéisíochta a ghníomhóidh mar

fhóram lárnach don riarachán poiblí don chomhordú ar an leibhéal oibríochtúil a bhaineann le hinfheistíocht i dteicneolaíocht na faisnéise, le caighdeáin agus le forbairtí teicneolaíocha eile, go háirithe i gcás ina bhfuil comhoiriúnacht na gcóras fíorriachtanach dá n-oibriú agus dá gcothabháil éifeachtúil.

Infheistíochtaí

- Thug **an Ostair** bearta isteach chun tacú le digitíú scoileanna agus oideachais chun soláthar a dhéanamh do rochtain chothrom agus chomhionann ar bhunscileanna digiteacha. Maoinítear ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta infheistíocht EUR 171.7 milliún chun ríomhairí glúine agus táibléid a sholáthar do scoláirí ar leibhéal meánscoile níos ísle. Tá athchóiriú ag gabháil leis an infheistíocht seo atá dírithe ar fheabhas a chur ar an mbonneagar sna foirgnimh éagsúla scoile, lena áirithiú go mbainfeadh an úsáid is fearr is féidir as na gléasanna digiteacha a chuirtear ar fáil do scoláirí.

Scoil in Innsbruck (Tyrol, an Ostair) le ríomhairí a bhfaightear tacaíocht ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ina leith

Cóipcheart: Ionadaíocht an Choimisiúin Eorpaigh san Ostair/APA-Fetoservice/ Hetfleisch

- D'fhorbair agus sholáthair **an Danmhairg** réitigh dhigiteacha nua chun an córas cúraim sláinte a nascadh ar bhealach níos fearr i ndiaidh phaindéim COVID-19. I measc na réiteach tá úsáid teicneolaíochtaí digiteacha agus comhairliúcháin fise.
- **Spáinn** i ndigitiú mórfhoras cultúrtha amhail National Prado Museum, National Museum Centro de Arte Reina Sofia, Leabharlann Náisiúnta na Spáinne chomh maith le sócmhainní leabharlainne eile ó riaracháin stáit nó ó eintitis phríobháideacha, córais chartlainne, fardail agus taifid a bhaineann le hoidhreacht stairiúil, lena n-áirítear oidhreacht chlosamhairc.
- Dhámh **an Iodáil** conarthaí poiblí le haghaidh gach ceann de na cúig thionscadal nascachta atá mar chuid den infheistíocht 'Fast internet connections' [Naisc Idirlín Thapa]. Is é is aidhm do na conarthaí poiblí sin an líonra náisiúnta teileachumarsáide sárthapa agus 5G a thabhairt i gcrích ar fud chríoch na hIodáile.
- **Málta** tús le cur chun feidhme réiteach agus uirlisí digiteacha slána chun tacú le húsáideoirí earnáil an cheartais trí phróisis a shimpliú, inrochtaineacht ar cheartas a mhéadú (i dtéarmaí doiciméadachta ach trí chianfhianaise freisin), agus éifeachtúlacht an chórais cheartais a neartú i gcomhréir leis an Straitéis um Cheartas Digiteach.
- Sheol **an Phortaingéil** Academy Portugal Digital, ardán ar líne trínar féidir le húsáideoirí a gcuid scileanna digiteacha a mheas agus cúrsaí oiliúna digítí pearsantaithe a dhéanamh.

Ríomhsheirbhísí rialtais agus seirbhísí poiblí digiteacha

Baineann aon trian den chaiteachas digiteach arna mhaoiniú ón tSaoráid leis na bearta lena dtacaítear le digitiú seirbhísí poiblí agus ríomhsheirbhísí rialtais agus breis, agus is é sin an réimse beartais dhigitigh is mó a dtacaítear leis (37 % de cholún an aistrithe dhigitigh nó EUR 53 bhilliún). Leis na bearta sin, féachtar le próisis riaracháin phoiblí a nuachóiriú agus a fheabhsú, chun iad a dhéanamh níos soláimhsithe, níos dírithe ar an saoránach agus níos idir-inoibrithí agus chun borradh a chur faoi rochtain ar sheirbhísí poiblí digiteacha agus le glacadh na seirbhísí sin ag daoine aonair agus ag gnólachtaí. Áirítear ar roinnt RRPanna athchóirithe arb é is aidhm dóibh réitigh ríomhsheirbhísí rialtais a thabhairt isteach nó a fheabhsú, amhail ríomh-shainaitheantas Eorpach a imscaradh, idir-inoibritheacht na n-ardán poiblí digiteach a áirithiú, mar aon le feabhas a chur ar bhailiú agus ar bhainistiú sonraí. Áirítear ar roinnt RRPanna freisin infheistíochtaí atá dírithe ar ardteicneolaíochtaí (amhail néal rialtais) a chomhtháthú i bpróisis rialtais, agus acmhainneacht chibearshlándála na hearnála poiblí a neartú. Tá bearta ann freisin a dhírítear ar chórais náisiúnta cúraim sláinte agus ceartais a dhigitiú in go leor pleannanna téarnaimh agus athléimneachta.

Baineann digitiú na seirbhísí poiblí le roinnt réimsí beartais agus soláthraítear sineirgí leis na cúig cholún eile lena dtacaíonn an tSaoráid. Mar shampla, ag tacú leis an gcolún glas, léirítear le roinnt infheistíochtaí an ról lárnach atá ag an digitiú maidir le córais iompair an Aontais a dhéanamh níos inbhuanaithe agus níos athléimní, mar shampla trí

theicneolaíochtaí na gcóras cliste iompair (ITS), trí uirlisí bainistithe soghluaisteachta uirbí, trí thicéadú ilmhódach agus trí chórais faisnéise do phaisinéirí ilmhódacha agus trí síneadh a chur le cumhdach an Chórais Eorpaigh um Bainistiú Iompair Iarnróid.

Digitíú gnólachtaí

Sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta uile, áirítear bearta lena dtacaítear le gnóthais a dhigitíú, le haghaidh EUR 27 mbilliún ar an iomlán nó 19 % de cholún an aistrithe dhigitigh. Áirítear leis na bearta sa réimse sin na hathchóirithe tábhachtacha, na cinn is tábhachtaí arb é is aidhm dóibh na nósanna imeachta riaracháin a shimpliú do ghnólachtaí agus bunús na timpeallachta digití gnó a chruthú, agus gníomhaíochtaí i réimse an chruthaithe agus an chláraithe ghnó dhigitigh, na muiníne agus na cibearshlándála. Táthar ag súil go méadófar leis na bearta sin an leibhéal muiníne maidir le teicneolaíochtaí digiteacha a ghlacadh, agus tionchar dearfach aige sin ar ghlacadh na dteicneolaíochtaí sin agus ar dhéine a n-úsáide. Táthar ag súil freisin go mbeidh tionchar dearfach ag athchóirithe a bhaineann le digitíú an tsonraisc ar dhigitíú na ngnólachtaí agus an trédhearcacht a mhéadú. Áirítear i roinnt pleananna freisin infheistíochtaí chun tacú le comhtháthú ardteicneolaíochtaí digiteacha i bpróisis táirgthe gnólachtaí (e.g., uathobriú, intleacht shaorga).

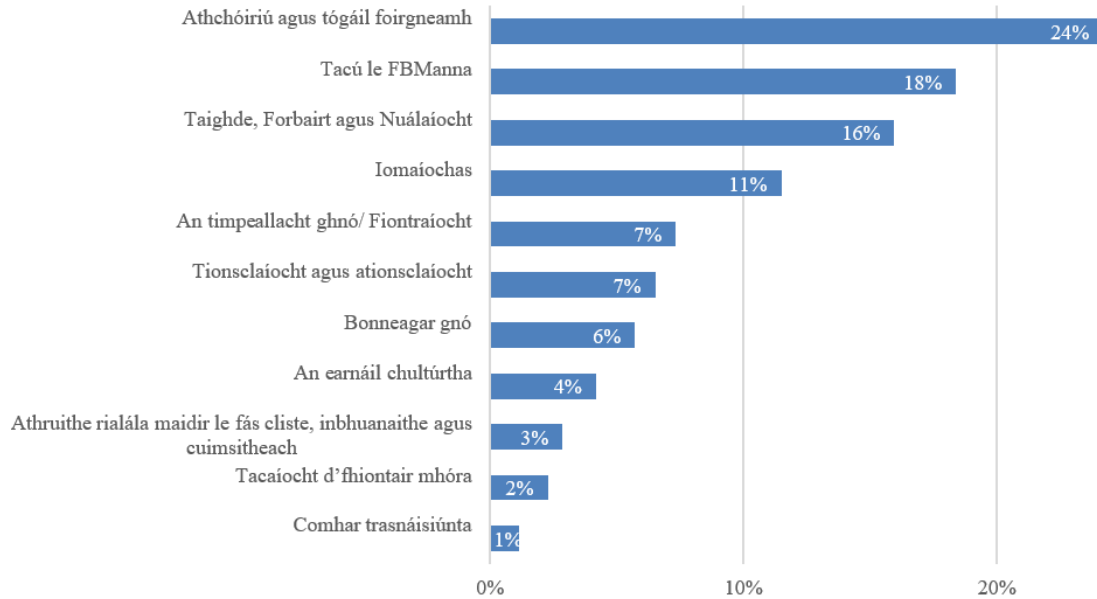
Caipiteal daonna

Áirítear leis na pleananna téarnaimh agus athléimneachta réimse leathan beart chun tacú le forbairt scileanna digiteacha, ar chostas measta iomlán de EUR 29 mbilliún, arb ionann é agus 20 % de cholún an aistrithe dhigitigh. Áirítear ar a gcuid is mó de na pleananna bearta chun na leibhéil scileanna digiteacha a mhéadú sa phobal i gcoitinne agus sa lucht saothair. Áirítear i roinnt pleananna freisin bearta chun ardsicileanna digiteacha a chothú agus chun oiliúint a chur ar ghairmithe TFC, trí mhodúil oiliúna a fhorbairt in ardteicneolaíochtaí digiteacha don ardoideachas agus don ghairmoiliúint. Leag paindéim COVID-19 béim ar an ngá atá le digitíú an oideachais, agus áirítear bearta ábhartha i roinnt RRPanna.

3.3. An méid a chuireann an tSaoráid le fás cliste, inbhuanaithe agus uilechuimsitheach (i.e. Colún 3)

Cuireann na 27 bplean téarnaimh agus athléimneachta le fás cliste, cuimsitheach agus inbhuanaithe (i.e. Colún 3) agus níos mó ná 1500 beart le haghaidh thart ar EUR 214.6 billiún ag baint leis. Baineann na bearta sin le réimsí éagsúla: idir athchóirithe chun tacú leis an timpeallacht ghnó nó le hiomaíochas, tacaíocht do FBManna, taighde, forbairt agus nuálaíocht, nó don earnáil chultúrtha (Fíor 20).

Fíor 20: Miondealú ar an gcaiteachas lena dtacaítear le fás cliste, inbhuanaithe agus ionchuimsitheach de réir an réimse beartais

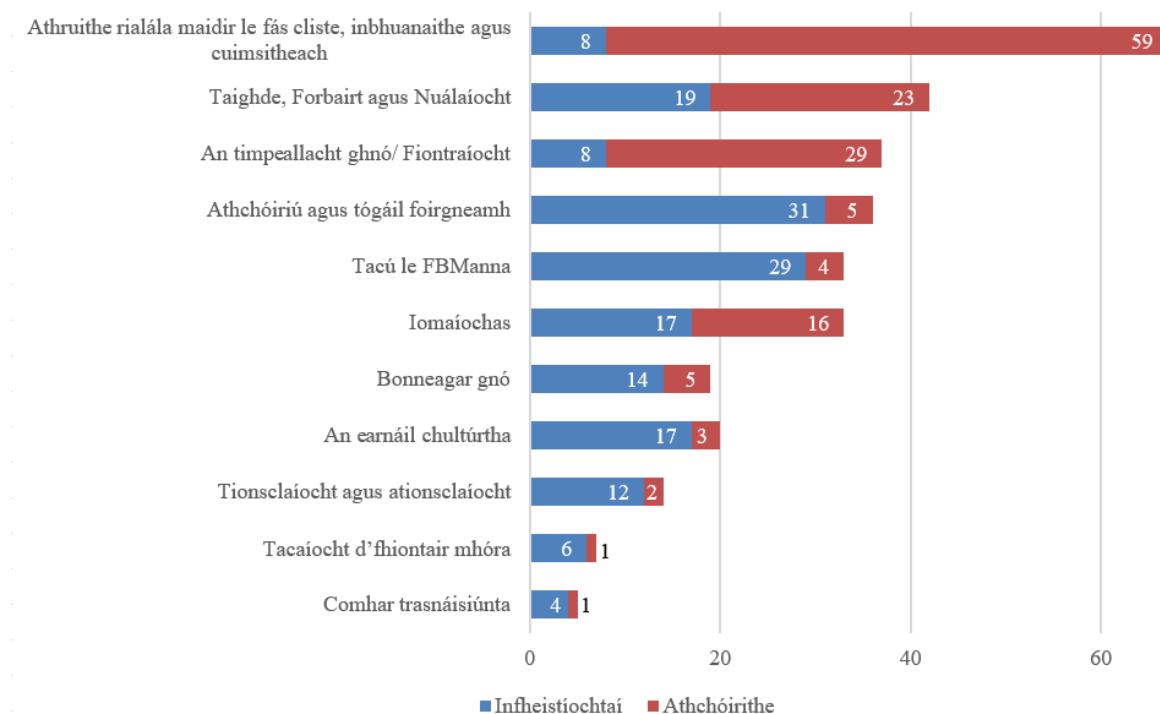

Nóta: Léirítear sa chart seo miondealú ar an rannchuidiú measta leis an gcolún beartais de réir liosta de réimsí beartais a bhunaigh an Coimisiún Eorpach. Baineann an céatadán le cion foriomlán an phlean atá clibeáilte faoin gcolún beartais seo.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta

Go dtí seo, comhlíonadh 350 garsprioc agus sprioc a chuireann le colún 3, agus baineadh 321 gharsprioc agus sprioc amach ó bhí an 1 Márta 2022 ann. Tá dul chun cinn déanta go háirithe i réimsí beartais na n-athruithe rialála maidir le fás cliste, inbhuanaithe agus cuimsitheach (85 gharsprioc agus sprioc a comhlíonadh i 67 mbeart ó bhí an 1 Márta 2022 ann), taighde, forbairt agus nuálaíocht (49 G&S i 42 bheart), agus timpeallacht/fiontraíocht ghnó (52 G&S i 37 mbeart) (Fíor 21).

Fíor 21: Líon na mbeart i gcolún 3 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais

Foinse: An Coimisiún Eorpach

T&F&I faoi cholún 3

Áirítear le 25 phlean téarnaimh agus athléimneachta bearta a bhaineann le réimse beartais ‘taighde, forbartha agus nuálaíochta’ faoi cholún 3, ar EUR 38.1 billiún ar an iomlán. Is ionann méid na n-infheistíochtaí T&N faoi cholún 3 de ghnáth agus idir 4 % agus 18 % de thacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha RRF i mBallstát, le roinnt asluiteach faoin raon sin nó os a chionn agus thart ar 8 % ar an meán.

Tá réimse leathan cuspóirí leis na bearta T&N faoi cholún 3. Is é is aidhm do na hathchóirithe T&N faoi cholún 3 ilroinnt na gcóras taighde eolaíoch a laghdú, an t-ualach riaracháin a laghdú chun rochtain a fháil ar mhaoiniú poiblí do ghníomhaíochtaí T&N, tacú le heolas agus aistriú teicneolaíochta, fáil réidh le bacainní ar chomhoibriú idir an lucht acadúil agus an lucht gnó, agus feabhas a chur ar an gcomhordú idir na leibhéil éagsúla rialachais do T&N agus don oideachas. Cuimsítear i líon mór pleananna téarnaimh agus athléimneachta infheistíochtaí téamacha T&N faoi Cholún 3 a fhágfaidh go mbeifear in ann leas a bhaint as cumais T&N d’fhonn dlús a chur leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach agus feabhas a chur ar athléimneacht, i gcomhréir le cláir oibre ar leibhéal an Aontais (clibeáladh thart ar 27 % agus 23 % de chostas measta na mbearta a bhaineann le T&N mar chinn a chuireann leis na cuspóirí glasa agus digiteacha, faoi seach).

Go dtí seo, comhlíonadh 53 gharsprioc agus sprioc a bhaineann le réimse beartais ‘taighde, forbartha agus nuálaíochta’ (as 705 G&S a comhlíonadh ar an iomlán), lena n-áirítear 49 gcinn a comhlíonadh go sásúil ó bhí an 1 Márta 2022 ann.

Tá sé tábhachtach a thabhairt chun suntais go gcuireann roinnt beart i gcolún 1 agus i gcolún 2 le taighde agus forbairt freisin⁵⁵. Cuireann infheistíochtaí T&F&I ina n-iomláine (i.e. lena n-áirítear na bearta ábhartha sin atá clibeáilte faoi cholún 1, colún 2, agus colún 3) le hiomlán measta EUR 48 mbilliún, arb ionann é sin ar an meán agus thart ar 10 % de thacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha RRF i mBallstát.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún an fháis chliste, inbhuanaithe agus uilechuimsithigh ('réimse beartais an taighde, na forbartha agus na nuálaíochta')

Athchóirithe:

- Thug **an tSlóvaic** isteach leasuithe ar dhá ghníomh reachtacha chun Acadamh Eolaíochtaí na Slóvaice a aistriú go heagraíocht taighde phoiblí, chun maoiniú ilfhoinsé agus comhar feabhsaithe leis an earnáil phríobháideach a éascú chun tabhairt faoi thionscadail chomhpháirteacha agus aistriú taighde agus teicneolaíochta a chur chun cinn.

Infheistíochtaí:

- Dhámh **an Iodáil** conarthaí chun tacú le 30 bonneagar/institiúid taighde ar a laghad a chruthú nó a neartú, bonneagair/institiúidí a bhfuil ábharthacht straitéiseach ag baint leo a shainiú sa Phlean Náisiúnta um Bonneagair Thaighde 2021-2027 agus sna bonneagair nuálaíochta ghaolmhara.

Is é is aidhm don bheart saoráidí taighde a fhorbairt, tacú le nuálaíocht agus próisis aistrithe teicneolaíochta chomh maith le comhpháirtíochtaí príobháideacha poiblí a chur chun cinn.

- Thacaigh **an Spáinn** le 68 gcuideachta (39 FBM mór agus 29 FBM) a thugann faoi

⁵⁵ Áirítear i gColún 1 maidir leis an aistriú glas bearta T&F&I a bhaineann go sonrach le cúrsaí glasa agus a aicmítear i réimse beartais 'T&F&I i ngníomhaíochtaí glasa' agus i gcolún 2 maidir leis an aistriú digiteach bearta T&F&I a bhaineann go sonrach le cúrsaí digiteacha a aicmítear sa réimse beartais 'bearta digiteacha an réimse taighde, forbartha agus nuálaíochta'.

thionscadail T&N i ngluaisteán inbhuanaithe chun cur le hacmhainneacht theicneolaíoch na gcuideachtaí i roinnt réimsí lena n-áirítear: forbairt córas stórála fuinnimh lena bhfuil astaíochtaí an-íseal agus córas ard-in-athchúrsáilteachta, ardéifeachtúlachta soghluaisteachta hidrigine, córas tiomána uathrialáí agus soghluaisteacht nasctha nó oiriúnú timpeallachtaí táirgiúla lena bhfuil córais shábháilte láidre le haghaidh idirghníomhaíocht idir an duine agus meaisín sa timpeallacht mhonaraíochta cliste.

Tacaíocht d'fhiontair (lena n-áirítear FBManna, rochtain ar mhaoiniú agus ionstraimí airgeadais)

Áirítear i bhformhór na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta bearta lena dtugtar tacaíocht dhíreach do FBManna, ar EUR 45 bhilliún ar an iomlán a sheasann do thuairim is 22 % den chaiteachas measta iomlán do cholún 3. Ar an iomlán, soláthraítear tacaíocht le 159 beart do FBManna, lena mbaineann 332 gharsprioc agus sprioc.

Ar an iomlán, clúdaíonn raon feidhme na mbeart FBM atá san áireamh sna plananna téarnaimh agus athléimneachta réimse leathan réimsí, idir fheabhas a chur ar an timpeallacht ghnó agus rochtain ar sholáthar poiblí, FBManna a dhigitiú agus a n-inbhuanaitheacht chomhshaoil a fheabhsú. Tá roinnt beart dírithe freisin ar fhás agus athléimneacht FBManna a fheabhsú trí rochtain níos fearr ar mhaoiniú, athsciliú agus uas-sciliú a gcuid fostaithe nó a gcumas taighde agus forbartha a neartú.

Go dtí seo, comhlíonadh 51 de na garspriocanna agus na spriocanna a bhaineann leis na bearta a thacaíonn le FBManna (as 705 G&S a comhlíonadh ar an iomlán), lena n-áirítear 49 gcinn a comhlíonadh go sásúil ó bhí an 1 Márta 2022 ann.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún an fháis chliste, inbhuanaithe agus chuimsithigh ('tacaíocht do FBManna')

Infheistíochtaí:

- Bhunaigh **an Chróit** ionstraim airgeadais chun tacú le hinfeistíocht arna ndéanamh ag micrifhiontair, fiontair bheaga agus fiontair mheánmhéide, lena spreagtar infheistíocht i dteicneolaíochtaí nua, ceannach innealra, trealaimh nua-aimseartha, agus méadú ar chumas táirgthe agus seirbhíse a spreagadh, chomh maith le bearta an aistrithe glasa.
- Sheol **an Ghréig** na glaonna ar thograí chun maoiniú a sholáthar i gcomhair scéim dearbhán le haghaidh infheistíochtaí a dhírítear ar theicneolaíochtaí agus ar sheirbhísí chun digitiú fiontar beag agus meánmhéide a chothú (amhail ríomhíocaíocht, ríomhdhíolacháin agus feidhmchláir ríomhshonrascaithe, uirlisí le haghaidh fógraíocht dhigiteach, uas-sciliú digiteach, córais chibearshlándála, bonneagair agus seirbhísí néalríomhaireachta, etc.).
- Bhunaigh **an Iodáil** ionstraim airgeadais chun gnólachtaí nuathionscanta a mhaoiniú, le síniú an chomhaontaithe idir an rialtas agus an comhpháirtí cur chun feidhme Cassa

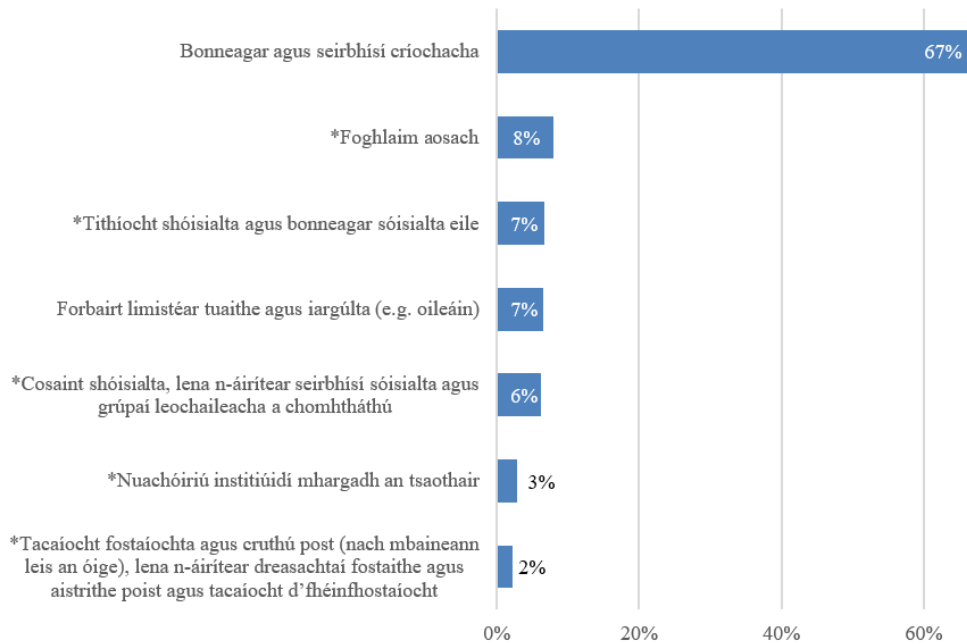
3.4. An méid a chuireann an tSaoráid le comhtháthú sóisialta agus críochach (i.e. Colún 4)

Tá líon suntasach beart curtha san áireamh ag na Ballstáit chun tacú le comhtháthú sóisialta agus críochach, a chuireann go háirithe le cur chun feidhme Chólún Eorpach na gCeart Sóisialta, lena chaibidlí tiomnaithe maidir le comhdheiseanna agus rochtain ar mhargadh an tsaothair, dálaí cothroma oibre agus cosaint shóisialta agus cuimsiú. Ar bhonn níos beaichte, leis na 27 bplean téarnaimh agus athléimneachta arna nglacadh ag an gComhairle tabharfar tacaíocht dar luach thart ar EUR 220.6 billiún i gcomhair cholún 4. Léirítear miondealú an chaiteachais laistigh den cholún i bhFíor 22.

I measc na 705 gharsprioc agus sprioc a comhlíonadh go dtí seo, cuireann 253 cinn le colún 4, lena n-áirítear 237 gcinn a comhlíonadh ón tuarascáil bhliantúil dheireanach i mí an Mhárta 2022. Tá an dul chun cinn is mó déanta i réimsí beartais an bhonneagair chríochaigh agus na seirbhíse críochaí (106 gharsprioc agus sprioc a comhlíonadh i 84 bheart ó bhí an 1 Márta 2022 ann), i gcosaint shóisialta (58 G&S i 52 bheart), agus i bhfoghlaím aosach (41 G&S i 27 mbeart) (Fíor 23). Is fiú a chur i dtábhacht go dtacaíonn 149 gcinn de na garspriocanna agus na spriocanna atá comhlíonta faoi cholún 4 ó bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta le cuspóirí sóisialta sa chiall is leithne⁵⁶, rud a léiríonn tiomantas láidir ó na Ballstáit an ghné shóisialta a bhaint amach ó chéimeanna tosaigh chur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta. Cuirfidh bearta den sórt sin freisin le príomhspríocanna 2030 an Aontais maidir le fostaíocht, scileanna agus laghdú na bochtaineachta a bhaint amach.

Fíor 22: Miondealú ar an gcaiteachas a thacaíonn le comhtháthú sóisialta agus críochach de réir an réimse beartais

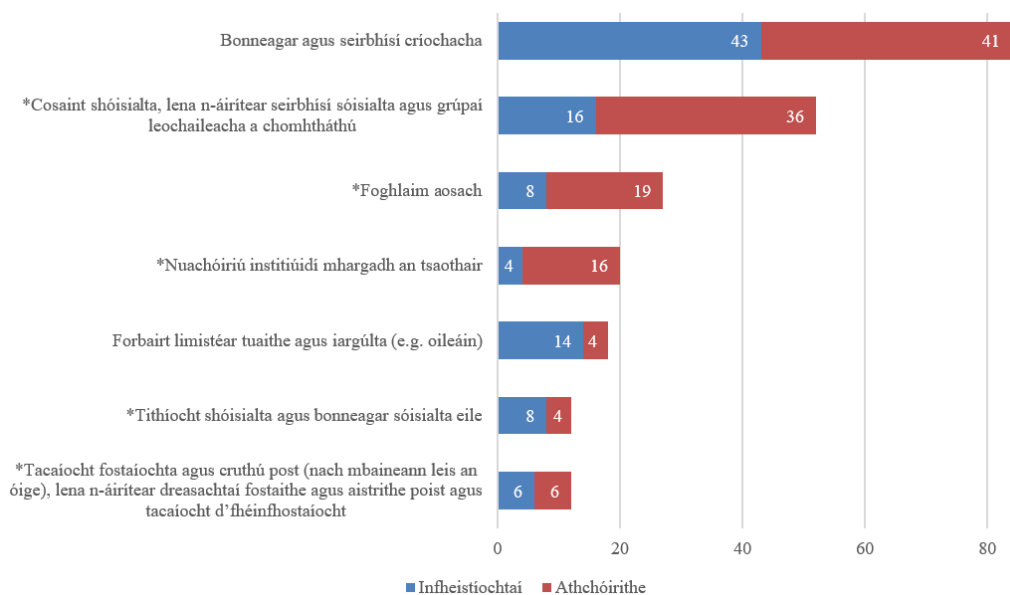
⁵⁶ Tá na garspriocanna agus na spriocanna sin nasctha le bearta a chuireann leis na catagóirí sóisialta, mar a shainítear i Rialachán Tarmlichte 2021/2105.

Nóta: Léirítear sa chart seo miondealú ar an rannchuidiú measta leis an gcolún beartais de réir liosta de réimsí beartais a bhunaigh an Coimisiún Eorpach. Baineann an céatadán le cion foriomlán an phlean atá clibeáilte faoin gcolún beartais seo. Tá an mhodheolaíocht chun caiteachas sóisialta a thuirisciú, mar a shainmhínítear i Rialachán Tarmiligthe (AE) 2021/2105, ailínithe go hiomlán agus comhtháite sa mhodheolaíocht chun caiteachas a thuirisciú faoi na sé cholún. Faoin gcolún sin, úsáidtear na réimsí beartais a bhfuil réiltín (*) ag baint leo chun tuairisciú a dhéanamh ar mhodheolaíocht an chaiteachais shóisialta.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

Fíor 23: Líon na mbeart i gcolún 4 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais

Nóta: Tá an mhodheolaíocht chun caiteachas sóisialta a thuairisciú, mar a shainmhínítear i Rialachán Tarmligthe (AE) 2021/2105, ailínithe go hiomlán agus comhtháite sa mhodheolaíocht chun caiteachas a thuairisciú faoi na sé cholún. Faoin gcolún sin, úsáidtear na réimsí beartais a bhfuil réiltín (*) ag baint leo chun tuairisciú a dhéanamh ar mhodheolaíocht an chaiteachais shóisialta.

Foinse: An Coimisiún Eorpach

Cosaint shóisialta, cuimsiú, tithíocht shóisialta agus bonneagar sóisialta

Áirítear ar na pleananna téarnaimh agus athléimneachta go léir athchóirithe nó infheistíochtaí a chuireann le córais chosanta sóisialta na mBallstát a neartú. Tugtar aghaidh i níos mó ná 300 beart ar réimse leathan dúshlán, go háirithe na cinn a leagtar béim orthu sna moltaí tírshonracha ábhartha. Is ionann na bearta a thacaíonn le cosaint shóisialta agus tithíocht shóisialta agus tuairim is EUR 28.8 billiún. Dírítear go háirithe leis na bearta ar éifeachtacht, ar cháilíocht agus ar athléimneacht na gcóras cosanta sóisialta. Baineann formhór na n-infheistíochtaí cosanta sóisialta faoin RRF le gréasán na seirbhísí sóisialta agus na saoráidí arna gcur ar fáil ag institiúidí sóisialta poiblí agus príobháideacha a uasghrádú, a leathnú nó a fheabhsú. Áirítear iontu freisin bearta sonracha lena dtugtar aghaidh, mar shampla, ar chuimsiú daoine faoi mhíchumas, ar leordhóthanacht agus inbhuanaitheacht sochar sóisialta a mhéadú, agus ar fheabhas a chur ar dhálaí maireachtála na ndaoine scothaosta a dteastaíonn cúram uathu. Cuireann roinnt Ballstát san áireamh freisin infheistíochtaí tábhachtacha chun an soláthar tithíochta sóisialta agus bonneagair shóisialta do ghrúpaí faoi mhíbhuntáiste a mhéadú, ag baint úsáid as iasachtaí den chuid is mó. Chomh maith leis sin, chuir roinnt Ballstát céimeanna san áireamh ina gcuid pleananna téarnaimh agus athléimneachta freisin chun athchóiriú a dhéanamh ar chórais ioncain agus pinsin íosta chun a leordhóthanacht agus a n-inbhuanaitheacht a mhéadú.

Go dtí seo, comhlíonadh 72 gharsprioc agus sprioc a bhaineann le réimsí beartais na cosanta sóisialta agus na tithíochta sóisialta (as 705 G&S ar an iomlán), lena n-áirítear 67 gcinn ó bhí an 1 Márta 2022 ann.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún an chomhtháthaithe shóisialta agus chríochnaigh ('cosaint shóisialta' agus réimsí beartais 'tithíocht shóisialta')

Athchóirithe:

- Chomhdhlúthaigh **an tSlóvaic** na cumhachtaí maoirseachta ar chúram sóisialta chun ilroinnt a laghdú agus feabhas a chur ar éifeachtúlacht an chúraim shóisialta agus feabhas a chur ar cháilíocht an chúraim i seirbhísí sóisialta agus i dteaghlaigh.
- Ghlac **an Spáinn** athchóiriú ar an gcóras ranníocaíochtaí slándála sóisialta do dhaoine féinfhostaithe chun an córas ranníocaíochtaí a aistriú de réir a chéile chun é a bhunú ar ioncam réadach, lena áirithiú go mbeidh na daoine féinfhostaithe ábalta ioncam pinsin

níos leordhóthanaí a fháil amach anseo.

Infheistíochtaí:

- Chun seirbhís nua meantóireachta sóisialta a chruthú arb é is aidhm di cumas leordhóthanach an duine chun seirbhísí sóisialta a chur i gcrích a áirithiú , chuir **an Chróit** oiliúint ar 220 gairmí meantóireachta sóisialta a bheidh ábalta tacaíocht níos indibhidiúla agus níos cumhachtaí a sholáthar.
- Thacaigh **an Fhrainc** le hathchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh i dtithíocht shóisialta trí dheontais a leithdháileadh ar níos mó ná 20 000 teaghaisí sóisialta.

Tacaíocht fostaíochta, nuachóiriú institiúidí mhargadh an tsaothair agus oideachas agus oiliúint aosach le haghaidh spriocghrúpaí seachas an óige

Chuir formhór na mBallstát réimse cuimsitheach athchóirithe agus infheistíochtaí san áireamh ina gcuid pleananna téarnaimh agus athléimneachta chun cruthú post, agus nuachóiriú a margáí saothair a chur chun cinn. Baineann suim thart ar EUR 11.2 billiún, ar an iomlán, leis na bearta lena dtacaítear leis na réimsí beartais maidir le ‘fostaíocht nach mbaineann leis an óige’ agus maidir le ‘nuachóiriú institiúidí mhargadh an tsaothair’. Tugtar aghaidh sna bearta sin go díreach ar mholtaí tírshonracha a bhaineann le tacaíocht fostaíochta agus le feabhas ar mhargadh an tsaothair. Tá beartais fostaíochta agus beartais ghníomhacha maidir le margadh an tsaothair le feiceáil go suntasach i mbeagnach gach plean téarnaimh agus athléimneachta. Cuimsítear sna pleananna infheistíochtaí agus athchóirithe arb é is aidhm dóibh rannpháirtíocht ban, daoine óga, agus grúpaí faoi mhíbhuntáiste i margadh an tsaothair a mhéadú, tacú le cruthú post agus leis an aistriú chuig earnálacha agus gairmeacha atá ag teacht chun cinn. Tá na bearta sin deartha freisin chun fostaíocht a spreagadh agus chun feabhas a chur ar fheidhmíocht, ar fheidhmiú agus ar athléimneacht mhargáí an tsaothair.

Áirítear i ngach plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta bearta maidir le scileanna agus foghlaim aosach, a bhíonn nasctha go minic le beartais ghníomhacha maidir le margadh an tsaothair. Áirítear orthu sin, mar shampla, straitéisí scileanna náisiúnta, athchóirithe chun feabhas a chur ar fhaisnéis agus rialachas scileanna, lena n-áirítear scileanna a aithint agus a bhailíochtú, chomh maith le hinfeistíochtaí spriocdhírthe in uas-sciliú agus in athsciliú d’fhostaithe, do dhaoine dífhostaithe agus don daonra i gcoitinne. Is ionann athchóirithe agus infheistíochtaí a bhaineann le foghlaim aosach, lena n-áirítear gairmoideachas agus gairmoiliúint leanúnach, agus aitheantas agus bailíochtú scileanna, a chuimsítear sna pleananna náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta agus thart ar EUR 17.7 billiún.

Go dtí seo, comhlíonadh 83 gharsprioc agus sprioc a bhaineann leis na réimsí beartais maidir le ‘fostaíocht nach mbaineann leis an óige’, ‘nuachóiriú institiúidí mhargadh an tsaothair’ agus ‘foghlaim aosach’, lena n-áirítear 73 cinn ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF i mí an Mhárta 2022. Baineann garspriocanna agus spriocanna comhlíonta, mar shampla, le córas dearbhán a thabhairt isteach le haghaidh cláir um uas-sciliú agus athsciliú, cláir forbartha scileanna spriocdhírthe do dhaoine dífhostaithe, nuashonruithe

ar churaclaim oiliúna chomh maith le straitéisí scileanna náisiúnta agus pleananna gníomhaíochta a ghlacadh.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún an chomhtháthaithe shóisialta agus chríochoigh (maidir le ‘fostaíocht nach mbaineann leis an óige’, maidir le ‘nuachóiriú institiúidí mhargadh an tsaothair’ agus maidir le ‘foghlaim aosach’)

Athchóirithe:

- Tá córas dearbhán tugtha isteach ag **an gCróit**, dearbhán a úsáidtear chun rannpháirtíocht i gclár oideachais lena bhforbraítear scileanna glasa agus digiteacha a mhaoiniú. Tá 25 chlár oideachais ar a laghad i gceist. Tá catalóg scileanna sa chóras lena ndéantar léarscáiliú ar scileanna atá ann cheana agus scileanna a theastaíonn i margadh an tsaothair, chomh maith le feidhmchlár TF chun dearbháin a bhainistiú agus a bhronnadh.

Téann córas dearbhán na Cróite chun tairbhe do dhaoine fostaithe agus do dhaoine dífhostaithe, agus díreann go háirithe ar ghrúpaí leochaileacha (daoine atá dífhostaithe go fadtéarmach, daoine neamhghníomhacha nó daoine óga nach bhfuil san oideachas, san oiliúint ná san fhostaíocht (NEETanna)).

- Tá beart curtha chun feidhme ag **an Ostair** arb é is aidhm dó tacaíocht spriocdhírthe a sholáthar chun iliomad bacainní atá roimh dhaoine dífhostaithe go fadtéarmach a thabhairt ar ais chuig an margadh saothair. Táthar ag súil go gcuideoidh an tacaíocht chomhordaithe le haghaidh a thabhairt ar na bacainní iomadúla sin agus rochtain ar cháilíocht agus ar oiliúint a éascú.
- Tá athchóiriú ar an margadh saothair curtha chun feidhme ag **an Spáinn** chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna struchtúracha seanbhunaithe amhail déacht agus ráta ard fostaíochta sealadaí. Ag an am céanna, tá an creat dlíthiúil curtha in oiriúint chun gur féidir le gnólachtaí oiriúnú do shuaitheadh ar bhealach níos solúbtha. Déileáladh i

gceann de phríomhghnéithe an athchóirithe le roghchlár an chonartha oibre, trí roinnt foirmeacha a laghdú go dtí trí chineál amháin agus an rogha réamhshocraithe a dhéanamh de chonarthaí neamhiata.

Bonneagar agus seirbhísí críochacha, forbairt limistéar tuaithe agus iargúlta (lena n-áirítear oileáin)

Dírítear líon suntasach athchóirithe agus infheistíochtaí ar fheabhas a chur ar an mbonneagar críochach agus ar na seirbhísí ar an leibhéal áitiúil agus an deighilt idir limistéir uirbeacha, limistéir thuaithe agus limistéir iargúlta a dhúnadh. Cuirtear borradh faoin ngeilleagar áitiúil leo, méadaítear siad an t-iomaíochas réigiúnach agus náisiúnta leo, agus bíonn tionchar dearfach díreach acu ar cháilíocht an ghnáthshaoil. Baineann go leor de na hathchóirithe agus de na hinfeistíochtaí le cur chun cinn agus feabhsú na soghluaisteachta inbhuanaithe agus an iompair inbhuanaithe, go príomha, nua-chóiriú a dhéanamh ar iarnróid agus ar chalafoirt, agus ar thionscadail soghluaisteachta inbhuanaithe eile, amhail chun seirbhísí iompair phoiblí a fhorbairt agus lánaí rothaíochta a thógáil. Áirítear sna pleananna téarnaimh agus athléimneachta freisin roinnt beart chun úsáid acmhainní nádúrtha a fheabhsú agus an comhshaol a chaomhnú ar an leibhéal áitiúil. Cumhdaítear leis sin athchóirithe agus infheistíochtaí chun feabhas a chur ar bhainistiú dramhaíola agus fuíolluisce, lena n-áirítear ar oileáin, chun córais chóireála uisce agus gréasáin uiscithe a leathnú, chun inbhuanaitheacht na hearnála talmhaíochta a mhéadú agus chun tacú le cuibhreannais a chruthú i limistéir thuaithe fheidhmiúla. Dírítear na bearta freisin ar chineálacha eile bonneagair chríochaigh agus seirbhísí críochacha, amhail cur in úsáid bonneagair leathanbhanda agus seirbhísí sóisialta agus bonneagair i limistéir iargúlta. Ina theannta sin, cuidíonn na hathchóirithe agus na hinfeistíochtaí le feidhmíocht an riaracháin phoiblí a fheabhsú ar an leibhéal áitiúil trí chumas na mbardas seirbhísí d'ardchaighdeán a sholáthar a neartú.

Baineann suim de thart ar EUR 151.2 billiún leis na bearta lena dtacaítear le bonneagar críochach agus seirbhísí críochacha, agus tá suim de thart ar EUR 16.0 billiún i gceist le bearta sonracha lena dtacaítear le limistéir thuaithe agus limistéir iargúlta a fhorbairt. Go dtí seo, comhlíonadh 124 gharsprioc agus sprioc a bhaineann leis an dá réimse beartais sin, lena n-áirítear 121 cheann ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF i mí an Mhárta 2022

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún an chomhtháthaithe shóisialta agus chríochaigh (na réimsí beartais maidir le ‘bonneagar agus seirbhísí críochacha’ agus maidir le ‘limistéir thuaithe agus limistéir iargúlta a fhorbairt’)

Athchóirithe:

- Threisigh **an Bhulgáir** rannpháirtíocht dhíreach an leibhéil réigiúnaigh agus áitiúil i mbainistiú chistí an Aontais trína ról i ndearadh agus i gcur chun feidhme straitéisí agus tionscadal críochach comhtháite a neartú.
- Chuir **an Chróit** feabhas ar na córais um athstruchtúru agus comhdhlúthú talún

talmhaíochta trí na nósanna imeachta comhdhlúthaithe a shimpliú agus trí fhaireachán leanúnach ar thalamh talmhaíochta a áirithiú. Cuireann sé sin le húsáid níos éifeachtúla a bhaint as talamh talmhaíochta, cuidíonn sé le caomhnú an chomhshaoil agus le feabhas a chur ar an saol i limistéir thuaithe.

- Chuir **an Iodáil** feabhas ar na nósanna imeachta chun meastóireacht a dhéanamh ar thionscadail in earnáil na gcóras iompair phoiblí áitiúil agus in earnáil an olliompair mhear trí na freagrachtaí as formheas tionscadal iompair phoiblí áitiúil a shainiú go soiléir agus an nós imeachta íocaíochta a shimpliú.
- Bhunaigh **an Spáinn** Institiúid an Chiste um Aistriú Cóir, atá freagrach as bearta a shainaithint agus a ghlacadh lena ráthaítear go gcaithfear go cothrom le hoibrithe agus le críocha a dtéann an t-aistriú i dtreo geilleagar ísealcharbóin i gcion orthu, rud a íoslaghdaíonn na tionchair dhiúltacha ar na críocha sin, agus a dhéanann deiseanna an phróisis aistrithe a bharrfheabhsú.

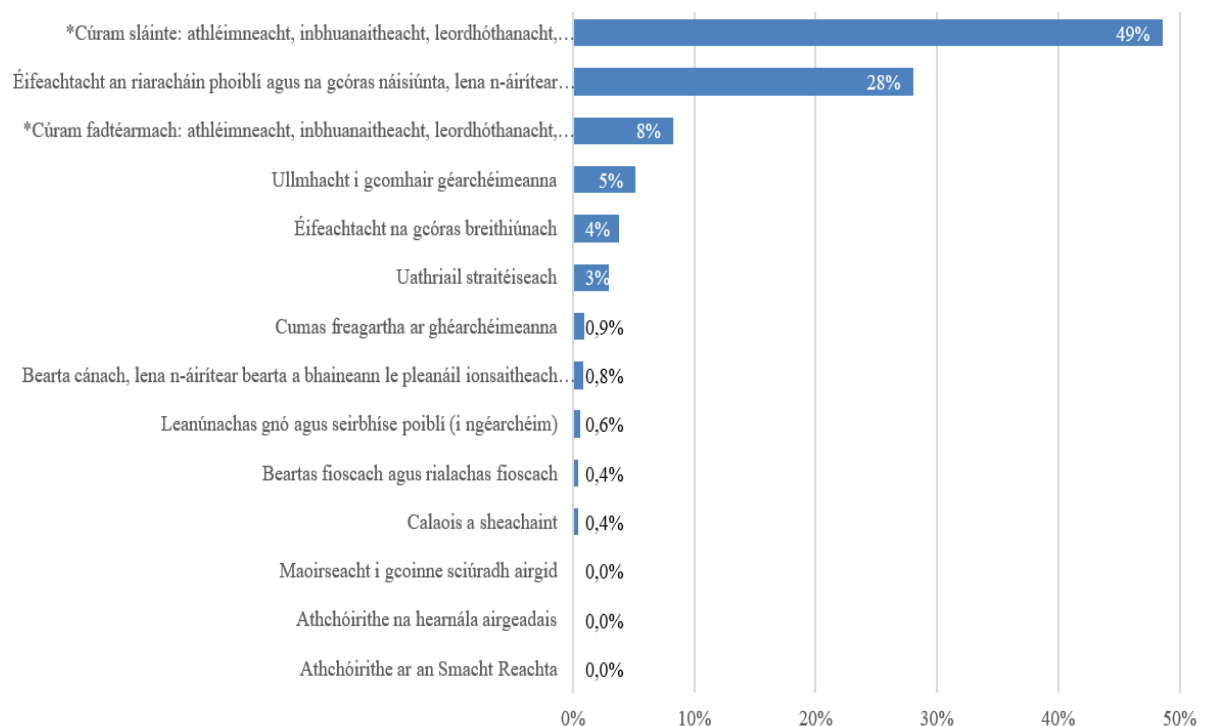
3.5. Rannchuidiú na Saoráide leis an tsláinte, agus le hathléimneacht eacnamaíoch, shóisialta, agus institiúideach, d’fhonn, inter alia, ullmhacht i gcomhair géarchéimeanna agus cumas freagartha i gcomhair géarchéimeanna a mhéadú (i.e. Colún 5)

Cuireann pleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát go mór leis an tsláinte, agus le hathléimneacht eacnamaíoch, shóisialta, agus institiúideach, d’fhonn, inter alia, ullmhacht i gcomhair géarchéimeanna agus cumas freagartha i gcomhair géarchéimeanna a mhéadú. Cuireann níos mó ná 1100 beart agus fobheart dar luach ar thart ar EUR 84.1 billiún, a áirítear sna 27 bplean téarnaimh agus athléimneachta, le colún beartais na sláinte, agus na hathléimneachta eacnamaíche, sóisialta agus institiúidí. Cumhdaítear leis na bearta sin réimsí beartais idir chúram sláinte agus cúram fadtéarmach agus éifeachtacht na gcóras breithiúnach agus mhaoirseacht frithsciúrtha airgid. Léirítear an miondealú ar an gcaiteachas ar fud na réimsí beartais éagsúla laistigh den cholún i bhFíor 24.⁵⁷

As na 705 gharsprioc agus sprioc a comhlíonadh go sásúil go dtí seo, cuireann 296 cinn le colún 5, lena n-áirítear 274 gharsprioc agus sprioc atá comhlíonta go sásúil ó bhí an 1 Márta 2022 ann. Tá an dul chun cinn is mó déanta i réimsí beartais éifeachtacht an riaracháin phoiblí agus na gcóras náisiúnta (141 gharsprioc agus sprioc atá comhlíonta i 95 bheart ó bhí an 1 Márta 2022 ann), i gcúram sláinte (40 G&S i 35 bheart), agus i gcosc ar chalaouis (36 G&S i 22 bheart) (Fíor 25).

⁵⁷ Tabhair do d’aire, le do thoil, i roinnt réimsí beartais (amhail Beartas fíoscach agus rialachas fíoscach nó athchóirithe ar an Smacht Reachta) gur athchóirithe den chuid is mó atá sna bearta ábhartha agus nach mbaineann aon chaiteachas leo

Fíor 24: Miondealú ar an gcaiteachas lena dtacaítear le sláinte agus le hathléimneacht de réir an réimse beartais

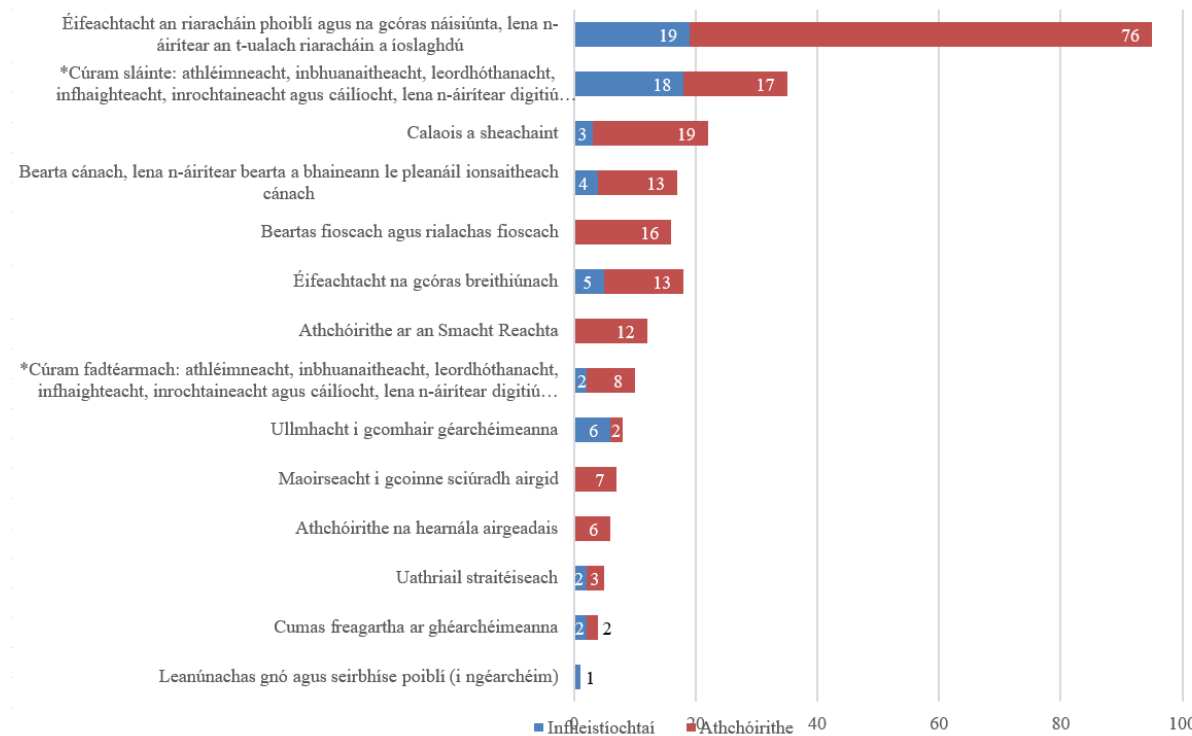
Nóta: Léirítear sa chairt seo miondealú ar an rannchuidiú measta leis an gcolún beartais de réir liosta de réimsí beartais a bhunaigh an Coimisiún Eorpach. Baineann an céatadán le cion foriomlán an phlean atá clibeáilte faoin gcolún beartais seo. Tá an mhodheolaíocht chun caiteachas sóisialta a thuirisciú, mar a shainmhínítear i Rialachán Tarmligthe (AE) 2021/2105, ailínithe go hiomlán agus comhtháite sa mhodheolaíocht chun caiteachas a thuirisciú faoi na sé cholún. Faoin gcolún sin, úsáidtear na réimsí beartais a bhfuil réiltín (*) ag baint leo chun tuairisciú a dhéanamh ar mhodheolaíocht an chaiteachais shóisialta.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

Cúram sláinte agus cúram fadtéarmach

Tá réimse leathan tionscadal infheistíochta agus athchóirithe i réimse na sláinte faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta á gcur chun feidhme, lena n-áirítear sa réimse cúraim phríomhúil, cúraim othar seachtrach, sláinte digití mar aon le bearta a dhírítear ar éifeachtúlacht chun rialachas, éifeachtacht costais, rochtain agus cáilíocht seirbhísí sláinte a fheabhsú. Le hathchóirithe sláinte le déanaí tugtar aghaidh ar dhúshlán a cruthaíodh de dheasca na paidéime, amhail feabhas a chur ar chumais sláinte poiblí. Aistríodh beartas i dtreo coisc freisin mar gheall ar an bpaindéim. Tá athchóirithe agus infheistíochtaí atá curtha in oiriúint go sonrach do chúram meabhairshláinte agus d’athchóiriú cuimsitheach ar straitéisí sláinte náisiúnta á ndéanamh ag roinnt Ballstát. Mar shampla, tá a gcórais sláinte á n-atheagrú ag an Iodáil, ag an Liotuáin agus ag an bPortaingéil chun feabhas a chur ar an rochtain ar chúram sláinte ar an leibhéal áitiúil agus tá an Laitvia, Lucsamburg, an Pholainn, Málta agus an Ísiltír ag féachaint leis an lucht saothair sláinte a neartú. Ar an iomlán, ar fud na 27 bplean téarnaimh agus athléimneachta náisiúnta, tá níos mó ná EUR 43.0 billiún (nó 8.7 % den tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta iomlán agus d’iasachtaí faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta) curtha ar leataobh do bhearta a bhaineann leis an gcúram sláinte. Tá thart ar aon trian den mhéid sin tiomnaithe d’infheistíochtaí agus d’athchóirithe chun digitíú na gcóras sláinte a spreagadh, rud a chuidíonn le hathléimneacht na gcóras sláinte a neartú.

Fíor 25: Líon na mbeart i gcolún 5 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais

Nóta: Tá an mhodheolaíocht chun caiteachas sóisialta a thuairisciú, mar a shainmhínítear i Rialachán Tarmlichte (AE) 2021/2105, ailínithe go hiomlán agus comhtháite sa mhodheolaíocht chun caiteachas a thuairisciú faoi na sé cholún. Faoi gcolún sin, úsáidtear na réimsí beartais a bhfuil réiltín (*) ag baint leo chun tuairisciú a dhéanamh ar mhodheolaíocht an chaiteachais shóisialta.

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Maoiníonn roinnt Ballstát athchóirithe agus infheistíochtaí cúraim fhadtéarmaigh faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Tá rochtain ar sheirbhísí cúraim fhadtéarmaigh ar ardchaighdeán atá inacmhainne tábhachtach maidir le haghaidh a thabhairt ar riachtanais chúraim an daonra atá ag dul in aois chomh maith le riachtanais chúraim daoine faoi mhíchumas. Tá an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta i gcomhréir leis na forbairtí leanúnacha maidir le beartas cúraim fhadtéarmaigh sa réimse, go háirithe an Straitéis Eorpach um Chúram, Colún Eorpach na gCeart Sóisialta, agus an Moladh ón gComhairle maidir le cúram fadtéarmach⁵⁸. Baineann na hathchóirithe le feabhas a chur ar dhreasachtaí le haghaidh cúram baile agus cúram pobalbhunaithe, lena n-áirítear trí sholáthar cúraim a dhí-institiúidiú. Ar an iomlán, leithdháiltear EUR 7.3 billiún ar an iomlán ar 18 mBallstát le haghaidh 52 bheart (nó fobheart) ar an iomlán (22 athchóiriú agus 30 infheistíocht).

Go dtí seo, comhlíonadh 50 garsprioc agus sprioc a bhaineann le réimsí beartais an chúraim sláinte agus an chúraim fhadtéarmaigh ó bhí an 1 Márta 2022 ann.

⁵⁸ Moladh ón gComhairle an 8 Nollaig 2022 maidir le rochtain ar chúram fadtéarmach inacmhainne ar ardchaighdeán 2022/C 476/01.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún na sláinte, agus faoi cholún na hathléimneachta eacnamaíche, sóisialta agus institiúidí (réimsí beartais ‘cúram sláinte’ agus ‘cúram fadtéarmach’)

Athchóirithe:

- Ghlac **an Bhulgáir** an Straitéis Náisiúnta um Mheabhairshláinte Shaoránaigh Phoblacht na Bulgáire 2021-2030 agus plean gníomhaíochta maidir le cur chun feidhme na straitéise. Tá an chéim sin ina cuid d’athchóiriú arb é is aidhm di bonn taca straitéiseach a chur faoi infheistíochtaí agus athchóirithe amach anseo i réimse an chúraim sláinte trí mholtaí agus gníomhaíochtaí ábhartha a shainaithint. Dá réir sin, áirítear san athchóiriú roinnt straitéisí agus pleananna a ghlacadh, lena gcumhdaítear réimsí cúraim sláinte ábhartha.
- D’fhormheas **an tSeicia** an Clár Náisiúnta Oinceolaíochta 2022-2030 i gcomhairle le príomhghníomhaithe agus le príomhpháirtithe leasmhara agus chuir sí an Chomhairle Náisiúnta chun an clár a Chur chun Feidhme ar bun. Tá an garsprioc nasctha leis an athchóiriú arb é is mar aidhm di athléimneacht an chórais le haghaidh cosc agus cúram ailse sa tSeicia a mhéadú, rud a thagann leis na tosaíochtaí a leagtar amach i bPlean Sáraithe Ailse na hEorpa.
- D’eisigh **an Danmhairg** tuarascáil ar an measúnú a rinne Gníomhaireacht Leigheasra na Danmhairge ar stoic drugaí criticiúla. Baineann an garsprioc sin leis an mbeart arb é is aidhm dó stoc na ndrugáí criticiúla in earnáil sláinte thánaisteach na Danmhairge a choinneáil agus a áirithiú, rud a sheachnóidh cásanna criticiúla ina bhfuil ganntanas drugaí tábhachtacha. Bhain an Danmhairg garsprioc eile amach freisin trí mheastóireacht a ullmhú faoi réitigh teilileighis ar imní sláinte a bhaineann le paindéim COVID-19 chun úsáid teilileighis agus rannpháirtíocht othar a fhorbairt agus a mhéadú a thuilleadh. Tá an garsprioc ina cuid de bheart arb é is aidhm dó réitigh dhigiteacha nua a fhorbairt agus úsáid fhorleathan teicneolaíochtaí digiteacha, rannpháirtíocht othar agus an teilileigheas a chothú.
- San **Iodáil**, tháinig reachtaíocht i bhfeidhm lena bhforáiltear do shamhail eagraíochtúil nua de líonra cúnaimh um chúram sláinte críochach a shainiú. Tá an garsprioc sin nasctha le hathchóiriú lena mbunaítear samhail nua cúnaimh um chúram sláinte críochach agus lena gcruthaítear struchtúr institiúideach nua um chosc Sláinte-Comhshaoil-Aeráide.
- D’áirithigh **an Phortaingéil** teacht i bhfeidhm na Forairthne Meabhairshláinte nua, ina leagtar amach na treoiphriomsabail maidir le seirbhísí cúraim meabhairshláinte a eagrú, a bhainistiú agus a mheas. Tá an garsprioc sin ar cheann de phríomhchrainn taca an athchóirithe meabhairshláinte arb é is aidhm dó feabhas a chur ar bhainistiú na meabhairshláinte sa Phortaingéil trí chreatchoinníollacha níos fabhraí a chruthú maidir le dí-institiúidiú othar a bhfuil meabhairghalar orthu, leathnú seirbhísí cúraim leanúnaigh áitiúla agus comhtháite i réimse na meabhairshláinte, eagrú seirbhísí

síciatracha fóirínseacha, agus cur chun feidhme pleananna sláinte réigiúnacha maidir le néaltrú.

Infheistíocht

- Ghlac agus d'fhoilsigh **an Ostair** na treoirlínte maoiniúcháin chun aonaid cúraim sláinte phríomhúil nua a bhunú agus le haghaidh tionscadal lena bhfeabhsaítear na haonaid cúraim sláinte phríomhúil atá ann cheana féin. Tá an chéim sin ina cuid den infheistíocht arb é is aidhm di inbhuanaitheacht agus athléimneacht i gcúram sláinte poiblí a fheabhsú trí shláinte phoiblí agus cúram sláinte príomhúil a neartú.

Athléimneacht institiúideach

Tá cur chun feidhme na mbeart lena bhfeabhsaítear athléimneacht institiúideach ar siúl freisin. Ghlac roinnt Ballstát athchóirithe suntasacha ar an smacht reachta, mar shampla, feabhas a chur ar cháilíocht an phróisis reachtaigh nó neamhspleáchas na mbreithiúna a neartú. Tá dul chun cinn suntasach déanta freisin maidir le héifeachtúlacht córas breithiúnach a threisiú, le bearta tiomnaithe idir athruithe eagraíochtúla ar imeachtaí agus athchóiriú struchtúr na gcúirteanna. Mar gheall ar iarrachtaí na mBallstát freisin bhíothas ábalta dlús a chur leis an gcomhrac i gcoinne an éillithe agus an mhaoirseacht frithsciúrtha airgid a fheabhsú, go háirithe trí dhoiciméid bheartais náisiúnta a ghlacadh amhail pleananna gníomhaíochta agus straitéisí.

Tá go leor beart curtha chun feidhme cheana féin arb é is aidhm dóibh riaracháin phoiblí nua-aimseartha agus lúfara a bhaint amach a fhreastalaíonn ar shaoránaigh agus ar ghnólachtaí an Aontais. Tá na bearta sin ó infheistíochtaí a dhírítear ar an bhfaireachán ar chur chun feidhme, iniúchadh agus rialú na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus na hathchóirithe atá ceaptha chun riarachán poiblí a shimpliú agus chun fáil réidh le bacainní riaracháin. Tá roinnt beart um dhigitiú riaracháin phoiblí á ndéanamh, mar shampla i Lucsamburg agus sa Chróit. Dhírigh roinnt Ballstát ar chumais na státseirbhíse, agus níos beaichte, ar chórais earcaíochta níos trédhearcaí agus ar an bhfostaíocht shealadach sa riarachán poiblí a laghdú.

Tá formhór na mbeart ullmhachta agus freagartha i gcomhair géarchéimeanna a cuireadh chun feidhme cheana féin faoi sprioc na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta dírithe ar an oiriúnú don athrú aeráide, ar an gcúram sláinte agus ar an teicneolaíocht dhigiteach. Tá bearta á ndéanamh atá dírithe ar bhonneagair chriticiúla dhigiteacha a bheidh éifeachtúil, slán agus comhroinnte, lena n-áirítear córas cumarsáide soghluaiste slán d'fhostaithe an rialtais. Tá iarrachtaí suntasacha déanta i mbainistíocht na bhforaoisí agus i ndóiteáin foraoise a chosc agus a dtionchar a laghdú. Maidir leis an gcúram sláinte, cé go bhfuil cur chun feidhme na mbeart gaolmhar ar siúl i gcónaí, tá méadú tagtha ar ghlacadh teilileighis, rud a chuidíonn leis an gcur isteach ar sholáthar na seirbhíse sláinte de bharr ghéarchéim COVID-19 a mhaolú.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún na sláinte, agus faoi cholún na hathléimneachta eacnamaíche, sóisialta agus institiúidí (réimse beartais ‘éifeachtacht an riaracháin poiblí’)

Athchóirithe:

- Tá Digitalisation Fund Act [an Gníomh um an gCiste don Digitiú] tagtha i bhfeidhm san **Ostair**. Leis an nGníomh cuirtear dlús le digitiú an riaracháin chónaidhme, rud a chuirfidh feabhas ar sheirbhísí do shaoránaigh agus do ghnólachtaí.
- Ghlac **an Bhulgáir** Treochlár chun breithiúnais ón gCúirt Eorpach um Chearta an Duine a chur chun feidhme.
- Ghlac **an Chróit** straitéis nua in aghaidh an éillithe do 2021-2030. Is é an aidhm an creat institiúideach agus normatach don chomhrac i gcoinne an éillithe a neartú, feabhas a chur ar thrédhearcacht agus ar oscailteacht obair na n-údarás poiblí, sláine agus córais bainistíochta coinbhleachta leasa a neartú, feabhas a chur ar acmhainneacht frithéillithe sa chóras soláthair poiblí agus feasacht an phobail a mhúscailt maidir leis an dochar a dhéantar mar gheall ar fhrith-éilliú, an gá le neamhrialtachtaí a thuairisciú agus thrédhearcacht a fheabhsú.
- Tháinig dlí chun sceithirí a chosaint a thuairiscíonn calaois agus éilliú ó smachtbhannaí inmheánacha i bhfeidhm sa **Chipir**. Mar aon le teacht i bhfeidhm an dlí lena mbunaítear an tÚdarás Neamhspleách i gcoinne an Éillithe agus le teacht i bhfeidhm an dlí maidir le Trédhearcacht i gCinnteoireacht agus in Ábhair Ghaolmhara, soláthraítear comhleanúnachas níos mó sa chomhrac i gcoinne an éillithe leis.
- Sheol **an Ghréig** tabhairt isteach an chórais pá atá bunaithe ar fheidhmíocht sa riarachán poiblí tríd an reachtaíocht phríomha a ghlacadh don chéim phiólótach.
- Tá neamhspleáchas a bhreithiúna neartaithe ag **Málta** trí athchóiriú a dhéanamh ar an modh chun breithiúna agus giúistísí a cheapadh agus a dhífhostú. Ina theannta sin, tá an Coiste um Cheapacháin Bhreithiúnacha anois le bheith comhdhéanta den chuid is mó de chomhaltaí na mbreithiúna chun na rioscaí a bhaineann le cur isteach polaitiúil a laghdú. Ní mór glaonna poiblí a eisiúint anois d’fholúntais laistigh de na breithiúna lena méadófar an thrédhearcacht sa phróiseas ceapacháin.

Athraíodh Comhdhéanamh an Choiste um Cheapacháin Bhreithiúnacha i Málta

Cóipcheart: Rialtas Mhála

- Tá sraith chuimsitheach de bhearta frith-éillithe curtha chun feidhme ag **Málta** freisin, lena n-áirítear foilsíú Straitéis Náisiúnta in aghaidh na Calaoise agus an Éillithe agus neartú reachtúil a dheonú don Bhuan-Choimisiún in aghaidh an Éillithe lena áirithiú go dtarchuirfear a thuarascálacha go díreach chuig an Ard-Aighne.
- D'atheagraigh **an tSlóvaic** a léarscáil bhreithiúnach, lena sainítear córas nua cúirteanna. Is é is aidhm don athchóiriú na cláir oibre chúirte éagsúla agus a suíomh fisiciúil a eagrú agus a struchtúrú ar bhealach níos fearr, chomh maith le leithdháileadh (ath-leithdháileadh) breithiúna ar chláir oibre agus ar cheantair chúirte, rud a chruthóidh scóip le haghaidh cinntí cúirte níos éifeachtaí agus níos tapúla.

Athléimneacht fhioscach agus cánachas fioscach

Tá bearta tábhachtacha curtha chun feidhme cheana féin ag roinnt Ballstát faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta chun feabhas a chur ar an mbainistíocht airgeadais phoiblí, ar thaobh an ioncaim agus ar thaobh an chaiteachais araon. Is é is aidhm do go leor beart feabhas a chur ar bhailiú cánach agus imghabháil cánach a dhíspreagadh, lena n-áirítear trí dhigitiú idirbheart, bailiú cánach agus roghnú le haghaidh iniúchtaí a chothú. Táthar ag súil go dtacóidh na bearta sin le hioncam náisiúnta, go rachfar i ngleic leis an scáthgheilleagar leo agus go laghdófar na costais um chomhlíonadh do cháiníocóirí leo. Sheol roinnt Ballstát athchóirithe cuimsitheacha ar a gcórais chánach freisin, arb é is aidhm dóibh tacú le fás eacnamaíoch agus cothroime a fheabhsú. Maidir le caiteachas poiblí, glacadh roinnt céimeanna i roinnt Ballstát chun athbhreithnithe caiteachais a sheoladh, iad a chomhtháthú sa phróiseas buiséadach náisiúnta, nó, i gcás ina ndearnadh é sin cheana féin, feabhas a chur ar a ndearadh agus a rialachas a neartú. Tá bearta déanta ag roinnt Ballstát freisin arb é is aidhm dóibh feabhas a chur ar bhainistíocht fiontar faoi úinéireacht an stáit, feabhas a chur ar uirlisí réamhaisnéise buiséid agus an creat cuntasáiochta a bheachtú.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi cholún na sláinte, agus faoi cholún na hathléimneachta eacnamaíche, sóisialta agus institiúidí (réimsí beartais maidir le ‘beartas fioscach agus rialachas fioscach’ agus ‘bearta cánach’)

Athchóirithe:

- Tá sraith chuimsitheach beart curtha chun feidhme ag **an Iodáil** in aghaidh imghabháil cánach, arb é is aidhm dóibh comhlíonadh a spreagadh agus rialuithe a fheabhsú. Rinneadh scagadh ar spriocdhírú na n-iniúchtaí cánach a bhí le teicnící meaisínfhoghlama agus le tacair sonraí idirnasctha, lena n-áirítear sonraí corparáideacha maidir le hidirbhearta leictreonacha anois freisin. Rinne an Iodáil úsáid éigeantach an tsonraisc leictreonaigh a leathnú chuig earnálacha a bhí díolmhaithe roimhe seo, spreag sí íocaíochtaí leictreonacha a thuilleadh agus chuir sí feabhas ar chrannchur na bhfáltas chun an sonrascadh a fhágtar ar lár a dhíspreagadh.
- Tá aonad buan bunaithe ag **an Spáinn** laistigh den Údarás Neamhspleách um Fhreagracht Fhioscach (AIREF) chun athbhreithnithe caiteachais a dhéanamh agus d’athraigh sí struchtúr eagraíochtúil na hAireachta Airgeadais chun obair leantach chórasach a dhéanamh ar mholtaí na n-athbhreithnithe caiteachais. Féachtar leis na hathchóirithe sin cáilíocht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú. Rinne an Spáinn athbhreithniú freisin ar an Dlí in aghaidh Imghabháil Cánach agus Calaoise agus nuashonraigh sí liosta na Spáinne de dhlínsí neamh-chomhoibríocha i gcúrsaí cánach. Is é is aidhm do na bearta sin comhlíonadh cánach níos airde a bhaint amach agus an córas cánach a dhéanamh níos cothroime.

Infheistíochtaí:

- Chuir **an Rómáin** infheistíocht chun feidhme arb é is aidhm di feabhas a chur ar riarachán cánach trí bhainistiú riosca comhtháite a chur chun feidhme. Meastar go mbeidh tionchar ag an infheistíocht ar an leibhéal comhlíontachta cánach agus gnóthaithe ioncaim buiséid, rud a áiríteoidh timpeallacht iomaíoch margaidh agus a mhéadóidh éifeachtúlacht an bhailithe cánach. Beartaítear leis an mbeart sonrath sin go bhfuil 150,000 scipéad ar a laghad nasctha le córas leictreonach na Gníomhaireachta Náisiúnta um Riarachán Fioscach. Leis an nasc iomlán, tabharfar aghaidh go háirithe ar chalaíocht i réimse na trádála agus cuideofar leis an mbearna CBL a laghdú.

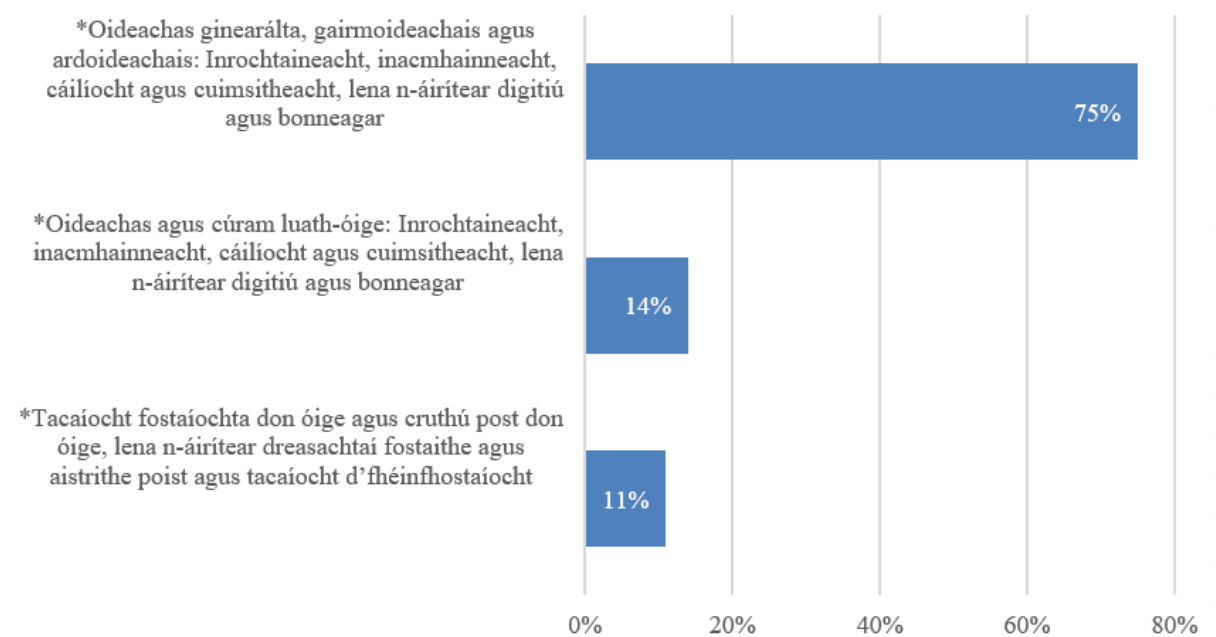
3.6. Rannhuidiú na Saoráide le beartais don chéad ghlúin eile, do leanaí agus don óige, amhail oideachas agus scileanna (i.e. Colún 6)

Dírítear bearta faoi na beartais don chéad ghlúin eile, do leanaí agus don óige go príomha ar oideachas, oiliúint, oideachas agus cúram na luathóige chomh maith le bearta chun tacú le fostaíocht don aos óg. Tacaíonn na 27 bplean téarnaimh agus athléimneachta arna nglacadh ag an gComhairle le colún 6 le thart ar EUR 54.9 billiún.

Cuireann thart ar thrí cheathrú den chaiteachas iomlán a bhaineann le colún a sé leis an oideachas ginearálta, leis an ngairmoideachas agus leis an ardoideachas. Tá an 25 % eile roinnte beagnach go cothrom idir oideachas agus cúram na luathóige, agus tacaíocht fostaíochta don aos óg. Léirítear miondealú an chaiteachais laistigh den cholún i bhFíor 26.

As na 705 gharsprioc agus sprioc a comhlíonadh go sásúil go dtí seo, cuireann 64 cinn le colún 6, lena n-áirítear 61 gharsprioc agus sprioc atá comhlíonta go sásúil ó bhí an 1 Márta 2022 ann. Comhlíonadh 56 gharsprioc agus sprioc i 45 bheart i réimse beartais an oideachais ghinearálta, na gairmoideachais agus an ardoideachais ó bhí an 1 Márta 2022 ann (Fíor 27). Baineann na garspriocanna agus na spriocanna i gcolún 6 le bearta lena gcothaítear cáilíocht, lena bhfeabhsaítear rochtain agus cuimsitheacht na gcóras oideachais, lena neartaítear beartais ghníomhacha mhargadh an tsaothair, lena dtacaítear leis an aistriú digiteach san oideachas, lena gcuirtear oiliúint agus tacaíocht ar fáil do mhúinteoirí, lena gcuirtear nuachóiriú na gairmoiliúna chun cinn, chomh maith le tacaíocht a sholáthar don ardoideachas agus don chomhar leis an riarachán poiblí agus le gnólachtaí.

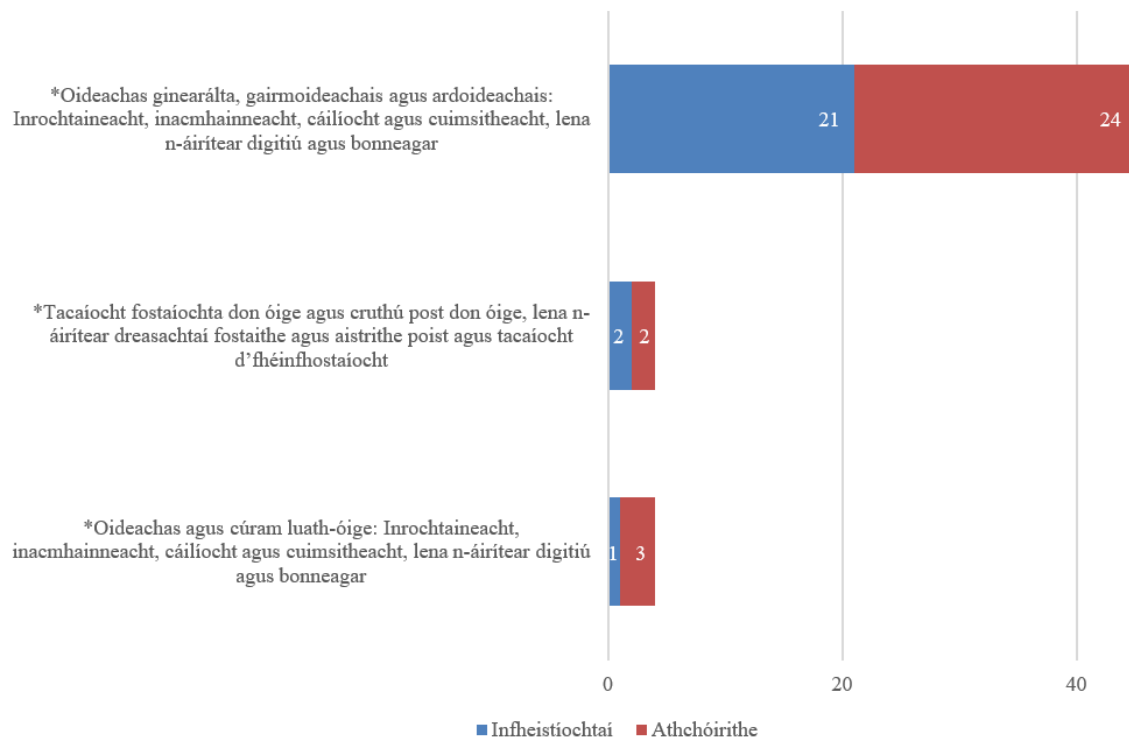
Fíor 26: Miondealú ar an gcaiteachas lena dtacaítear le beartais don chéad ghlúin eile, de réir an réimse beartais

Nóta: Léirítear sa chairt seo miondealú ar an rannchuidiú measta leis an gcolún beartais de réir liosta de réimsí beartais a bhunaigh an Coimisiún Eorpach. Baineann an céatadán le cion foriomlán an phlean atá clibeáilte faoin gcolún beartais seo. Tá an mhodheolaíocht chun caiteachas sóisialta a thuairisciú, mar a shainmhínítear i Rialachán Tarmligthe (AE) 2021/2105, ailínithe go hiomlán agus comhtháite sa mhodheolaíocht chun caiteachas a thuairisciú faoi na sé cholún. Faoin gcolún sin, úsáidtear na réimsí beartais a bhfuil réiltín (*) ag baint leo chun tuairisciú a dhéanamh ar mhodheolaíocht an chaiteachais shóisialta.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta.

Fíor 27: Líon na mbeart i gcolún 6 a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta go sásúil ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF, de réir an réimse beartais

Nóta: Tá an mhodheolaíocht chun caiteachas sóisialta a thuairisciú, mar a shainmhínítear i Rialachán Tarmligthe (AE) 2021/2105, ailínithe go hiomlán agus comhtháite sa mhodheolaíocht chun caiteachas a thuairisciú faoi na sé cholún. Faoin gcolún sin, úsáidtear na réimsí beartais a bhfuil réiltín (*) ag baint leo chun tuairisciú a dhéanamh ar mhodheolaíocht an chaiteachais shóisialta.

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Oideachas Ginearálta, Gairmoideachais, Agus Ardoideachais: Inrochtaineacht, Inacmhainneacht, Cáilíocht agus Cuimsitheacht, lena n-áirítear Digitiú agus Bonneagar

Le hinfheistíochtaí agus athchóirithe ar mó san iomlán iad ná EUR 43.2 billiún in oideachas ginearálta scoile tacófar le feabhsuithe ar cháilíocht agus ar chuimsitheacht. Tairgfídh roinnt Ballstát tacaíocht shaincheaptha aonair do scoileanna agus do scoláirí atá faoi mhíbhuntáiste, lena n-áirítear meantóireacht, lena n-áirítear d'fhonn dul i ngleic le bearnaí foghlama agus luathfhágáil scoile a chosc. Áirítear le bearta eile infheistíochtaí eile chun líon na n-uaireanta teagaisc a mhéadú agus scolaíocht lae a éascú. Tugtar aghaidh i roinnt beart ar shaincheisteanna amhail athchóirithe curaclaim a chur chun feidhme, sásraí earcaíochta múinteoirí a athchóiriú, feabhas a chur ar oideachas leanaí ag a bhfuil riachtanais speisialta, tacú le scoláirí lagchumasacha, feabhas a chur ar mheastóireacht sheachtrach ar scoileanna nó tacú le bearta dídheighilte.

Tá sé beartaithe ag formhór na dtíortha infheistíocht a dhéanamh i mbonneagar digiteach agus nascacht scoileanna, agus béim á leagan go minic ar scoileanna faoi mhíbhuntáiste agus scoileanna tuaithe. I measc na n-infheistíochtaí sin, déanfar timpeallachtaí foghlama solúbtha nasctha de sheomraí ranga agus cuirfear gléasanna digiteacha ar fáil d'fhoghlaimoirí agus do mhúinteoirí chun an bhearna dhigiteach a laghdú. Feabhsófar inniúlachtaí digiteacha na ndaltaí trí churaclaim scoile a oiriúnú agus acmhainní digiteacha agus inneachar digiteach a fhorbairt. Cuireann go leor de na Ballstáit oiliúint múinteoirí maidir leis an oideachas digiteach san áireamh ina bpleananna.

Bainfidh roinnt Ballstát úsáid as an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta chun tacú le haistriú a n-ardoideachais le réimse leathan beart. I measc na mbeart tá cláir staidéir a nuachóiriú, áiteanna staidéir a leathnú, cúrsaí staidéir nua a sheoladh, samhlacha um maoiniú san ardoideachas a athbhreithniú, sásraí maidir le dearbhú cáilíochta agus rialachas a fhorbairt, córais maidir le rianú céimithe a thabhairt isteach, agus an t-ardoideachas a idirnáisiúnú. Ina theannta sin, maoineoidh roinnt Ballstát, amhail an Bheilg, an Bhulgáir, an Chróit, an Spáinn, an Fhrainc, Éire, an Pholainn, an Phortaingéil, an Rómáin, an Fhionlainn agus an tSualainn, feabhas ar an rochtain ar an ardoideachas.

Oideachas agus Cúram na Luathóige: Inrochtaineacht, Inacmhainneacht, Cáilíocht agus Cuimsitheacht, lena n-áirítear Digitiú agus Bonneagar

Maidir le hinfeistíochtaí agus athchóirithe a bhfuil níos mó ná EUR 8 mbilliún i gceist leo maidir le hoideachas agus cúram luath-óige cuimsitheach ardchaighdeáin, táthar ag súil go méadófar na rátaí rannpháirtíochta, go háirithe i measc grúpaí faoi mhíbhuntáiste, agus ar an dóigh sin go laghdófar neamhionannais agus go gcuirfear le cur chun feidhme na Ráthaíochta Eorpaí do Leanai⁵⁹. I measc níos mó ná leath de na Ballstáit bhí bearta chun feabhas a chur ar rochtain ar oideachas agus ar chúram na luath-óige (ECEC) trína acmhainní, a chuimsitheacht agus/nó a cháilíocht a mhéadú. Éascaítear le soláthar ardchaighdeáin, inacmhainne oideachas agus chúram na luath-óige, ar an lámh amháin, comhdheiseanna do gach leanbh beag beann ar a gcúlra socheacnamaíoch, agus, ar an lámh eile, comhtháthú cúramóirí sa mhargadh saothair, mná den chuid is mó, rud a laghdaíonn an riosca bochtaineachta nó eisiaimh shóisialta. Baineann athchóirithe le hinfeistíochtaí i dtógáil agus in athchóiriú bonneagair go minic. Mar shampla, tá sé beartaithe ag tíortha aois an oideachais éigeantaigh réamhscoile a ísliú, teidlíocht dhlíthiúil i gcomhair áite a thabhairt isteach, athbhreithniú a dhéanamh ar an tsamhail um maoiniú, táillí oideachas agus chúram na luath-óige a laghdú, feabhas a chur ar dhiagnóis luath agus ar thacaíocht do leanai faoi mhíchumas, athbhreithniú a dhéanamh ar an gcóras earcaíochta d'fhoireann oideachas agus chúram na luath-óige, agus an creat dlíthiúil a ghlacadh maidir le rochtain ar oiliúint agus ar dheiseanna chun baill foirne a ghairmiú a thuilleadh a éascú.

Tacaíocht Fostaíochta don Óige agus Cruthú Post don Óige, lena n-áirítear Dreasachtaí Fostaithe agus Aistrithe Poist agus Tacaíocht d'fhéinfhostaíocht

⁵⁹ Moladh (AE) 2021/1004 ón gComhairle.

Cuimsítear i mbearta chun tacú leis an bhfostaíocht don aos óg fóirdheontais i gcomhair cúrsaí oiliúna, infheistíochtaí chun seirbhísí fostaíochta poiblí a chur in oiriúint do dhaoine óga, cóitseáil don aos óg agus treoir aonair i dtreo fostaíochta agus neamhspleáchais a threisiú, agus scéimeanna chun an earnáil phríobháideach a dhreasú chun daoine óga a fhostú, arb ionann é sin agus thart ar EUR 6.1 billiún.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta faoi na beartais do cholún na chéad ghlúine eile

Athchóirithe:

- Comhlíon **an Bhulgáir** trí garsprioc arb é is aidhm dóibh feabhas a chur ar éifeachtacht an chórais oideachais ar gach leibhéal – oideachas réamhscoile, an scoile agus ardoideachas. Áirítear orthu sin leasuithe ar an Acht um Oideachas Réamhscoile agus Scoile agus ar reachtaíocht thánaisteach ghaolmhar, lena n-áirítear oideachas réamhscoile a dhéanamh éigeantach ó cheithre bliana d’aois, leasuithe ar an Acht Ardoideachais chun córas creidiúnaithe athbhreithnithe a thabhairt isteach d’institiúidí ardoideachais, agus glacadh le Léarscáil Náisiúnta Ardoideachais.

Tá éifeachtacht a chórais scoile feabhsaithe ag an mBulgáir

- Bhain **an tSeicia** roinnt garspriocanna agus spriocanna amach i réimse an oideachais. Rinneadh athchóiriú le hathbhreithniú ar churaclaim na mbunscoileanna, na meánscoileanna íochtaracha agus na meánscoileanna uachtaracha d’fhonn litearthacht dhigiteach agus ardscileanna TF a chur chun cinn amhail próiseáil agus samhaltú sonraí, códú agus ríomhchlárú, róbataic, agus réaltacht fhíorúil/mhéadaithe. Thairis sin, roghnaíodh 20 ollscoil ar a laghad as tacú lena bhforbairt ar chlár staidéir nua a dhírítear ar uas-sciliú agus ar athsciliú.
- Tháinig an t-athchóiriú ar ghairm na múinteoireachta i bhfeidhm **san Iodáil**. Tá ceithre phointe san athchóiriú: i) na nósanna imeachta iomaíochta poiblí a fheabhsú agus a shimpliú; ii) an cháilíocht is gá chun rochtain a fháil ar ghairm na múinteoireachta a

neartú; iii) creat soghluaisteachta múinteoirí níos éifeachtaí a chur ar bun ar mhaithe le leanúnachas teagaisc; agus iv) dul chun cinn gairme a leagan síos a bhaineann leis an meastóireacht feidhmíochta agus leis an bhforbairt ghairmiúil leanúnach.

Infheistíochtaí:

- Sholáthair **an tSeicia** 74,000 gléas digiteach (táibléid, ríomhairí glúine, fóin phóca, etc.) do 4,102 bunscoil agus meánscoil don chianfhoghlaim.

3.7. An méid a chuireann an tSaoráid le beartas sóisialta, lena n-áirítear comhionannas inscne chomh maith le leanaí agus an óige

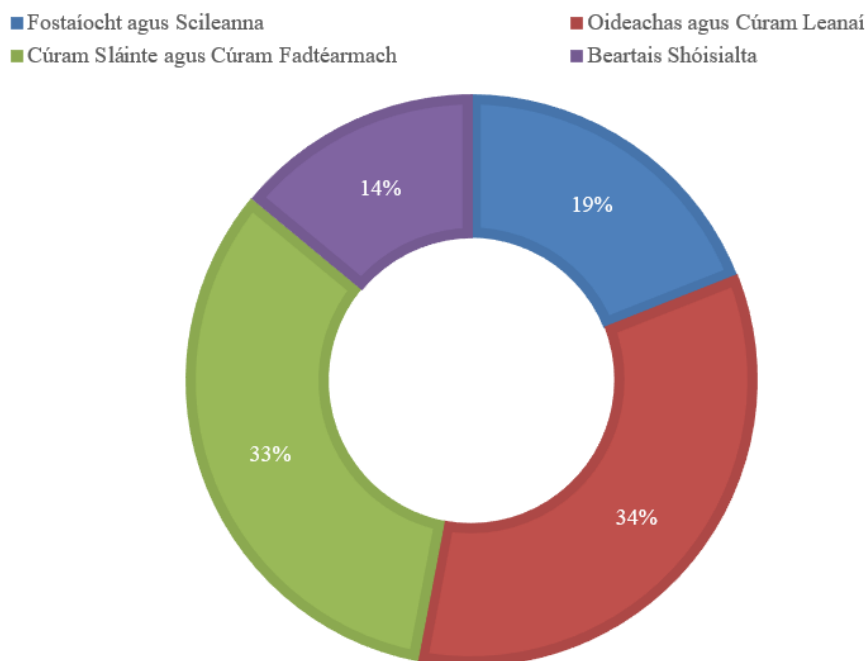
Beartas sóisialta

Tá líon suntasach beart curtha san áireamh ag na Ballstáit ina bpleananna téarnaimh agus athléimneachta lena gcothaítear beartas sóisialta, lena n-áirítear beartas a bhaineann le comhionannas inscne chomh maith le leanaí agus an óige, rud a thacaíonn le cur chun feidhme Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. As na 2042 gharisprioc agus na sprioc lena gcothaítear beartas sóisialta, comhlíonadh 213 gharisprioc nó sprioc, lena n-áirítear 199 atá comhlíonta ó bhí 1 Márta 2022 ann (féach roinn 3.4, 3.5 agus 3.6 le haghaidh anailís spriocdhírithé ar bhearta a chuireann le fostaíocht agus le scileanna, le hoideachas agus le hoideachas agus cúram na luath-óige, le cúram sláinte agus cúram fadtéarmach chomh maith le beartais shóisialta).

Cuireann thart ar EUR 139.8 billiún san iomlán arna leithdháileadh ag na Ballstáit le caiteachas sóisialta⁶⁰, arb ionann é agus thart ar 28 % den chaiteachas measta iomlán. Tá thart ar aon trian den mhéid sin tiomnaithe do chaiteachas ar oideachas agus ar oideachas agus cúram na luath-óige, aon trian eile ar chúram sláinte agus cúram fadtéarmach, agus tá an chuid eile roinnte idir caiteachas ar fhostaíocht agus ar scileanna, agus beartais shóisialta (Fíor 28).

⁶⁰ I bhfianaise a thábhachtaí atá an caiteachas sóisialta i ndiaidh phaindéim COVID, cumhachtaíodh an Coimisiún le Rialachán RRF chun gníomh tarmiligthe a ghlacadh lena mbunaítear modheolaíocht chun tuairisciú a dhéanamh ar chaiteachas sóisialta, lena n-áirítear ar leanaí agus an óige, faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (Airteagal 29(4)b). Sa mhodheolaíocht arna glacadh ag an gCoimisiún déantar an caiteachas uile arna mhaoiniú ón tSaoráid a bhaineann le hathchóirithe agus infheistíochtaí a aicmiú i naoi réimse beartais leathana, agus déantar iad a chomhiomlánú ansin i gceithre chatagóir shóisialta: (1) fostaíocht agus scileanna, 2) oideachas agus cúram leanaí, 3) cúram sláinte agus cúram fadtéarmach, agus 4) beartais shóisialta. Féach [Rialachán Tarmiligthe 2021/2105](#).

Fíor 28: An sciar de chaiteachas sóisialta RRF de réir príomhchatagóirí sóisialta

Nóta: Léirítear san fhíor seo an miondealú ar chaiteachas sóisialta measta i ngach plean téarnaimh agus athléimneachta formhuinthe. Déantar catagóirí sóisialta a shainiú agus a chur i bhfeidhm bunaithe ar an modheolaíocht a ghlac an Coimisiún i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa agus leis na Ballstáit i Rialachán Tarmligthe 2021/2105.

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta

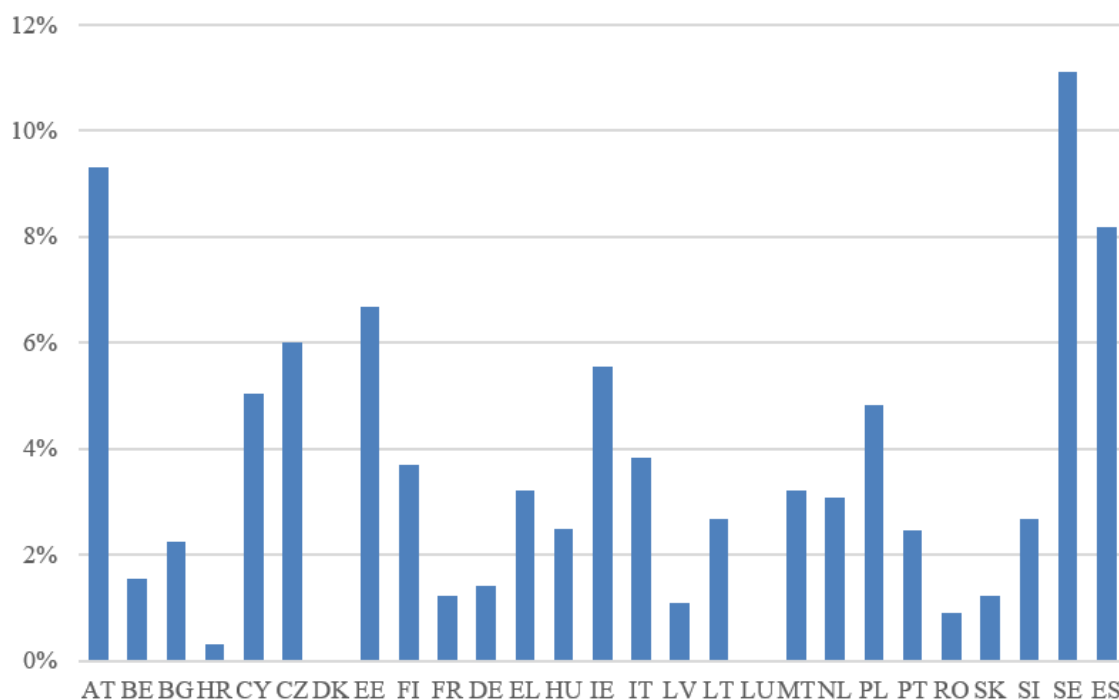
Comhionannas inscne

Cuireann pleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát le comhionannas inscne ar bhealaí éagsúla. Cuimsítear 134 beart (nó fobheart) sna 27 bplean a glacadh lena ndírítear ar chomhionannas inscne, agus tá go leor athchóirithe agus infheistíochtaí dírithe go sainráite ar rannchuidiú le comhdheiseanna i gcoitinne. Tá an miondealú ar bhearta atá ábhartha maidir le comhionannas inscne in aghaidh an Bhallstáit le fáil i bhFíor 29⁶¹⁶².

⁶¹ Is fíoracha léiritheacha iad na fíoracha a bhfuil sé i gceist iad a úsáid le haghaidh anailís cháilíochtúil, agus ní hionann iad agus measúnú comparáideach ar phleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát. Tá difríocht mhór idir líon agus struchtúr na mbeart i ngach plean náisiúnta, mar aon leis an gcur chuige chun gealltanais maidir le comhionannas inscne a léiriú. Is féidir anailís níos mionsonraithe a fháil sna Doiciméid Inmheánacha Oibre arna nglacadh ag an gCoimisiún Eorpach le haghaidh gach plean formhuinthe, chomh maith leis an [Anailís Théamach ar Chomhionannas](#) ar na [Scórchlár RRF](#).

⁶² I ndiaidh na modheolaíochta chun caiteachas sóisialta a thuairisciú mar a leagtar amach i Rialachán Tarmligthe (AE) 2021/2105, nótáil an Coimisiún bearta lena gcuirfead béim ar chomhionannas inscne. Ba cheart a thabhairt faoi deara gur chuir an Coimisiún an mhodheolaíocht sin i bhfeidhm, ní hamháin maidir le bearta de chineál sóisialta, ach maidir le gach beart eile a áirítear i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta arna nglacadh agus a ndírítear iontu ar chomhionannas inscne, chun iad sin a ghabháil ar bhealach níos fearr le linn na bpleananna. Níor ghá gurb é sin príomhfhócas na mbearta lena mbaineann. D'fhéadfadh tionchar a bheith ag bearta nach gcuirtear bratach leo mar bhearta den sórt sin ar chomhionannas inscne freisin. Is ionann na fíoracha a chuirtear i láthair anseo agus *lion* agus *cion* na mbearta foriomlán lena mbaineann béim den sórt sin, agus ní na costais a bhaineann leo.

Fíor 29: An sciar (in %) de bhearta lena ndírítear ar chomhionannas inscne sna RRPanna a glacadh

Foinse: Scórchlár Téarnaimh agus Athléimneachta

Chomh maith le bearta a chuireann go sainráite le comhdheiseanna, chuir na Ballstáit athchóirithe agus infheistíochtaí eile san áireamh ina bpleananna lena ndéantar breithnithe comhionannais a phríomhshruthú. Bíonn fo-spriocanna sainráite nó forálacha eile i gceist leis sin uaireanta, lena n-áirítear go gcuirfear riachtanais grúpaí ar leith san áireamh i réimsí beartais eile. Ag an am céanna, fiú mura bhféadfar bearta i réimsí mhargadh an tsaothair, na tithíochta, an fhuinnimh, an iompair agus an digitithe a mheas ar dtús mar bheartais a chuireann le comhionannas, d'fhéadfadh cur chun feidhme éifeachtach na mbeart sin cur go mór le comhdheiseanna a chothú. Mar shampla, d'fhéadfadh sé nár dearadh athchóirithe agus infheistíochtaí i mbonneagar, in iompar poiblí nó i nascacht dhigiteach chun críche comhdheiseanna ach d'fhéadfadh tionchar dearfach a bheith acu i dtéarmaí rochtana ar chianoideachas, ar sheirbhísí riachtanacha (sláinte) agus ar fhóntais, nó trína chur ar chumas daoine a bhfuil a soghluaisteacht teoranta nó a bhfuil cónaí orthu i gceantair iargúlta páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí eacnamaíocha agus sa saol sóisialta.

Tá dul chun cinn á dhéanamh ag na Ballstáit maidir le bearta a chur chun feidhme agus béim á leagan ar chomhionannas inscne. As na 134 bheart (nó fobheart) ina gcuirtear béim ar chomhionannas inscne sna 27 bplean téarnaimh agus athléimneachta, tá garspriocanna nó spriocanna iontu atá comhlíonta i 25 bheart (nó fobheart), lena n-áirítear 20 ó bhí an 1 Márta 2023 ann). Cuirtear samplaí de bhearta ina gcuirtear béim ar chomhionannas inscne a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta i láthair sa bhosca thíos.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta agus béim iontu ar chomhionannas inscne

Athchóirithe:

- Ghlac **an Chróit** dlí saothair nua lena -áirítear forálacha maidir le níos mó solúbthachta in am oibre agus san ionad oibre, chomh maith le forálacha lena laghdaítear an bhearna phá idir fir agus mná. Leis an tsolúbthacht bhreise tugtar deis go háirithe do thuismitheoirí agus do sholáthraithe cúraim níos mó úsáid a bhaint as socruithe oibre páirtaimseartha.
- Thug **an Spáinn** reachtaíocht nua isteach chun pá comhionann idir fir agus mná a áirithiú tríd an oibleagáid maidir le pá comhionann as obair ar comhionann a luach, trí thrédhearcacht pá a chothú chun idirdhealú a shainnithint agus é a sheachaint agus trí ionstraimí a fhorbairt chun cloí le prionsabal na trédhearcachta pá.

Infheistíochtaí:

- Chuir **an Iodáil** infheistíocht chun feidhme lena dtacaítear le cruthú agus fás na bhfiontar faoi stiúir ban, trí chiste nua a chur ar bun agus trí dhá cheann atá ann cheana a neartú amhail 2021. Comhlíonadh an garsprioc ghaolmhar go sásúil mar chuid den chéad iarraidh ar íocaíocht. Táthar ag súil go mbeidh na chéad 700 gnólacht i dteideal tacaíochta ó mhí Iúil 2023 i leith agus, de réir sonraí náisiúnta, faoi mhí an Mheithimh 2023 roghnaíodh níos mó ná 1,000 gnólacht go hoifigiúil. Chuir an Iodáil córas deimhniúcháin um chomhionannas inscne ar bun freisin chun cleachtais chorparáideacha a chuidíonn le comhionannas inscne a spreagadh agus a dhreasú.

Leanaí agus an óige

Tá na 425 beart (nó fobheart) ina gcuirtear béim ar leanaí agus ar an óige scaipthe thar roinnt réimsí beartais, i réimse an oideachais agus na hoiliúna go príomha. Tá anailís thiomnaithe ar bheartais don chéad ghlúin eile, do leanaí agus don óige, mar shampla i réimse an oideachais agus na hoiliúna, le fáil i roinn 3.6.

As na bearta lena gcuirtear béim ar an óige agus ar leanaí sna 27 bplean téarnaimh agus athléimneachta, tá garspriocanna nó spriocanna iontu atá comhlíonta i 83 beart (nó fobheart), lena n-áirítear 79 mbeart (nó fobheart) ina bhfuil G&S comhlíonta ó bhí an 1 Márta 2022 ann. Thosaigh líon mór Ballstát le hathchóirithe agus infheistíochtaí a thacaíonn le leanaí agus leis an óige. Cuirtear samplaí de bhearta a thacaíonn le leanaí agus leis an óige a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta i láthair sa bhosca thíos.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta agus béim iontu ar leanaí agus ar an óige

Athchóirithe:

- Thug **an Ostair** pacáiste oideachais feabhais agus bearta tacaíochta gaolmhara isteach a dhírítear go háirithe ar dhaltaí faoi mhíbhuntáiste, lena n-áirítear acmhainní a sholáthar le haghaidh ceachtanna tacaíochta, ranna grúpa/aicme, bearta tacaíochta aonair, agus ceachtanna forlíontacha le linn laethanta saoire an tsamhraidh. Tá leor ranganna tacaíochta breise déanta curtha i gcrích cheana féin, arbh é is aidhm dóibh na heasnaimh foghlama charntha agus cailteanais fhéideartha san oideachas a tharla le linn phaindéim COVID-19 a chúiteamh .
- Tá an chéad chuid d'athchóiriú an oideachais réamhscoile agus scoile agus na foghlama ar feadh an tsaoil curtha i bhfeidhm ag **an mBulgáir** , lena n-áirítear oibleagáid nua ar leanaí freastal ar oideachas réamhscoile ó cheithre bliana d'aois. I measc na leasuithe eile ar an Acht bhí nuashonrú ar churaclaim lánacha eolaíochta, teicneolaíochta, innealtóireachta agus matamaitice (ETIM) agus deiseanna breise cianfhoghlama.
- Chuir **an Liotuáin** tús lena córas gairmthreorach a athchóiriú, ag díriú ar chomhairleoireacht ghairme agus ar fhoghlaim ar feadh an tsaoil, chun soláthar agus éileamh ar an margadh saothair a nascadh ar bhealach níos fearr. Leis na chéad chéimeanna a cuireadh i gcrích bunaíodh creat agus bainistíocht an chórais, riachtanais inniúlachta gairmithe gairme, an córas maoiniúcháin le haghaidh seirbhísí a sholáthraítear, raon feidhme rannpháirtíochta institiúidí agus comhpháirtithe sóisialta.
- Chuir **Málta** tús le hathchóiriú a chur i bhfeidhm chun feabhas a chur ar oideachas cuimsitheach ardcháilíochta, go háirithe trí aonaid uathachais nua a chur ar bun i meánscoileanna, rud a rachaidh chun tairbhe do dhaoine óga ar speictream an uathachais a bhfuil rochtain acu anois ar threalamh lena bhfreastalaítear ar a riachtanais shonracha oideachais.

Infheistíochtaí:

- Thacaigh **an Fhrainc** le daoine óga a fhostú le breis agus 337,000 fóirdheontas fostaithe sa chéad leath de 2021 do dhaoine óga faoi bhun 26 bliana d'aois. Íocadh na fóirdheontais leis an bhfostóir as Conradh téarma sheasta (3 mhí ar a laghad) nó Conradh neamhiata a thabhairt i gcrích do dhaoine óga faoi bhun 26 bliana d'aois, i bpost lena mbaineann cáilíochtaí measartha nó i bpost ar an leibhéal iontrála.

Grúpaí faoi mhíbhuntáiste

Áirítear i roinnt pleananna téarnaimh agus athléimneachta na mBallstát freisin bearta chun aghaidh a thabhairt ar lánpháirtiú eacnamaíoch agus sóisialta daoine faoi mhíchumas chomh maith le cosaint agus lánpháirtiú grúpaí eile faoi mhíbhuntáiste, amhail daoine a bhfuil cúlra imirceach nó Romach acu. Chomh maith le roinnt beart a dhírítear ar an óige agus a dhírítear ar ghrúpaí faoi mhíbhuntáiste mar a thuairiscítear thuas, tugann na Ballstáit dreasachtaí isteach, mar shampla, d'fhostóirí chun daoine faoi mhíchumas a fhostú agus chun tacú lena lánpháirtiú i margadh an tsaothair nó chun iarrachtaí spriocdhíríte a dhéanamh chun fáil réidh le bacainní i bhfoirgnimh phoiblí agus chun rannpháirtíocht daoine faoi mhíchumas san oideachas agus a gcuimsiú sa tsochaí a éascú.

Ó bhí an 1 Márta 2022 ann, rinne roinnt Ballstát (e.g. an Ostair, an Chróit, an Iodáil, an Phortaingéil, an tSlóvaic, agus an Spáinn) athchóirithe agus/nó infheistíochtaí tábhachtacha a chur i gcrích nó a thionscnamh, cinn lena gcuirtear cuimsiú grúpaí faoi mhíbhuntáiste chun cinn, amhail daoine faoi mhíchumas, daoine a bhfuil cúlra imirceach nó mionlaigh eitneach acu. Tugtar aghaidh leis na bearta sin go sainráite ar dhaonra na Romach uaireanta. Ina theannta sin, rinne roinnt Ballstát athchóirithe agus infheistíochtaí chun an córas glactha d’imircigh agus do dhídeanaithe a fheabhsú agus/nó a dhigitíú. Cuirtear samplaí de bhearta a thacaíonn le cuimsiú grúpaí faoi mhíbhuntáiste a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta i láthair sa bhosca thíos.

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta agus béim iontu ar ghrúpaí faoi mhíbhuntáiste

Athchóirithe:

- Thug **an tSlóvaic** scéim nua víosa luathaithe isteach, a dhírítear ar náisiúnaigh tríú tír ardcháilithe atá ag lorg poist, trí chead a thabhairt dóibh tosú ag obair láithreach ar bhonn víosa náisiúnta.
- Thug **an Ghréig** dlí isteach chun an t-aistriú i dtreo cúram pobalbhunaithe do mhíchumas a éascú agus sheol sí an chéad chéim de chéim phiolótach do scéim cúnaimh phearsanta.
- Chuir **an Chróit** oiliúint 256 gairmí meantóireachta sóisialta i bhfeidhm, trí 15 mhodúl i 9 mbaile: Varaždin, Karlovac, Zagreb, Slavonski Brod, Split, Osijek, Zadar, Rijeka agus Pula. Ba é b’aidhm don oiliúint inniúlachtaí na ngairmithe sa chóras leasa shóisialaigh a neartú chun tacú le cur chun feidhme seirbhíse meantóireachta sóisialta chomh rathúil agus is féidir agus iad ag obair le daoine aonair atá i staid imeallaithe sa tsochaí nó atá i mbaol.
- Thacaigh **an Iodáil** le tionscadail a bhí dírithe ar neamhspleáchas daoine faoi mhíchumas a mhéadú. Is éard atá i gceist le tionscadail ná athchóiriú a dhéanamh ar spásanna baile agus gléasanna faisnéise agus cumarsáide a sholáthar do dhaoine faoi mhíchumas, mar aon le hoiliúint ar scileanna digiteacha. Ag deireadh 2022, bhí níos mó ná 500 tionscadal soláthartha ag na ceantair shóisialta fhreagracha cheana féin do dhaoine faoi mhíchumas. Is é an cuspóir foriomlán 5,000 duine ar a laghad faoi mhíchumas a shroicheadh faoi dheireadh mhí an Mhárta 2026 ar fud na tíre ar fad.

Tionscadal a tionscnaíodh in Casa Vitinia, na Romaigh ag deireadh 2022, arb é atá ann deiseanna athchóirithe tí agus oiliúna a bhaineann le scileanna digiteacha a sholáthar do 12 dhuine faoi mhíchumas

Cóipcheart: Rialtas na hIodáile

Infheistíocht:

- Sholáthair **an Laitvia** rochtain ar ábhar foghlama agus chuir sí ar chumas grúpaí atá leochaileach go sóisialta páirt a ghlacadh sa chianfhoghlaim. Formheasadh creat le haghaidh cianfhoghlaim a eagrú agus a chur chun feidhme in institiúidí oideachais in 2021. Is éard atá san infheistíocht sa phlean téarnaimh agus athléimneachta ná trealamh teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a cheannach d’institiúidí oideachais ghinearálta, le tacaíocht spriocdhírthe do dhaltáí ó ghrúpaí atá leochaileach go sóisialta, ó mhúinteoirí agus ‘leabharlann ríomhaireachta’ a chruthú in institiúidí oideachais.

3.8. Rannhuidiú le tionscadail trasteorann agus ilnáisiúnta

Tacaíonn an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta le rannpháirtíocht na mBallstát i dtionscadail trasteorann, agus tá pleanáil na n-athchóirithe agus na n-infheistíochtaí a bheidh ar siúl ag an am céanna ar bhealach comhordaithe. Cé go léirítear i ngach plean téarnaimh agus athléimneachta cás sonrach gach Ballstáit, tá gá le hathchóirithe agus le hinfeistíochtaí comhordaithe mar gheall ar roinnt dúshlán choiteanna. Trí chomhar ilnáisiúnta, is féidir tacaíocht a thabhairt do thionscadail mhóra nach bhféadfadh Ballstát a fhorbairt as féin agus is féidir acmhainní a chomhthiomsú, agus mar sin tionchar a mhéadú agus barainneachtaí scála agus sineirgí a bhaint amach.

Agus na pleananna á n-ullmhú, spreag an Coimisiún na Ballstáit páirt a ghlacadh i bpríomhthionscadail ilnáisiúnta, lena bhfeabhsófaí comhordú le haghaidh infheistíochtaí criticiúla in earnálacha straitéiseacha – agus lena gcuirfí sochair inbhraite ar fáil don Mhargadh Aonair. Rinneadh a thábhachtaí atá tionscadail ilnáisiúnta a neartú a thuilleadh agus Rialachán RRF á leasú, lena gceanglaítear trí chritéar measúnaithe breise ina gcuirtear

béim láidir ar gach beart a thugtar isteach faoi chaibidil REPowerEU chun cur le tionscadail trasteorann nó le tionscadail ilnáisiúnta.

An t-aistriú glas

Áirítear i mbreis agus leath de na pleananna téarnaimh agus athléimneachta bearta a chuireann le tionscadail ilnáisiúnta nó le tionscnaimh trasteorann a bhaineann le bearta faoin gcolún aistrithe ghlais (féach Tábla 8 thíos): Ar an iomlán, tá níos mó ná 38 mbeart ábhartha do thionscadail ghlasa ilnáisiúnta nó trasteorann.

- **Is iad na tionscadail ilnáisiúnta** a bhfuil an ráta rannpháirtíochta is airde acu i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta na bearta ‘Tionscadail Thábhachtacha ar Mhaithe le Leas na hEorpa i gCoitinne’ (IPCEI) maidir le hidrigin (san áireamh i naoi mbeart de chuid sé Bhallstát). Ar na tionscadail ilnáisiúnta a bhaineann leis an aistriú glas tá dhá idirnascaire leictreacha (EUR 0.3 billiún) agus an t-idirnascaire iarnróid idir Verona agus Brenner (EUR 0.9 billiún).
- **Cothóidh roinnt tionscadail trasteorann idir-inoibritheacht an Aontais maidir le hiarnróid, agus beidh gné thrasteorann shuntasach ann.** Baineann cuid de na tionscadail sin le húsáid a bhaint as an gCóras Eorpach um Bainistiú Tráchtá Iarnróid (ERTMS) (cúig phlean téarnaimh agus athléimneachta, ocht dtionscadal, EUR 3.4 billiún). Baineann ERTMS le hidir-inoibritheacht, digitiú agus sábháilteacht seirbhísí traenach agus tá sé ríthábhachtach chun trácht a aistriú ó bhóthar go hiarnród i gcás lasta iarnróid ar bhealaí trasteorann. Is suntasach iad riachtanais infheistíochta ó thaobh comharthaíochta iarnróid de ar fud an Aontais, ós rud é nach bhfuil ach 11 % de chonairí an Ghréasáin tras-Eorpaigh Iompair (TEN-T) feistithe go leordhóthanach. Ina theannta sin, maoiníofar leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta úsáid chonairí iarnróid TEN-T (e.g., conairí iarnróid RailBaltica, na Meánmhara (an Spáinn-an Fhrainc), Lochlannacha-na Meánmhara (cuid na hIodáile), na Mara Thuaidh-na Meánmhara (an Bheilg-Lucsamburg) ar fiú níos mó ná EUR 24.9 billiún é (arb ionann é agus 11 RRP, 17 mbeart agus níos mó ná 40 garsprioc agus sprioc).

Ón tuarascáil bhliantúil dheireanach RRF i mí an Mhárta 2022, comhlíonadh go sásúil cúig garsprioc agus sprioc a bhaineann le tionscadail ghlasa trasteorann agus/nó ilnáisiúnta, ó 10 gcinn ar an iomlán. Ina theannta sin, mar gheall ar athbhreithniú na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, baineadh beart amháin maidir le conairí TEN-T ar bhonn Airteagal 18 de Rialachán RRF, agus cuireadh beart eile isteach maidir le hidirnascaidh iarnróid ar bhonn Airteagal 21. Ina theannta sin, d’fhormheas an Coimisiún caibidlí REPowerEU ina gcuimsítear bearta de chineál trasteorann ó na Ballstáit seo a leanas: An Eastóin, an Fhrainc, an tSlóvaic agus Málta (chun tuilleadh faisnéise a fháil, féach roinn .4.2: REPowerEU).

Tábla 8: Tionscadail ilnáisiúnta a bhaineann le bearta faoi cholún an Aistrithe Ghlais

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	<i>Summa</i>
Hidrigin IPCEI	•				•				•	•		•								•						•		7

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	<i>iomlán</i>	
Idirnascaire leictreach		•											•																2
Idirnascaire iarnróid						•						•																	2
ERTMS		•							•			•							•				•						5
Conairí TEN-T	•	•						•	•		•	•					•			•	•		•	•					11

Foinse: Pleananna Téarnaimh agus Athléimneachta na 27 mBallstát go léir

An t-aistriú digiteach

I bhformhór na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta tá bearta a chuireann le tionscadail ilnáisiúnta nó le tionscnaimh trasteorann a bhaineann leis an aistriú digiteach, agus tá 21 phlean as na 27 bplean ann ina gcuimsítear tionscadail den sórt sin. Ar an iomlán, cuireann níos mó ná 50 beart (nó fobheart) le tionscadail ilnáisiúnta nó trasteorann.

Cuirfidh na pleananna téarnaimh agus athléimneachta, trí na tionscadail dhigiteacha ilnáisiúnta, le tosaíochtaí an Aontais. Áirítear le 12 phlean téarnaimh agus athléimneachta rannchuidiú leis an tionscadal ilnáisiúnta maidir le micrileictreonaic, arb é is aidhm dó iomaíochas an Aontais i dteicneolaíochtaí leathsheoltóirí a neartú. Áirítear ar ocht mBallstát ina pleananna téarnaimh agus athléimneachta tacaíocht do Líonra Eorpach na Moil Nuálaíochta Digití, rud a chuideoidh le digitiú i FBManna a chothú. Áirítear freisin in go leor pleananna téarnaimh agus athléimneachta tacaíocht do thionscadail ilnáisiúnta a thacaíonn le forbairt agus cur in úsáid conairí trasteorann 5G, le bonneagar agus seirbhísí néalríomhaireachta, le hacmhainneachtaí i réimse na micrileictreonaice, an bhonneagair cumarsáide candamaí, agus na ríomhaireachta ardfheidhmíochta, i measc nithe eile. I dTábla 9 déantar achoimre ar rannpháirtíocht sna tionscadail dhigiteacha ilnáisiúnta sna 27 RRP.

Ó thús na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta, comhlíonadh go sásúil 13 gharsprioc agus sprioc a bhaineann le tionscadail dhigiteacha trasteorann agus/nó ilnáisiúnta. (Ina theannta sin, mar gheall ar athbhreithniú na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, tá bearta áirithe bainte, bunaithe ar Airteagal 18 nó ar Airteagal 21 de Rialachán RRF).

Tábla 9. Tionscadail dhigiteacha ilnáisiúnta

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	<i>iomlán</i>	
Micrileictreonaic	•		•		•				•	•		•		•					•				•	•	•	•			12
Digiteach Eorpach Nuálaíoch Moil			•				•		•		•	•		•								•			•				8
Conairí 5G			•					•	•			•		•	•											•			7

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	<i>tomha</i>
Néal					•				•	•		•		•							•			•				7
Bonneagair Cumarsáide Candamaí na hEorpa			•					•								•								•				4
Ríomhaireacht Ardfeidhmíocht a na hEorpa								•				•													•			3
Riarachán poiblí nasctha								•			•											•						3
Géanóim na hEorpa									•					•	•													3
Cábalaí faoi uisce								•					•															2
Blocshlabhra (EBSI)			•																					•				2
Slándáil Ionaid Oibríochta								•				•																2
<i>Eile</i>			•		•		•	•				•		•									•		•	•		9

Foinse: Pleananna Téarnaimh agus Athléimneachta na 27 mBallstát go léir

Samplaí de bhearta ábhartha a bhfuil a ngarspriocanna agus a spriocanna comhlíonta i dtionscadail trasteorann agus iltíre

Athchóirithe:

- Sheol **an tSeicia** mol Fhaireachlann um na Meáin Dhigiteacha Lár na hEorpa. Tá an Fhaireachlann ina cuid den Fhaireachlann Eorpach um na Meáin Dhigiteacha agus cuideoidh sí leis an mbréagaisnéis ar líne a chomhrac ar an leibhéal náisiúnta, trasnáisiúnta agus Eorpach.
- D'fhoilsigh **an Fhrainc** straitéisí náisiúnta arb é is aidhm dóibh infheistíocht i bpríomhtheicneolaíochtaí digiteacha a mhéadú, lena n-áirítear teicneolaíochtaí candamacha, cibearshlándáil, 5G agus réitigh theileachumarsáide agus néalríomhaireachta amach anseo, agus áirítear leo rannchuidiú le Tionscadail Thábhachtacha ar mhaithe le Leas na hEorpa i gCoitinne (IPCEIanna), arb é is aidhm dóibh an acmhainneacht Eorpach i dteicneolaíochtaí ardleibhéil tábhachtacha a chothú.
- Ghlac **an Iodáil** gníomh dlí náisiúnta lena leithdháiltear an maoiniú riachtanach chun tacaíocht a sholáthar do rannpháirtithe in IPCEIanna, ina sonraítear na nósanna imeachta agus na spriocdhátaí chun tionscadail a chur isteach agus ceanglais rochtana na dtairbhíthe ionchasacha.

Infheistíochtaí

- Roghnaigh **an Ostair** tionscadail chun tacú le forbairt na dteicneolaíochtaí nuálacha

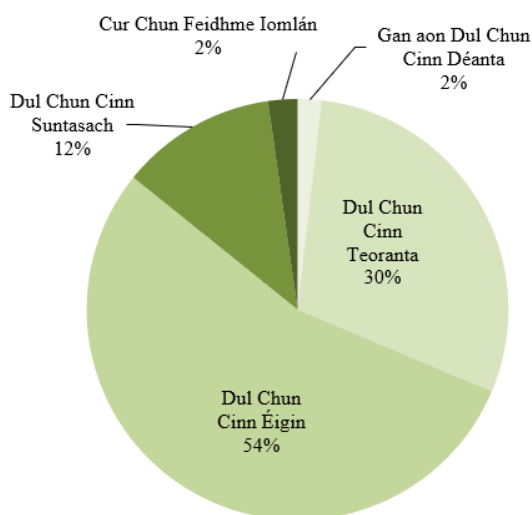
micrileictreonaice agus nascachta, rud a chuir le IPCEI maidir le teicneolaíochtaí micrileictreonaice agus cumarsáide.

- Roghnaigh **an Phortaingéil** cuibhreannais Mol Nuálaíochta Digití mar ghorlanna/luasairí chun éiceachóras na fiontraíochta maidir leis an aistriú digiteach a chothú. Beidh na moil ina gcuid de líonra na Mol Nuálaíochta Digití Eorpach.

3.9. Rannchuidiú le cur chun feidhme moltaí tírshonracha

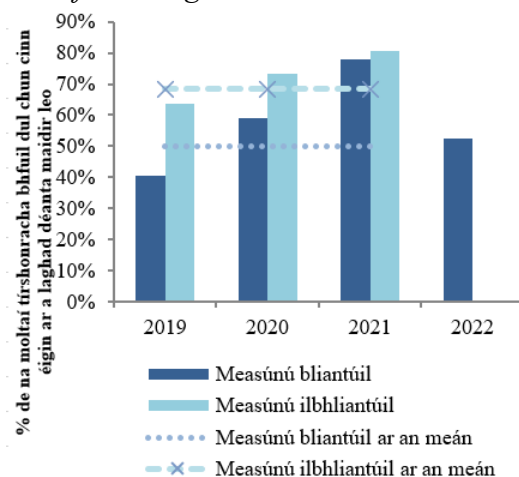
Taifeadadh dul chun cinn maidir le moltaí tírshonracha a chur chun feidhme, agus rinneadh dul chun cinn éigin ar a laghad maidir le 68 % de mholtaí tírshonracha 2019-2020 (Fíor 30). Léirítear leis an measúnú um moltaí tírshonracha a foilsíodh mar chuid de phacáiste Earrach an tSeimeastair Eorpaigh 2023 méadú seasta ar chur chun feidhme mholtaí tírshonracha 2019 de chineál struchtúrach agus mholtaí tírshonracha 2020 ina ndíríodh níos mó ar ghéarchéimeanna. Léirítear go soiléir leis sin na dreasachtaí arna soláthar leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ó bhí 2021 ann, a bhfuiltear ag súil go leanfaidh a gcur chuige bunaithe ar fheidhmíocht agus a bhéim ar athchóirithe le cur chun feidhme moltaí tírshonracha a threisiú sna blianta amach romhainn. Tá an chuid is mó den dul chun cinn déanta ag na Ballstáit ó bhí 2019 ann maidir le rochtain ar mhaoiniú agus ar sheirbhísí airgeadais, agus ina dhiaidh sin feidhmiú mhargadh an tsaothair, frithsciúradh airgid agus timpeallacht ghnó. Ag an am céanna, ní raibh an dul chun cinn chomh feiceálach céanna i réimsí an mhargaidh aonair, na hiomaíochta agus na státchabhrach, na tithíochta, an chúraim fhadtéarmaigh agus na gcóras pinsin.

Fíor 30: Leibhéal reatha de chur chun feidhme CSRanna 2019-2020

Foinse: 2023 An Seimeastar Eorpach – Pacáiste an Earraigh

Fíor 31: Cur chun feidhme CSRanna 2019-2022: measúnú bliantúil i ngach bliain i ndiaidh a chéile i gcomparáid leis an gcur chun feidhme go dtí seo

Foinse: 2023 An Seimeastar Eorpach – Pacáiste an Earraigh

Bhí an dul chun cinn i gcur chun feidhme na moltaí a glacadh in 2022 suntasach freisin, agus rinneadh dul chun cinn éigin ar a laghad i mbeagnach 52 % de na moltaí a díríodh chuig na Ballstáit i mí Iúil 2022 (Fíor 31). Baineadh an chuid is mó den dul chun cinn ar an

iomlán amach maidir le creat buiséadach agus rialachas fioscach, agus iompar, timpeallacht ghnó agus éifeachtúlacht fuinnimh ina dhiaidh sin. I gcodarsnacht leis sin, tá níos lú dul chun cinn déanta maidir le haghaidh a thabhairt ar mholtaí maidir le beartas cánachais.

4. REPowerEU

Ó bunaíodh Rialachán RRF i mí Feabhra 2021, tharla cur isteach gan fasach ar gheilleagair agus ar mhargaí fuinnimh Eorpacha agus domhanda mar gheall ar theagmhais gheopholaitiúla gan fasach . Tá roinnt dúshláin nua roimh na Ballstáit mar gheall ar phraghsanna arda fuinnimh, acmhainneacht riaracháin faoi mhaoirseacht, suaitheadh slabhraí soláthair, nó iarmhairtí socheacnamaíocha fhogha na Rúise faoin Úcráin. Mar fhreagra ar na teagmhais is déanaí sin, bhunaigh an Coimisiún plean REPowerEU, agus é mar aidhm leis an tAontas a dhéanamh neamhspleách ar bhreosla iontaise na Rúise roimh 2030. Le plean REPowerEU díritear ar allmhairí gáis a éagsúlú agus déantar coigeartuithe gaolmhara ar an mbonneagar fuinnimh, agus dlús á chur le dul i bhfód an leictreachais in-athnuaite agus coigilteas fuinnimh a éascú ar fud an gheilleagair.

Le Plean REPowerEU, a moladh i mí na Bealtaine 2022 mar fhreagairt an Aontais ar an ngéarchéim dhomhanda fuinnimh, aithníodh ról na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta, mar aon le hionstraimí eile de chuid an Aontais lena n-áirítear cistí an bheartais chomhtháthaithe⁶³, chun fuinneamh slán, inacmhainne agus glas a bhaint amach. Faoin bplean REPowerEU, tacóidh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta leis na Ballstáit athchóirithe agus infheistíochtaí breise a chur chun cinn chun cuspóirí REPowerEU a bhaint amach, lena n-áirítear deireadh a chur go tapa le spleáchas an Aontais ar bhreoslaí iontaise na Rúise, dlús a chur leis an aistriú chuig fuinneamh glan, ídiú fuinnimh a laghdú, tacú le hathsciliú an lucht saothair, aghaidh a thabhairt ar bhochtaineacht fuinnimh agus tacú leis na slabhraí luacha in amhábhair chriticiúla agus teicneolaíochtaí criticiúla atá nasctha leis an aistriú glas. Tiocfaidh na bearta nua nó méadaithe sin, atá le cur san áireamh i gcaibidlí tiomnaithe REPowerEU, sa bhreis ar chlár oibre glas uailmhianach na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta atá ann cheana. Féadfaidh siad sin brath ar an gcúnamh teicniúil ón gCoimisiún a sholáthraítear tríd an Ionstraim um Thacaíocht Theicniúla (TSI). Fuair 17 mBallstát tacaíocht atá ábhartha do REPowerEU nó tá sí á fáil acu faoi láthair⁶⁴. Beidh gné dhigiteach ag baint le cuid de na bearta sin freisin (amhail digitiú an fhuinnimh).

Mar a pléadh i roinn 2.3., tá **25 phlean téarnaimh agus athléimneachta modhnaithe agus 20 caibidil REPowerEU modhnaithe faighte ag an gCoimisiún.** Sa chuid seo a leanas pléitear níos mó sonraí ar ábhar chaibidlí REPowerEU a ghlac Comhairle an Aontais tráth ullmhaithe na tuarascála seo.

4.1. Bearta a chuimsítear i gcaibidlí REPowerEU

Tugtar aghaidh go díreach i gcaibidlí REPowerEU arna nglacadh ar chuspóirí Rialachán leasaithe RRF. Áirítear leis na caibidlí a glacadh bearta lena dtugtar aghaidh go

⁶³ Le clár an bheartais chomhtháthaithe cuirtear le tacú leis an aistriú chuig córas fuinnimh níos sábháilte agus níos inbhuanaithe. Ina theannta sin, leis an tionscnamh SAFE (Ag Tacú le Fuinneamh Inacmhainne) féadfaidh na mBallstát cistí comhtháthaithe 2014-2020 nár caitheadh a úsáid chun tacú le teaghlaigh agus le FBManna a bhfuil costais mhéadaithe fuinnimh le híoc acu.

⁶⁴ https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/green-transition/supporting-repowereu-affordable-secure-and-sustainable-energy-europe_ga

díreach ar chuspóirí an Ghnímh um Thionscal Glan-nialasachta agus an Ghnímh um Amhábhair Chriticiúla faoi scáth Phlean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais. Áirítear orthu sin bearta chun feabhas a chur ar na próisis um cheadú don fhuinneamh in-athnuaite, chun feabhas a chur ar sciliú glas an lucht saothair, agus chun tacú leis na slabhraí luacha in amhábhair chriticiúla agus teicneolaíochtaí criticiúla atá nasctha leis an aistriú glas. Tugtar forléargas ar chaibidlí REPowerEU a ndearna an Coimisiún measúnú dearfach orthu agus a d’fhormheas an Chomhairle i dTábla 10.

Tábla 10: Forléargas ar ábhar na gcaibidlí REPowerEU arna nglacadh

	Líon na n-infheistíochtaí agus na n-athchóirithe nua agus méadaithe	Rannchuidiú i leith na haeráide	Costas measta iomlán (in EUR milliún)	Cuspóirí REPowerEU a baineadh amach le caibidil na mBallstát
an Eanáil	2 infheistíocht nua 1 athchóiriú méadaithe	100 %	Méid Iomlán: 90 CTA: 83.3 BAR: 6.6	(b) Dlús a chur le húsáid foinsí fuinnimh in-athnuaite ('RES'), bonneagar fuinnimh criticiúil, tionscal na heagraíochta, glacadh le bithmheatán inbhuanaithe (e) Dlús a chur le comhtháthú RES
an Fhrainc	3 infheistíocht nua 3 athchóiriú nua 1 infheistíocht mhéadaithe	91.6 %	Méid Iomlán: 2,825 CTA: 2,321 BAR: 504	(b) Éifeachtúlacht fuinnimh i bhfoirgnimh a threisiú Dlús a chur le húsáid RES agus leis an tionscal dícharbónaithe (d) Laghdú ar an éileamh ar fhuinneamh a dhreasú (e) Dlús a chur le comhtháthú RES, tacú le stóráil leictreachais, tacú le hiompar astaíochtaí nialasacha.
Málta	1 athchóiriú nua 1 infheistíocht nua	100 %	Méid Iomlán: 70 CTA: 30 BAR: 40	(b) Dlús a chur le húsáid fuinnimh in-athnuaite, éifeachtúlacht fuinnimh i bhfoirgnimh a threisiú (e) Dlús a chur le comhtháthú an fhuinnimh in-athnuaite agus tacú le hiompar astaíochtaí nialasacha agus lena bhonneagar
an tSlóvaic	6 athchóiriú nua 6 infheistíocht nua 2 infheistíocht mhéadaithe	85.26 %	Méid Iomlán: 402.7 CTA: 366.4 BAR: 36.3	(b) Dlús a chur le húsáid fuinnimh in-athnuaite, éifeachtúlacht fuinnimh i bhfoirgnimh a threisiú (c) Aghaidh a thabhairt ar bhochtaineacht fuinnimh (e) Dlús a chur le comhtháthú an fhuinnimh in-athnuaite agus tacú le hiompar astaíochtaí nialasacha agus lena bhonneagar (f) Athchailiú luathaithe an lucht saothair i dtreo scileanna digiteacha glasa agus scileanna digiteacha gaolmhara

Foinse: An Coimisiún Eorpach.

Caibidil REPowerEU: an Eanáil

Is éard atá i gcaibidil REPowerEU na hEanáil ná athchóiriú méadaithe amháin agus dhá infheistíocht nua i réimse na bhfoinsí fuinnimh in-athnuaite agus táirgeadh bithmheatáin inbhuanaithe chomh maith le glacadh le bithmheatán inbhuanaithe, lena mbaineann costas measta EUR 90 milliún. Tá gné thrasteorann ag baint le hinfeistíochtaí agus leis an athchóiriú araon agus tá 100 faoin gcéad de na costais mheasta clibeáilte leis an aeráid. Déantar achoimre sa liosta seo a leanas ar athchóiriú agus ar infheistíochtaí na caibidle:

- **Athchóiriú ar úsáid foinsí in-athnuaite fuinnimh.** I gcomhlántacht le hathchóiriú atá ann cheana i bplean téarnaimh agus athléimneachta na hEanáil, cuirtear leis an

mbeart sin le cur i bhfeidhm tionscadal gaoithe trí bhaic reachtacha d'fhorbróirí fuinnimh gaoithe a laghdú. Ina theannta sin, neartaítear leis an athchóiriú acmhainneacht na n-údarás áitiúil i nósanna imeachta riaracháin atá riachtanach d'fhorbairt fuinnimh gaoithe.

- **Infheistíocht chun an rochtain ar tháirgeadh fuinnimh in-athnuaite ar an ngréasán dáileacháin leictreachais a mhéadú.** Leis an infheistíocht sin, cuirfear feabhas le 160 MW sa bhreis ar acmhainneacht na ngréasán dáileacháin agus, ar an dóigh sin, éascófar rochtain bhreise ar an ngréasán do tháirgeoirí in-athnuaite.
- **Infheistíocht maidir le táirgeadh agus glacadh bithgháis inbhuanaithe agus bithmheatáin a mhéadú.** Is é is cuspóir don bheart seo borradh a chur faoi ghlacadh bithgháis inbhuanaithe agus bithmheatáin inbhuanaithe i gcomhréir leis an Treoir maidir le Fuinneamh In-athnuaite ('RED II')⁶⁵ agus dlús a chur le comhtháthú foinsí fuinnimh in-athnuaite. Is éard atá san infheistíocht ná fo-infheistíochtaí maidir le coinníollacha rialála, eagrúcháin agus airgeadais riachtanacha a chruthú chun úsáid bithgháis inbhuanaithe agus bithmheatáin inbhuanaithe agus baineann an dara fo-infheistíocht le saoráidí táirgthe foirgníochta a mhéadú.

Caibidil REPowerEU: an Fhrainc

Is éard atá i gcaibidil REPowerEU na Fraince ná trí athchóiriú nua, trí infheistíocht nua, agus infheistíocht mhéadaithe amháin lena mbaineann costas measta EUR 2.82 billiún. Leithdháiltear 91.2 faoin gcéad de chostais mheasta na caibidle ar infheistíochtaí trasteorann agus tá 91.6 faoin gcéad de na costais mheasta clibeáilte leis an aeráid. Déantar achoimre sa liosta seo a leanas ar na hathchóirithe agus ar na hinfeistíochtaí sa chaibidil:

- **Mar chuid de chaibidil REPowerEU na Fraince,** cuirfear athchóiriú chun feidhme maidir le dlús a chur le táirgeadh fuinnimh in-athnuaite, chun nósanna imeachta um cheadú a shimpliú agus chun dlús a chur le pleanáil tionscadal fuinnimh in-athnuaite. Déantar é sin trí aghaidh a thabhairt ar bhaic lena gcuirtear cosc faoi láthair ar úsáid fuinnimh in-athnuaite.
- **Athchóiriú ar 'mheasarthacht fuinnimh':** arb é is aidhm dó laghdú 10 ar ídiú fuinnimh a bhaint amach ar fud na n-earnálacha go léir faoin mbliain 2024, i gcomparáid le tréimhse an gheimhridh in 2018-2019. Is éard atá san athchóiriú ná tograí le haghaidh gníomhaíochtaí chun laghduithe fuinnimh a chur chun cinn ar fud earnálacha éagsúla, lena n-áirítear tithíocht, iompar agus tionscal.
- **Athchóiriú ar bhunú Ard-Rúnaíochta um Pleanáil Éiceolaíoch:** Is é príomhchuspóir na hArd-rúnaíochta comhordú straitéisí náisiúnta a bhaineann le haistriú éiceolaíoch a éascú. Is éard a bheidh i gceist leis sin ná Aireachtaí agus páirtithe leasmhara éagsúla a shlógadh, chomh maith le héifeachtacht na ngníomhaíochtaí arna gcur chun feidhme sna réimsí sin a mheas.

⁶⁵ Treoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn

- **Infheistíocht i ndícharbónú tionscail.** Is é is aidhm don bheart tacú le hinfeistíochtaí chun téamh tionsclaíoch, éifeachtúlacht fuinnimh a dhícharbónú agus infheistíochtaí i dtionscal a athrú chun laghdú a dhéanamh ar an ídiú fuinnimh iontaise agus, dá bhrí sin, maolú a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa.
- **Infheistíocht i dtáirgeadh agus i nglacadh hidrigine in-athnuaite atá saor ó iontaise trí** cheithre thionscadal IPCEI maidir le hidrigin a mhaoiniú. Is é is cuspóir don bheart sin feabhas a chur ar earnáil na tionsclaíochta trí ghnéithe éiceolaíocha, teicneolaíocha agus eacnamaíocha a bhreithniú, agus ag an am céanna astaíochtaí a íoslaghdú agus cumais stórála fuinnimh do thionscail a fheabhsú.
- **Infheistíocht in athchóirithe fuinnimh ar fhoirgnimh phoiblí agus beart méadaithe maidir le hathchóiriú fuinnimh na títhíochta príobháidí.** Is é an príomhchuspóir cúnamh airgeadais a sholáthar le haghaidh athchóirithe fuinnimh ar fhoirgnimh phoiblí agus phríobháideacha, rud a mbeidh sé de thoradh air go laghdófar an t-ídiú fuinnimh laistigh den earnáil tógála sa ghearrthréimhse, agus go laghdófar an spleáchas ar bhreoslaí iontaise.

Caibidil REPowerEU: Málta

Is éard atá i gcaibidil REPowerEU Mhálta ná athchóiriú amháin agus infheistíocht amháin lena mbaineann costas measta EUR 70 milliún. Leithdháiltear 100 faoin gcéad de chostais mheasta na caibidle ar infheistíochtaí trasteorann agus tá 100 faoin gcéad de na costais mheasta clibeáilte leis an aeráid.

- **Athchóiriú ar chórais cheada atá ann cheana.** Is é is aidhm dó dlús a chur le nósanna imeachta um dheonú ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite agus oibleagáid a thabhairt isteach chun grianphainéil dín a shuiteáil ar fhoirgnimh nua. Comhlánaítear leis an athchóiriú nua comhpháirt a haon agus comhpháirt a dó de phlean téarnaimh agus athléimneachta Mhálta a dhírítear ar fheabhas a chur ar an éifeachtúlacht fuinnimh i bhfoirgnimh agus in iompar agus a dhírítear go páirteach ar tháirgeadh méadaithe fuinnimh in-athnuaite.
- **Infheistíocht san eangach leictreachais.** Is é an príomhchuspóir an líonra dáileacháin leictreachais a neartú agus a leathnú trí infheistíochtaí san eangach, sna seirbhísí dáileacháin agus i stóráil ceallraí.

Caibidil REPowerEU: an tSlóvaic

Is éard atá i gcaibidil REPowerEU na Slóvaice ná sé athchóiriú nua, sé infheistíocht nua, agus dhá infheistíocht mhéadaithe lena mbaineann costas measta EUR 402.7 milliún. Leithdháiltear 91.2 faoin gcéad de chostais mheasta na caibidle ar infheistíochtaí trasteorann agus tá 64.1 faoin gcéad de na costais mheasta clibeáilte leis an aeráid. Déantar achoimre sa liosta seo a leanas ar na hathchóirithe agus ar na hinfeistíochtaí faoi na 4 réimse théamacha den chaibidil a bhfuil infheistíocht ag gabháil leo lena soláthraítear cumarsáid agus comhordú spriocdhírithé don chur chun feidhme:

- **Foinsí in-athnuaite fuinnimh, eangacha agus próisis cheada:** Dírítear fobhearta sa réimse seo ar nósanna imeachta a bharrfheabhsú chun ceadú comhshaoil a eisiúint,

chun feabhas a chur ar úsáid fuinnimh gheoiteirmigh, agus chun tacú le húsáid teaschaidéal. Thairis sin, tacaítear leis an measúnú ar na conairí le haghaidh úsáid inbhuanaithe agus soláthar bithmhaise agus le táirgeadh bithmheatáin a fhorbairt agus a chur chun cinn. Bunófar limistéir ‘le haghaidh fuinneamh gaoithe’, mar aon le plean gníomhaíochta don straitéis náisiúnta hidrigine agus bearta lena gcothaítear comhtháthú foinsí in-athnuaite fuinnimh san eangach leictreachais. Díritear infheistíochtaí ar nuachóiriú agus ar dhigitiú na gcóras dáileacháin leictreachais, lena n-áirítear rolladh amach Lárionaid Sonraí Fuinnimh.

- **Éifeachtúlacht fuinnimh i bhfoirgnimh:** Áirítear leis sin ardán aonair sonraí digiteacha a chruthú chun faisnéis a bhailiú maidir le feidhmíocht fuinnimh gach foirgnimh phoiblí agus phríobháidigh agus athchóiriú chun feabhas a chur ar bhainistíocht fuinnimh foirgneamh rialtais stáit. Beidh coigilteas fuinnimh foirgneamh poiblí agus teaghlach atá i mbaol na bochtaineachta fuinnimh mar thoradh ar na hinfeistíochtaí agus áireofar leo cúnaimh do ghrúpaí leochaileacha chun an tsraith cheart beart a shainiú agus chun iarratas ar dheontas a phróiseáil.
- **Iompar inbhuanaithe:** Sa réimse sin, méadaítear bearta atá ann cheana maidir le plean téarnaimh agus athléimneachta na Slóvaice chun bonneagar iompair astaíochtaí nialasacha a fhorbairt a thuilleadh agus chun iompar paisinéirí atá neamhdhíobhálach don chomhshaol a chur chun cinn.
- **Scileanna Glasa:** Tacaíonn an t-athchóiriú agus an infheistíocht bhunúsach le forbairt curaclaim nuashonraithe do scoileanna gairmoideachais agus clár oiliúna nua don fhoireann teagaisc. Tacaíonn na bearta tuilleadh le clár oideachais creidiúnaithe d’oideachas aosach ina ndíritear ar scileanna glasa agus ar sholáthar trealaimh fhisicigh agus theicniúil.

4.2. REPowerEU a mhaoiniú

Cé gur maoiníodh na pleananna téarnaimh agus athléimneachta tosaigh ó iasachtaí faoi Ionstraim Théarnaimh an Aontais Eorpaigh amháin, is féidir caibidlí REPowerEU a mhaoiniú ó fhoinsí éagsúla. Le teacht i bhfeidhm Rialachán leasaithe RRF (AE) 2021/241, is féidir le haon phlean téarnaimh agus athléimneachta modhnaithe lena bhfuil caibidil REPowerEU tacaíocht airgeadais bhreise a iarraidh i bhfoirm acmhainní ón gCóras Trádála Astaíochtaí (‘CTA’), aistrithe ó Chúlchiste Coigeartaithe Brexit (‘BAR’) agus ó chistí struchtúracha, agus/nó iasachtaí. Thairis sin, i ndiaidh athríomh a dhéanamh ar leithdháiltí na mBallstát de bhun Airteagal 18, tháinig méadú ar a dtacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta i roinnt Ballstát agus is féidir leo sin cur le maoiniú a gcaibidlí REPowerEU freisin. Déanfar an tacaíocht airgeadais bhreise a bhaineann le caibidil REPowerEU a eisíoc in éineacht leis an gcuid eile de ranníocaíocht airgeadais RRF agus, i gcás inarb infheidhme, leis an tacaíocht iasachta de réir sceideal comhchoiteann tráthchodanna.

Ar an iomlán, maoiníofar caibidlí REPowerEU le EUR 20 billiún ó lamháiltais CTA a chur ar ceant agus EUR 2.1 billiún ó aistrithe ó BAR. Thairis sin, mar a luaitear i roinn 2.3., le

tacaíocht bhreise RRF neamh-inaisíochta faoi Airteagal 18 de Rialachán RRF agus iasachtaí breise RRF faoi Airteagal 14, féadfar bearta a mhaoiniú i gcaibidlí REPowerEU freisin.

Ioncam ó liúntais CTA a chur ar ceant

I gcomhréir le hAirteagal 21a den Rialachán leasaithe RRF, tá EUR 20 billiún á chur ar fáil mar thacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta bhreise faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Leis an ioncam sin a shanntar go seachtrach, cuirtear le hathléimneacht chóras fuinnimh an Aontais a mhéadú tríd an spleáchas ar bhreoslaí iontaise a laghdú agus trí chuidiú le soláthairtí fuinnimh a éagsúlú ar leibhéal an Aontais. Is féidir é a úsáid go heisiach chun bearta a áirítear i gcaibidlí REPowerEU a mhaoiniú agus cé is moite d'athchóirithe agus d'infheistíochtaí a dhírítear ar fheabhas a chur ar bhonneagar agus ar shaoráidí fuinnimh chun freastal ar riachtanais láithreacha soláthair maidir le gás agus ola.

Déanfar an EUR 20 billiún breise a chruinniú trí lamháltais a chur ar ceant faoin gCóras Trádála Astaíochtaí (CTA), de réir an dáileacháin seo a leanas:

- Tíocfaidh 60 % (i.e. EUR 12 bhilliún) ó lamháltais a chur ar ceant faoin gCiste don Nuálaíocht; agus
- Tíocfaidh 40 % (i.e. EUR 8 mbilliún) ó dhíolachán tús-ualaithe lamháltais CTA na mBallstát.

Cuireadh tús le ceantáil na lamháltas CTA Dé Luain an 3 Iúil 2023. Faoin 1 Meán Fómhair 2023, bhí EUR 931 mhilliún bailithe, trí 5.88 milliún lamháltas a chur ar ceant ón gCiste don Nuálaíocht agus 4.98 lamháltas ó lamháltais CTA na mBallstát. Léirítear le rath na n-eisiúintí sin arís agus arís eile go dtacaíonn na margaí airgeadais le cuspóirí REPowerEU agus go bhfuil siad sásta infheistíocht a dhéanamh i dtionscadail REPowerEU. Tá luas agus ioncam na ceantála ar an mbóthar ceart chun cur chun feidhme agus maoiniú rianúil chaibidlí REPowerEU a éascú.

Déantar an tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta bhreise a dháileadh i measc na mBallstát ar bhonn eochair leithdháilte nuashonraithe (Tábla 11). Cuirtear san áireamh san eochair spleáchas na mBallstát ar bhreosla iontaise agus an méadú praghais ar earraí infheistíochta. De dheasca sin féadfar iarmhairtí fhogha míleata na Rúise faoin Úcráin a ghabháil ar bhealach níos fearr agus leis sin is féidir níos mó cistí a leithdháileadh ar na Ballstáit is mó a ndéantar difear dóibh.

Tábla 11: Tacaíocht neamh-inaisíochta bhreise a bhí ar fáil in aghaidh an Bhallstáit

	Méid na glantacaíochta deiridh neamh-inaisíochta a bhí ar fáil (in EUR, praghanna reatha)
an Bheilg	281,716,188
an Bhulgáir	479,327,545
an tSeicia	680,543,170
an Danmhairg	130,714,933
an Ghearmáin	2,086,423,922
an Eastóin	83,297,553
Éire	89,428,389
an Ghréig	768,069,923

an Spáinn	2,582,276,223
an Fhrainc	2,317,477,900
an Chróit	269,037,883
an Iodáil	2,755,867,236
an Chipir	52,408,822
an Laitvia	123,797,035
an Liotuáin	193,729,642
Lucsamburg	29,955,009
an Ungáir	700,513,718
Málta	29,955,027
an Ísiltír	454,359,575
an Ostair	210,304,520
an Pholainn	2,755,862,361
an Phortaingéil	703,364,724
an Rómáin	1,397,228,597
an tSlóivéin	116,734,327
an tSlóvaic	366,409,448
an Fhionlainn	112,766,671
an tSualainn	198,429,659
AE27	19,970,000,000

Foinse: An Coimisiún Eorpach

Acmhainní a aistríodh ó chistí an bheartais comhtháthaithe agus ón gCúlchiste Coigeartaithe Brexit ('BAR')

Mar chuid de na féidearthachtaí atá ann cheana faoi Rialachán RRF agus faoi Rialachán na bhForálacha Coiteanna, féadfaidh na Ballstáit suas le 5 % dá leithdháileadh tosaigh faoi chistí an bheartais chomhtháthaithe a aistriú chuig an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Amhail ón 1 Meán Fómhair, ní bhfuair an Coimisiún aon iarraidh ar aistriú den sórt sin. Ina theannta sin, féadfaidh na Ballstáit, faoi Rialachán REPowerEU, suas le 7.5 % dá leithdháileadh náisiúnta tosaigh a úsáid faoi Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, faoi Chiste Sóisialta na hEorpa Plus agus faoin gCiste Comhtháthaithe chun tacú le cuspóirí REPowerEU, i gcomhréir le rialacha Ciste-shonracha.

Sa bhreis ar an bhféidearthacht sin, féadfaidh na Ballstáit a leithdháileadh sealadach go léir nó cuid de a aistriú go deonach faoi BAR chuig an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta chun na hinfheistíochtaí agus na hathchóirithe a áirítear i gcaibidil REPowerEU a mhaoiniú. Faoin 1 Márta 2023, tá fógra tugtha ag na Ballstáit uile don Choimisiún go bhfuil sé beartaithe acu cistí BAR a aistriú chuig an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Aistrítear na cistí sin chuig an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus gealltar iad a luaithe a ghlacfar an Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle lena bhformheastar an plean téarnaimh agus athléimneachta athbhreithnithe le caibidil REPowerEU. I dTábla 12 soláthraítear na méideanna iomlána a aistrítear ó BAR chuig an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta do gach Ballstát.

Tábla 12: Aistriú an leithdháilte faoi BAR

	Méid iomlán a aistríodh (in EUR, praghsanna reatha)
an Bheilg	228,850,088

an Bhulgáir	6,000,000
an tSeicia	54,918,029
an Danmhairg	66,026,588
an Ghearmáin	219,739,187
an Eastóin	6,615,616
Éire	150,000,000
an Ghréig	25,600,000
an Spáinn	58,000,000
an Fhrainc	504,000,000
an Chróit	7,190,532
an Iodáil	0
an Chipir	52,056,350
an Laitvia	10,946,343
an Liotuáin	4,700,000
Lucsamburg	128,475,124
an Ungáir	0
Málta	40,000,000
an Ísiltír	280,000,000
an Ostair	0
an Pholainn	0
an Phortaingéil	81,358,359
an Rómáin	43,162,623
an tSlóivéin	5,257,380
an tSlóvaic	36,307,747
an Fhionlainn	14,242,037
an tSualainn	66,000,000
AE27	2,089,446,003

Foinse: An Coimisiún Eorpach

5. Conclúid

Cuireadh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ar bun le linn ghéarchéim COVID-19 ach tá sí tagtha chun cinn i gcomhthéacs geopholaitiúil atá ag athrú agus a chuaigh i gcion ar shochaí agus ar gheilleagar an Aontais. Mar gheall ar an éagobhsaíocht dhomhanda, suaitheadh an tslabhra soláthair, an ngéarchéim fuinnimh agus an mboilsciú tá brú á chur ar na húdaráis náisiúnta, rud a fhágann go bhfuil cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta níos dúshlánaí i bhféilire srianta. Ach, ag an am céanna, tá cur chun feidhme rathúil agus tráthúil na bpleananna sin níos tábhachtaí fós laistigh de shaolré theoranta na Saoráide mar gheall orthu.

Deis is ea athbhreithniú na bpleananna agus caibidlí REPowerEU a chur leis chun an taithí a fuarthas le linn na chéad bhlianta a chur san áireamh agus dlús a chur le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. Aithníodh sa phlean REPowerEU a seoladh i mí na Bealtaine 2022 go bhféadfadh ról tábhachtach a bheith ag an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta maidir le fuinneamh slán, inacmhainne agus glan a bhaint amach. Trí mhaoiniú breise an Aontais a sholáthar agus trí athbhreithnithe ar phleananna téarnaimh agus athléimneachta a éascú agus trí chaibidlí REPowerEU a chur san áireamh, cuidíonn an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta leis na Ballstáit na hathchóirithe criticiúla agus an infheistíocht chriticiúil is gá chun a n-athléimneacht fuinnimh a neartú go tapa a dhéanamh. Ag an am céanna, is deis iad do na Ballstáit deireadh a chur le baic agus le bacainní ar chur chun feidhme.

Dhá bhliain go leith i ndiaidh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a chur ar bun, tá a ngealltanais athchóirithe agus infheistíochta fós á gcomhlíonadh ag na Ballstáit de réir mar a théann cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta ar aghaidh. Molann an Coimisiún do na Ballstáit leanúint dá bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme go tapa agus iarrataí ar íocaíocht a chur isteach.

Agus an tSaoráid ag teacht isteach sa dara leath dá saolré, coinneoidh an Coimisiún, agus é ag obair i gcomhar leis na Ballstáit agus leis na príomhpháirtithe uile, a fhócas ar chur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta. Spreagfaidh agus cuideoidh an Coimisiún le hiarrachtaí na mBallstát úsáid iomlán a bhaint as na deiseanna a sholáthraítear leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta chun na hinfeistíochtaí agus na hathchóirithe lena dtugtar aghaidh ar phríomhdhúshláin ár linne a sholáthar go tapa chun athléimneacht an Aontais Eorpaigh a chur chun cinn agus téarnamh a sheasfaidh an aimsire i ndiaidh phaindéim COVID-19 a áirithiú.